לציונות—לסוציאליזם—לאחות עמים

על המשמר

יום א', י"א בניסן תשמ"ו, 20 באפריל 1986 / שנה מ"ג מס' 13019 / המחיר 73 אגורות כולל מע"מ

„אהרם": מוטב שקדאפי יתקוף את ישראל

קהאיר. — עורך „אל אהרם" כתב ביום שישי, כי מוטב ששליט לוב קדאפי יתקוף את ישראל, במקום שיראה את ארה"ב ומדינות אחרות כמטרותיו.

„האמת בעניין זה היא, שקדאפי חושש ממעשי תגמול ישראליים. הוא מעולם לא ביצע התקפה על ישראל, על האינטרסים שלה או על שגרירויות שלה בעולם", כתב העורך, איברהים נאפך, במאמר בעמוד הראשון של „אהרם".

עוד הוא אומר, כי קדאפי מנסה לערער את יציבותה של מצרים, במקום שיחזק את הכוח הערבי שיוכל להתייצב נגד ישראל. (ע"י)

נאזר הינדאווי נתפס ביום ו' בלונדון ויובא היום בפני שופט

אן מארי מארפי, ה„בלדרית" ממטוס „אל על", תשוחרר היום ממעצרה

נחיתת חירום של ג'מבו ט.וו.אי. בגלל שלושה דרכונים מיותרים ● הטרוריסט הסגיר עצמו לאחר שהתגלה על־ידי מנהל המלון, שהתקשר לאחיו ● במשטרה מאמינים בחפותה של אן מארי

מאת מאיר בלייך, כתב „על המשמר" בבריטניה — וכתב „רויטר" בקאהיר

לונדון. — אן מארי מרפי, שברשותה נתפס מטען החבלה שנועד לפוצץ באוויר ג'מבו של אל־על ובו 400 נוסעים, תשוחרר כנראה עוד היום בלא שיוגש נגדה כתב־אישום.

המטען נתפס ברשותה ביום חמישי, כאשר עמדה לעלות לטיסה

(המשך בעמוד 2)

נוסעים יורדים ממטוס „בואינג 727" של חברת התעופה הלובית, בטיסה ראשונה שקיימה מטריפולי ללונדון מאז הפצצת לוב על־ידי האמריקנים (צילום: אי.פי.)

„איך אפשר להלחם ברשע כזה?", „מבוקש", „המחיר", „עת לנקמה", „אם כפצצה אנושית", „מאהב ערבי בקשר לפוצץ מטוס" — אלה אחדות מהכותרות הראשיות בעתוני בריטניה, המדווחים על ניסיון הפיגוע במטוס „אל־על". (צילום: אי.פי.)

מודעי מעורר סקרנות וחשש במשרד המשפטים ● עמוד 4

האחים גולדשטיין הגיעו מבריה"מ לארץ ● עמוד 19

ואלדהיים זייף תאריכים במסמך מרשיע ● עמוד 2

שר־ההגנה האיטלקי על הכוונת של קדאפי ● עמוד 18

ישראל גברה על סין באליפות העולם בכדורעף לבתי־ספר ● מדור הספורט — עמוד 12

חיילת נעלמה — המשטרה מחפשת

חיילת בת 19, סיגלית חביב מרחוב פייר קניג בחולון, נעלמה, בשעה שהיתה בדרכה מביתה לבסיס בו היא משרתת, ומשטרת ישראל פתחה בחיפוש אחריה.

המשטרה פנתה כמוצא־שבת לעזרת הציבור, לאחר שעד כה נכשלו כל הנסיונות לברר מה אירע לחיילת.

במשטרה סבורים, כי החיילת נעדרה על רקע בעיות מסוימות שהתעוררו במהלך שירותה של הצעירה.

הצעירה לבשה מדי צה"ל מכנסים וחולצה — ונעלה נעליים רגילות, גובהה 160 ס"מ, מבנה גופה בינוני־מלא, שערה חום־מתולתל, עיניה חומות, גון עורה בהיר. נשאה תיק בגדים אזרחיים ובו חצאית שחורה וחולצה צהובה. כל היודע דבר על מקום הימצאה מתבקש לדווח לתחנת משטרה קרובה. (עתים)

מדור של יאוש

...שתי מסקנות. לא בחכרח משלימות אך גם לא סותרות, אפשר להשיג מניסיון הפיגוע במטוס „אל על" בלונדון. מסקנה ראשונה. שרשת ארגוני הטרור במערב אירופה נשענת כבר על תשתית רחבה למדי של מודיעין, ... וקשר. שנייה, שאותה הרשת נדחקת לפינה על־ידי תיאום ומירדף ... ובין־משטרתי יעיל, ולכן היא נזקקת לצעדי יאוש מטורפים. ... במטרותיה הפוליטיות המוצהרות שלה־עצמה.

... אלה אינן לזרוע הרס לשמו; רוב הטרוריסטים אינם ... מן הסוג האידיאולוגי הישן. היעד הוא מדיני: לא לתת למה ... „העניין הפלשתינאי" לרדת מעל סדר־היום במערב, להצביע על חיותו ... שותת דם ולגייס לצידו דעת־קהל רחבה ככל תאפשר. פעולה ... מטוס, למשל, גם כאשר נכשלת, יש בה משום שירות לאותם ... הפוליטיים, וכך גם מעשיהם של מתאבדים מתושבים נגד יעדים ... או צבאיים־למחצה.

... הניסיון לפוצץ מטוס באמצעות הטמנת חומר־נפץ במזוודתה של ... בהריון, על־ידי מאהבה ואבי תינוקה. זהו מעשה שיש בו כל ... האפשריים של חייתיות מפחידה, המקוממת כל אירופי ממוצע. ... אנטי־פלשתינית מוצלחת ביותר לא יכלה להמציא צירוף ... המעורר תגובה מיידית של שינאה כלפי הערבים בכלל. ... בפרט. מי שראה את כותרותיה של העיתונות הבריטית ... יודע בדיוק מה חושב ויחשוב האנגלי הממוצע על מי שמוכנים ... בחורה תמימה ל„פצצת תינוק חיה". רק ארגון טרור מיואש ... הזקוק להוכחת קיומו בכל מחיר, וללא כל התחשבות בהשלכות ... של מעשהו, ינקוט פעולה שכזו.

... — אך זו האווירה השוררת היום במרבית הארגונים ... דור שלם של לוחמי טרור נגד ישראל נכשל ביעדו המרכזי ... מאין כמותו. ב־1975 יכול היה ערפאת להיכנס במדי צבא ... האומות המאוחדות ולהתקבל על־ידי נציגי האומות במחיאות ... היום הוא לא יעיז להתקרב לגבולה של ארצות־הברית ... לעלות על מטוס של חברת־תעופה סדירה. לפני תריסר שנים ... מדינאי אמריקני הקיצוני ביותר מעלה על דעתו (ודאי לא על ... שמטוסי קרב של ארה"ב ימריאו מבריטניה ויפציצו בירת של ... משום שזו נותנת חסות ועידוד לטרור; בשבוע שעבר זו היתה ... נכון, שארצות אירופה הסתייגו; נכון, שנמתחה ביקורת מוצדקת ... הפגנות אחדות (בדרך כלל מעטות משתתפים) אך ... העולם המערבי והמזרחי, כאחד, על פתיחת מלחמה ... נגד הטרור הערבי רחוקה מאוד־מאוד מן החזית ... האחידה בשנות מלחמת וייטנאם. אף אפילו במחלך ... ואם שנוא היום „העניין הפלשתינאי" על המערב עד כדי כך, אין ... אלא הטרוריסטים בעצמם, במעשיהם שחלכו והקצינו ... אשר לנצח, ואם לא לנצח — לפחות לייאש; אך לשם כך ... נחישות וחרבה אורך רוח.

סוריה מאשימה: ישראל אחראית לסידרת ההתפוצצויות לפני שבוע

ישראל מכחישה ההאשמות; תרגיל סורי שקוף ● על־פי הערכות, נהרגו בין 60 ל־150 איש ● נראה שזו אופוזיציה פנימית חדשה

מאת עוזי מחנימי, כתבנו לענייני המזה"ת

סוכנות הידיעות הסורית בהסתמכה על מקור סורי בטחוני, האשימה אתמול את ישראל באחריות לסידרת ההתפוצצויות בסוריה בשבוע שעבר.

בסידרת ההתפוצצויות שאירעו בכלי־רכב ציבוריים בכמספר ערים סוריות, נהרגו, על־פי הערכות שונות, בין 60 ל־150 איש.

התפוצצויות אלה הין המשך של סידרת פיצוצים של מכוניות־תופת בסוריה בחודש שעבר.

(המשך בעמוד 2)

מגעים בין ברונפמן לצמרת הקרמלין בנושא עיכוב יציאת יהודים מבריה"מ

[illegible]

1 במאי 1986

המשבר הכלכלי והמצוקה החברתית לא פסקו את מדינת ישראל כתהומה. הם נגרמו במדיניות כלכלית־חברתית של שר האוצר והממשלה כולה.

אנו קוראים לחברי הקיבוץ לבוא ולהפגין נגד מדיניות של אבטלה וקפאון במשק. חברי הקיבוץ הארצי נקראים לבוא ולהפגין יחד עם חברי מפ"ם, ועדי עובדים ופועלי חיפה. בוועד הפועל של הקבה"א הוחלט שבאחד במאי יהיה יום שבתון והקיבוצים יערכו להפגנת אחד במאי, שתערך בחיפה. אנו עם ציבור השכירים קורבנות של המדיניות החברתית־כלכלית. שממשלת האחדות הלאומית הביאה על הציבור. יש לעשות מאמץ לבוא ולהפגין למען ישראל עובדת ולהבטיח לאדם העובד בטחון כלכלי וחברתי.

●

פרטים נוספים בסניף מפ"ם חיפה אצל חורי או יוסי, טלפון 8, 04־674192

●

סיור מוקדם במסלול הצעידה ובמקום העצרת למזכירי סניפים, מזכירי קיבוצים וראשי קינים מכל הארץ ייערך ביום שלישי 22.4.86

נפגשים בסניף מפ"ם בחיפה, רח' שפירא 5 בשעה 09.00

●

אנא הבטיחו השתתפותכם

1 במאי: חיפה. נהיה שם.

מפ"ם עם העובדים

לאחר חקירה ארוכה ומאומצת

חשוד במעשי אונס בבי"ס ברמת־אביב נלכד על חם

נהג לאתר את קורבנותיו על־פי מודעות בהן הציעו עצמן הנערות כמורות או שמרטפיות ● הוטל איסור על פירסום שמו של החשוד — נשוי בן 30 שאינו מוכר למשטרה

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

לאחר חקירה ארוכה ומאומצת הצליחה אתמול היחידה המרכזית של משטרת תל־אביב ללכוד חשוד במעשי אונס ומעשים מגונים באיזור בית־הספר ברמת־אביב.

החשוד, תושב גוש דן, נשוי כבן 30, בעל מבנה גוף אתלטי ואינו מוכר למשטרה, נלכד „על חם" אמש, בשעה 7:30, בעת נסיון לבצע אונס בחצר בית־הספר ברמת־אביב. הוא נעצר ומן המשטרה נמסר כי הוא משתף פעולה עם חוקריו. המשטרה מייחסת לחשוד כמה מקרי אונס ומעשים מגונים שאירעו בבית־הספר ברמת־אביב בשנתיים האחרונות.

החשוד נהג לאתר נערות בנות 16־20 בעזרת מודעות ופתקים שהדביקו בלוחות־מודעות ועל גזעי עצים ברמת־אביב, בהן הציעו עצמן כמורות עזר ושמרטפיות וציינו את מספרי הטלפון שלהן.

על־פי החשד, התקשר החשוד עם קורבנותיו וקבע עימן פגישה בחצר בית־הספר, תוך אמתלה כלשהי להימצאותו שם באותו ערב. כשהגיעו הצעירות לחצר ביה"ס היה החשוד תוקף אותן מאחור, גורר אותן לפינות חשוכות ושם היה מבצע בהן את זממו.

אמש, כאמור, נעצר החשוד בעת שניסה לבצע את זממו בצעירה נוספת. באותו מקום.

אדיבות לאחר מעשה

חוקרי היחידה המרכזית מייחסים לחשוד מקרה אונס אחד וארבעה נסיונות לאונס.

מעדויות של קורבנות האונס מסתבר, כי האנס היה נוהג עימן באלימות אולם לאחר מעשה הוא גילה אדיבות ודאגה לשלומן וניהל איתן שיחות.

המשטרה עסקה זמן ארוך בפיענוח פרשיות האונס ועתה היא סורקת את כל תיקי החקירה של מעשי האונס משנים קודמות באזור גוש דן ומשווה אותם עם הממצאים החדשים שבידיה, כדי לבדוק אם יש מאפיינים דומים.

המשטרה פונה לבנות שהותקפו באופן דומה ע"י צעיר בעל גוף אתלטי להגיש מייד תלונה לתחנת המשטרה הקרובה על מנת לסייע לה בחקירתה.

על־פי בקשת צוות החקירה הוציא אתמול שופט בית־משפט השלום בת"א צו האוסר לפרסם את שמו של החשוד, תמונתו או כל פרט אחר היכול לזהותו.

החשוד יובא הבוקר לבית־המשפט להארכת מעצרו.

נצחון מוחץ ל„עבודה" ומפ"ם באוניב' חיפה — 90% מהקולות

מפ"ם הגדילה כוחה ב־130% — 13 מושבים לעומת 1 בבחירות הקודמות

מאת יואב אמיר, כתב „על המשמר"

[illegible]

שוקלים השבתת עכו במחאה על המשבר במפעל „פרוטרום"

קפאון במו"מ בין הנהלת „סולל בונה" לוועדי העובדים

מאת כתבי „על המשמר" ועתים

מועצת פועלי עכו תקרא ביום ראשון להשבית את העיר במחאה על כך שמשרדי הממשלה אינם מותרים את בעיית בית החרושת „פרוטרום" שנקלע לקשיים כספיים, דבר שהביא לשיתוקו של המפעל.

בישיבת חירום של מזכירות המועצה, שהתכנסה אמש, הוחלט על קיום אסיפת ועדי המפעלים בעיר ביום א' כדי לקבל את ההחלטה בדבר השבתת העיר ומפעליה, וזאת לאות סולידריות עם עובדי „פרוטרום", ששולחו לבתיהם לתקופה בלתי מוגבלת. בנוסף לכך הוחלט, כי ביום ב' יעלו עובדי המפעל ונציגי כל ועדי העובדים בעיר ירושלים כדי להפגין לפני משרד־המסחר־והתעשייה.

כזכור, הושבתה העבודה במפעל שלשום לאחר שבתי־הזיקוק הפסיקו את אספקת האתילן ל„פרוטרום" בשל חוב של כמיליון דולר.

פועלי בית־החרושת „פרוטרום" חסמו אתמול בבוקר את שערי המפעל במכוניות ולא איפשרו כניסה למפעל והוצאת סחורות ממנו. כתוצאה מסגירת השערים נתקע במקום קטר רכבת עם מספר קרונות, שאינם יכולים לעזוב את השטח.

ההחלטה על סגירת שערי המפעל נתקבלה על־ידי העובדים לאחר שבחצות ליל שלשום הופיעו נציגי המפעל בבתיהם של 180 מהם והודיעו להם במכתבים כי הם יוצאים לחל מאתמול לחופשה לתקופה בלתי מוגבלת.

קפאון במו"מ בסו"ב

בהנהלת „סולל בונה" גוברת הדאגה לנוכח הקפאון במו"מ עם ועדי העובדים על היקף הפיטורים ותנאי הפרישה למפוטרים.

דאגת ההנהלה נובעת מהעובדה שהסיוע הממשלתי לקונצרן כרוך בהשגת הסכם בינה לבין ועדי העובדים. המו"מ מתנהל בעצלתיים, בלי שהושגה עד כה הסכמה.

ההנהלה גורסת שמספר המפוטרים חייב לעמוד על 2,500 בעוד שהועדים מציינים שניתן להסתפק במחצית המספר הזה ואף פחות מכך, אם יבוצע ניוד מתאים של עובדים בין יחידות הקונצרן ובתוך המשק ההסתדרותי. פער עמדות קיים גם בסוגיית גובה הפיצויים לעובדים שיאולצו לפרוש.

חברים במועצת המנהלים של „סולל בונה" הביעו אתמול אכזבה מהעדר גיבוי, כדבריהם, מצד האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות במו"מ הקשה עם הועדים. הם אף שוקלים, לדבריהם, להתפטר מכהונתם באם לא תשתנה עמדת ההסתדרות.

לכל חלקוחות, הספקים והקבלנים

משרדינו יהיו סגורים מ־23.4.86 ועד 3.5.86

לא תהיה קבלת קהל במחלקה

מחלקת הבניה של הקיבוץ הארצי בע"מ

עמוס קלאג'י המקורב לש"ס והעבודה במקום קניג

מאת כתבנו בעמק

שר הפנים הרב יצחק פרץ עומד להביא בקרוב לאישור הממשלה את מינויו של עמוס קלאג'י לתפקיד הממונה על מחוז הצפון, במקום ישראל קניג שהתפטר.

לפי התוכנית אמור קלאג'י להכנס לתפקידו ב־1 במאי. קלאג'י הוא חבר מושב ברק שבחבל התענ"ך, חקלאי, וסגן יו"ר המועצה אזורית גלבוע. הוא חבר מפלגת העבודה אך מקורב גם לש"ס. נודע כי מינויו של קלאג'י הוא חלק מהסכם בין מפלגת העבודה לש"ס כדבר מינויים פוליטיים של שתי המפלגות במשרדי הממשלה. אתמול אמר הממונה הפורש ישראל קניג במהלך ביקור בצפת, כי החליט להתפטר משום שהשתרר מצב של לא־אמת במערכת.

לדבריו, עד כה היה קונצנזוס במערכת השיפוט ואילו עתה נמנע ממנו למלא חובה שהוטלה עליו על־ידי בתי־המשפט, כאשר המערכת כולה התכופפה להוראה הנוגדת לדעת קניג „את הציפיות שלנו לחיות בחברה ישראלית מתוקנת".

אימוץ הילדים מברזיל יוסדר באופן חוקי

מאת יצחק שור, כתב „על המשמר"

משרד־העבודה־והרווחה ינסה להסדיר באורח חוקי את אימוצם של ילדים מברזיל.

ועדה בינמשרדית (עבודה, חוץ, משפטים ופנים) בראשות פרופ' פליאה אלבק הגישה לשר העבודה והרווחה משה קצב מסמך, המציע להביא לרישום הילדים המאומצים לאחר הגיעם ארצה. על־פי החוק צריכים הורים המאמצים ילד בחו"ל להודיע על כך למרשם התושבים תוך שלושים יום.

למשרד־הפנים ידוע על 252 ילדים מברזיל שאומצו בישראל. מסמכי אימוץ נמסרו למשרד־הפנים על 110 ילדים. 31 מסרו תעודות גיור. עד כה נערכו פגישות של ועדת אלבק עם הרבנים הראשיים כדי להסדיר את גיור הילדים שהוריהם המאמצים רוצים שיהיו יהודים.

בעקבות הדו"ח שוקל השר קצב חתימת אמנה דו־צדדית עם שלטונות ברזיל לשם הסדרת אימוץ תינוקות בידי ישראלים. מתקיימים מגעים אבל נסיון העבר מצביע על קשיים רציניים שמערימים שלטונות ברזיל בדרך להסדר רישמי.

מוזיאון לתולדות התנועה הקיבוצית יוקם באפעל

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

75 שנים לאחר ייסוד דגניה א' ו־38 שנים אחרי הקמת המדינה עדיין אין בישראל מוזיאון לתולדות התנועה הקיבוצית — על־כך קבלו ראשי התנועה הקיבוצית בפגישה עם השר יצחק נבון אשר ביקר במרכז החינוכי של תק"ם יד טבנקין שבאפעל.

ראשי התק"ם אמרו, כי לאחרונה החלו לפעול לאיסוף מוצגים ובדעתם לפתוח מוזיאון מתאים באפעל.

השר נבון אמר, שהוא רואה חשיבות בהכנת תצוגה מוזיאונית מתאימה, שתהלום את סיפורה של התנועה הקיבוצית.

סוכם, כי משרד־החינוך והתק"ם ייעבדו את פרטי התוכנית והקמת המוזיאון, והיא תובא לדיון בהשתתפות השר.

הפסד ראשון לוויינגר באליפות השחמט

מאת אבי אמיר כתב „על המשמר"

רב־האמן יהודה גרינפלד הנחיל אמש הפסד ראשון ליצחק וויינגר המוליך בראש בגמר אליפות ישראל בשח־מט — ביפו.

המשחק נערך במסגרת הסבוב התשיעי, ולאחריו נותר יהודה גרינפלד היחיד מבין משתתפי התחרות שלא נחל בה כל הפסד.

הפסד ראשון נחל אמש גם עומר ברוק הצעיר שנוצח על־ידי נתן בירנבוים.

גד ריכליס ניצח את יונה קוסאשווילי. הפתעה גדולה נפלה כשמרק קוטליאר ניצח את יאיר קריידמן. אלוף ישראל בשחמט אלון גרינפלד ניצח, ביום הולדתו ה־22, אתמול, את ולדימיר אלתרמן.

הדירוג בצמרת: וויינגר 7.5, בירנבוים וריכליס 7 כל אחד, יהודה גרינפלד 6.5 (1), קריידמן 6.

באליפות הנשים ניצחה שלומית ורדי בת ה־17 בקרב המרכזי את ישראלה וייסברור. לשלומית ורדי 6.5 נקודות ב־7 משחקים ואחריה ישראלה וייסברור — 5.5 נקודות.

יום העצמאות הסורי צויין ע"י הדרוזים בגולן בשביתה כללית

נעצרו 6 חשודים בהפרות סדר

מאת כתבנו בצפון

ששה דרוזים תושבי כפרי צפון הגולן נעצרו אתמול על־ידי המשטרה בחשודים בהפרת הסדר במהלך שתי הפגנות שקיימו כמה עשרות דרוזים לציון יום העצמאות הסורי שחל אתמול.

כוחות הבטחון שמנו כ־750 שוטרים ואנשי משמר־הגבול פיזרו במהירה את שתי ההפגנות שהתארגנו במסעדה ובעין־קיניה. כוחות הבטחון גם מנעו מהדרוזים לחגוג את יום עצמאות הסורי כפי שתיכננו.

בתגובה הכריזו אתמול התושבים בכפרי צפון הגולן על שביתה כללית, החנויות נסגרו וגם בתי הספר לא פעלו. בכפר מג'דל־שאמס שהוא הצפוני וקיצוני בכפרי הגולן עלו תושבים רבים על גגות הבתים וצעקו קריאות תמיכה בנשיא אסד ובסוריה לעבר קרובי משפחותיהם ומאות סורים שעמדו מצידו הסורי של הגבול. הסורים השיבו לקריאות הדרוזים בקריאות עידוד והבטחה של שיחרורה המהיר של רמת־הגולן.

אתמול פורסם במג'דל־שאמס מכתב ששיגר נשיא סוריה חאפז אל־אסד אל תושבי הגולן הדרוזים בו כתב: „אתם גיבורי העולם הערבי נתתם דוגמה לעולם כולו כיצד להלחם באויב הציוני". אמש שבו החיים באיזור למסלולם הרגיל. כוחות המשטרה המתוגברים פונו חזרה לבסיסיהם.

מפקד המחוז הצפוני של המשטרה, ניצב לוי שאול, אמר, כי המשטרה גם בעתיד תמנע כל נסיון להפרת סדר ולא תאפשר לקיצונים בכפרים להשתלט עליהם. אתמול ביקר השר עזר וייצמן אצל מנהיג הדרוזים בארץ שיך אמין טריף בכפר ג'וליס ואמר: לא יתכן הדרוזים חגיגים לשטח ישראל, ותחת החוק הישראלי, יחגגו את חג העצמאות הסורי. השר וייצמן ביקר אצל טריף לרגל חגיגות נבי שועב הקרבות.

מרכז מפ"ם הפתוח בנושא מאבק יהודי בריה"מ

תתקיים ביום שני 28.4.86, בשעה 16.00, בבית הקיבוץ הארצי ולא כפי שפורסם

תיקון טעות

לוח פעילות מפ"ם ב־20.4.86

סניף חיפה

16.30 — ח"כ אלעזר גרנות — כנס מסמנות; 18.00 — ח"כ אלעזר גרנות — לדור הצעיר; 20.30 — ח"כ אלעזר גרנות — לסטודנטים ולא ב־21.4. כפי שפורסם

ואלדהיים זייף תאריך במסמך המוכיח שנכח בגירוש היהודים

מדובר בשהות בסלוניקי בחודשים מרץ-מאי 1943 ● דרישה לכלול את ואלדהיים ברשימת „הזרים הבלתי-רצויים" בארה"ב ● יחידת ואלדהיים אחראית לרצח איטלקים בסלוניקי

מאת חנה איש-הורוביץ, כתבתנו בניו-יורק, ז'אן כהן, כתבנו ביוון — וסוכנות אי. פי.

ניו-יורק. — קורט ואלדהיים ובנו גרהרד, המנהל עבורו את המאבק במשרד המשפטים האמריקני ובדעת-הקהל בארה"ב, שינו תאריך חשוב שהיה כלול במסמך שהם עצמם הכינו והגישו למשרד המשפטים האמריקני.

השינוי נעשה במטרה לשכנע, שקורט ואלדהיים לא נמצא בסלוניקי במועד שבו בוצע גירוש יהודי סלוניקי על-ידי הנאצים — כך עולה ממסמכים שנמסרו לעיון ל„על המשמר" ביום שישי, על-ידי מזכיר הקונגרס היהודי העולמי, ישראל זינגר.

במסמך הנושא את התאריך 6.4.86, נאמר שקורט ואלדהיים עזב את סלוניקי בנובמבר 1941 וחזר לשם באפריל 1943. ואילו במסמך המתוקן שנמסר לעיתונאים לאחר 6 ימים, נכתב שואלדהיים חזר לסלוניקי רק ביולי 1943. 42 אלף יהודי סלוניקי הועלו על רכבות של הוורמאכט שיעדן היה אושוויץ, בחודשים מרץ-מאי 1943. ואלדהיים מנסה לטעון, שבתקופה זו לא נמצא ביוון.

ואלדהיים זקוק לזמן

כתב י. פ. בוושינגטון, שגם בפניו הוצגו המסמכים הסותרים, ניסה לקבל את תגובתו של גרהרד ואלדהיים, אך לא הצליח לאתר אותו. דובר השגרירות האוסטרית בוושינגטון אמר לו: „אני מצטער מאד, הטענות האלה מגוחכות. ואלדהיים זקוק לאיזה זמן בכדי לבדוק את ההאשמות שלהם".

נשיא הקונגרס היהודי העולמי, אדגר ברונפמן, פנה בשבוע שעבר במכתב לשר-החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, עם העתק לתובע הכללי, אדווארד מיז, בו תיאר את קורט ואלדהיים כ„שקרן מועד וחסר רגשי אשמה באשר לפעילויותיו בעבר". משרד-המשפטים האמריקני עורך בימים אלה בדיקה, ביוזמת הקונגרס היהודי העולמי, כדי להחליט אם יש לכלול את ואלדהיים ברשימת הזרים הבלתי-רצויים בארה"ב עקב חלקו בפעולות נאציות.

ה„ניו יורק טיימס" מקדיש מאמר מערכת לואלדהיים, בו הוא מגנה את הכזבים החדשים לבקרים שואלדהיים מעלה לנוכח הגילויים על עברו.

מסמכים יוונים מרשיעים

מנהיגי יוגוסלביה, ביניהם הנשיא המנוח טיטו, לא ידעו על פעולותיו של ואלדהיים בארצם בעת המלחמה, אמרו צירי קונגרס המפלגה הקומוניסטית היוגוסלבית לכתב סוכנות אי. פי.

אחד החברים הבכירים במפלגה אומר, עם זאת, כי הקונגרס היהודי העולמי יזם את המערכה נגד ואלדהיים בגלל הכבוד שהוא רוחש לערבים וההבנה שהוא מגלה לסבלם של הפלשתינים.

במסיבת-עיתונאים באתונה, הציג אתמול שר לשעבר בממשלת יוון, מסמך גרמני מה-16.7.1944 החתום על-ידי קורט ואלדהיים והמוסר על השלמתו המוצלחת של מבצע גירוש האיטלקים מהאי היווני קפלוניה, מבצע שכלל טבח נורא באלפי איטלקים ויוונים.

כן מסר הדובר לעיתונות העתקי מסמכים נוספים, המוכיחים, כי היחידה בה שירת ואלדהיים הייתה אחראית לרצח שבויים איטלקים באיזור סלוניקי, בשלבים הסופיים של המלחמה.

אן מארי מרפי תשוחרר היום בלונדון

(סוף מעמוד ראשון)

מספר 016 בנמל-התעופה היתרו בלונדון. אב התינוק שהיא נושאת ברחמה, ומי שמסר לידיה את המטען, יובא בפני שופט.

נאזר הינדאווי, פלשתיני בן 35, נעצר ביום שישי בחדרו בבית-מלון במערב לונדון. שני שוטרים הגיעו לחדרו והוא ניאות להיתלוות אליהם. במשך השבת הוא נחקר בידי אנשי היחידה המיוחדת ללוחמה בטרור בתחנת פדינגטון גרין.

בלדרית תמימה

הינדאווי בא לבית-המלון „לונדון ויזיטורס" ביום שישי בבוקר. הוא נרשם בשם היאסם שאראה והציג דרכון סורי. המנהל זיהה אותו והתקשר לבעליו של בית-המלון. הלה, נעים עורן שמו, הכיר את אחיו של הינדאווי, איש עסקים לונדוני. השנים שכנעו את נאזר להסגיר את עצמו וכאשר ניאות לכך, הם התקשרו למשטרה.

גם נערתו, אן מארי מרפי, בת 32, הוחזקה במשך כל השבת בידי המשטרה. נראה שהמשטרה לא שינתה דעתה והחוקרים מאמינים, שהיא היתה בלדרית תמימה שלא ידעה על מטען הנפץ המשוכלל המצוי בתיקה.

אמצעי התקשורת הבריטים מסרו, שהינדאווי פעל ללא קשר להתקפה האמריקנית על לוב. לפי ריווחיהם, הוא קשור בקבוצת טרור פלשתינית.

רצה להיות משכתב

להינדאווי לא היתה כתובת קבועה. הוא בא לבריטניה ויצא ממנה כמה פעמים בשנתיים האחרונות. שניים מאחיו שוהים במדינה זו, אך אין לו קשר הדוק עימם.

לפני 5 שנים הגיע ללונדון לראשונה. הוא עבד כשליח בעיתון הערבי „אל ערב", ביקש לעבור כמשכתב וכאשר נדחתה בקשתו הוא התפרץ בזעם ואז פוטר.

סגן העורך של העיתון, מוחמד קברדי, סיפר שהוא היה שחצן והעובדים לא חיבבוהו.

הוא סיפר שם, כי הוא נשוי לפולניה.

אלה שהכירוהו בעיתון „אל ערב" סיפרו, שהינדאווי הוא בן למשפחה ירדנית מכובדת, שמקורה בכפר נוכמה ליד גבול סוריה. הם סיפרו ששנים מבני דודיו כיהנו כשרים בממשלה.

להתחתן בישראל

לאחרונה הגיע לבריטניה לפני שבוע. הוא התקשר לחברתו והודיע לה שהוא מתכוון לשאתה לאשה בישראל. בני משפחתה של אן מארי מרפי מסרו, שבתם סיפרה להם על-כך ועל הריונה, רק בשבוע שעבר.

ביום חמישי הוא עזב במונית את בית-המלון שלו (פאלס הוטל) ואסף את חברתו מדירתה.

בשדה-התעופה הוא אמר לה, שאין הוא יכול לטוס עמה ב„אל-על" וכי יצטרף אליה מאוחר יותר. הוא מסר לה את תיקו, שהכיל פצצה מתוחכמת במשקל 5 ק"ג, אשר הוסתרה בתחתית כפולה, עזב את שדה-התעופה ושב ל„פאלס הוטל", נטל את חפציו ועזב.

הצעירה, הנושאת ברחמה את בנו של הינדאווי, נעצרה מיד ושיתפה פעולה עם חוקריה. היא מדבלין, יש לה 9 אחים ואחיות ושנים מאחיה ביקרו אותה בסוף השבוע. היא באה ללונדון לפני שנה ומצאה עבודה כחדרנית במלון „הילטון". ביולי הכירה את הינדאווי. „היא תמיד הייתה תמימה", סיפרה אחותה.

נחיתת חירום בקאהיר

מטוס בואינג 747 של חברת התעופה האמריקנית ט.וו.אי. ובו 122 נוסעים, ערך אתמול נחיתת חירום בקאהיר, לאחר שדיילת מצאה 3 דרכונים שבעליהם לא נמצאו בין הנוסעים.

מקורות בנמל התעופה אמרו, כי שלושת הדרכונים, שנמצאו בבית-שימוש, הונפקו בבאחריין והיו בהם אשרות למערב-גרמניה ולארה"ב. בדרכונים לא היו תצלומים.

שלטונות נמל-התעופה של קאהיר ערכו חיפושים מדוקדקים במטוס הג'מבו ובמטענם של הנוסעים.

סוריה מאשימה את ישראל

(סוף מעמוד ראשון)

מבוכה בסוריה

כתבנו מעיר, כי מעשי החבלה הפנימיים גורמים מבוכה רבה לשלטונות הסוריים. עם גל הפיצוצים הראשון, ב-13 במרץ השנה, האשימה סוריה את עיראק באחריות למעשי החבלה. לאחר גל הפיצוצים בשבוע האחרון, עברו הסורים להאשים את ישראל וסוכניה בלבנון — שם „חיבה" סורי לפלנגות — באחריות לפיצוצים.

על-פי מספר הערכות נראה, כי הסורים עומדים בפני גל טרור של אופוזיציה פנימית חדשה, שאינה האחים המוסלמים, אשר בסיס כוחם נשבר בעת מאורעות חמה בשנת 1982. ככל הנראה, מדובר עתה באופוזיציה המעוניינת להחליש את השלטון, ואולי לגרום להחלפתו עקב המצב הכלכלי בו שרויה סוריה מזה כמה חודשים.

בהקשר זה בהחלט ייתכן שהגורמים אשר הוזכרו על-ידי סוריה, ינסו לעודד את גורמי האופוזיציה החדשה.

שקר גס

מקורות בטחוניים מוסמכים מסרו אמש, בתגובה להאשמות הסוריות בדבר אחריותה של ישראל למעשי החבלה ברחבי סוריה, כי הטענות הסוריות הן שקר גס ואין יד לישראל במעשי חבלה אלה.

„זהו תרגיל סורי שקוף להטיל על ישראל את בעיות הטרור הפנימי של סוריה", אמרו המקורות.

השרים יעלו היום מספר הצעות להנהגת שעון קיץ

מאת הכתבת המדינית והכתב הכלכלי של „על המשמר"

ראש הממשלה שמעון פרס יעלה היום בממשלה את נושא שעון הקיץ. כזכור הבטיח פרס בישיבת הממשלה לפני שבועיים, כי יעלה את הנושא בישיבת הממשלה הבאה.

ישיבת הממשלה בשבוע שעבר ארכה רק שתי דקות והנושא יעלה, איפוא, היום.

מספר שרים — משה שחל, יצחק נבון ואמנון רובינשטיין — מתכוננים להציע הצעות כדי להתגבר על סירובו של שר-הפנים יצחק פרץ להנהיג שעון קיץ. הצעה אחת היא להעביר את הסמכות בעניין זה לשר אחר — שר האנרגיה והתשתית או שר התעשייה והמסחר — והצעה אחרת היא להנהיג שעון קיץ, כל שר בתחומי סמכותו, בכל המוסדות במדינה, כולל בתי-ספר.

הממשלה תאשר היום את נסיעתו של ראש הממשלה שמעון פרס מחר לשטרסבורג, כדי לנאום בפני הפרלמנט האירופי. קודם לכן יפגש ראש הממשלה בפאריס עם הנשיא פרנסואה מיטראן ועם ראש הממשלה החדש ז'אק שירק.

עוד על סדר יום הממשלה — אישור תקציב רשות-השידור ואישור פרוייקטים בענף הבניה.

עובדי המדינה תובעים שעון קיץ

לאור פניות רבות של עובדים במשרדי הממשלה ויחידותיה, החליטה מזכירות הסתדרות עובדי המדינה לפנות לנציב שירות המדינה, אברהם נתן, ולתבוע ממנו הקדמת שעות העבודה בשרות המדינה, החל מראשית חודש מאי הקרוב.

ניסים ביקש להמתין

לבקשתו של שר-האוצר משה נסים לא יתקיים היום דיון בדרישות של שרים להגדיל את תקציב משרדיהם. שר-האוצר משה נסים מבקש ללמוד את החומר ואת הנושאים הכלכליים טרם שיתקיים דיון בעניין זה בממשלה.

לפני מספר שבועות ביקש שר העבודה ושר החינוך שהממשלה תאשר תוספות תקציב למשרדיהם. נוכח בקשתו זו של שר-האוצר — לא הגיש בסוף השבוע האוצר בקשות לדיון כלכלי לממשלה להיום.

שר-האוצר משה נסים יקיים היום פגישות עבודה ראשונות עם צמרת משרדו ואחה"צ ימכור את החמץ של המדינה בטקס שיתקיים בלשכת הרבנים הראשיים.

„הניו-יורק טיימס" [illegible]

מאת חנה איש-הורוביץ, כתבתנו בניו-יורק

ניו-יורק. — ה„ניו-יורק טיימס" הקדיש בשבת מאמר-מערכת לנושא שהוא מגדיר [illegible] של הקיטוב בממשלת האיחוד של ישראל".

העיתון משבח את הצעדים הכלכליים שנקטה ממשלת האיחוד עד כה, ואת הישגיהם הדרמאטיים בשיפור כלכלתה של מדינת-ישראל אך אומר, כי מודעי איבד את תיק האוצר משום שסירב לאשר מתן תמיכה ממשלתית ל„חברת בניה כושלת" ולקונצרן [illegible], ששתיהן מקורבות למפלגת העבודה.

הסכומים שמדובר בהם הם קטנים יחסית – אומר העיתון – אך תשלומם היה מהווה תקדים חמור והיה בו משום איתות לארגוני העובדים לתבוע העלאות שכר. אם יצליחו העובדים לזכות בתוספות שכר גבוהות בחודשים הקרובים, אומר ה„ניו-יורק טיימס", תאבד ישראל במהירות את כל מה שזכתה בו במהלך תוכנית הצנע.

ידידי ישראל מקווים, שהמאבקים הבין-מפלגתיים לא ימנעו מיתקפה חזקה נגד האויב הכלכלי המשותף – מסיים כותב המאמר.

מומחים מצרים לקידוחי נפט יגיעו לישראל

מאת חיים מרגלית, כתב „על המשמר"

מספר מומחים מצריים לקידוחי נפט עומדים להגיע בקרוב לארץ, מסר ד"ר נתן ארד, מנכ"ל משרד האנרגיה והתשתית, לכתב „על המשמר".

הוא סיפר, כי כאשר ביקר השר שחל במצרים הוא ביקש משר הנפט המצרי, עבד אלהאדי קנדיל, שיאפשר למומחים לקידוחי נפט ממשרדו לבוא לארץ ולהיפגש עם מומחים לקידוחי נפט בישראל, להחליף רעיונות ולהשוות נתונים. ואכן, הוא שמח שהשר המצרי נענה לבקשת השר הישראלי.

שר הנפט המצרי קנדיל נחשב לאחד האנשים הקרובים ביותר לנשיא מובארק והוא מתומכיו בקנאות בהסכם השלום הישראלי-מצרי. בביקוריו בארץ העביר השר המצרי מסרים מנשיא מצרים לנשיא המדינה ולראשי ממשלות ישראל.

„המחנה החרדי": שפירא רודף פירסומת זולה

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" בכנסת

יו"ר ועדת הכספים של הכנסת, אברהם שפירא, הותקף בחריפות רבה על-ידי חוגים חרדיים כרודף פירסומת זולה ו„חבר של כל עוכר ישראל מהגרועים ביותר בכנסת".

הוא הואשם על ידם, כי בתקופתו הצטמק תקציב הישיבות וכל אברך שקיבל בעבר 1350 דולר לשנה נאלץ להסתפק השנה ב-585 דולרים בלבד.

טענות אחרות המוטחות כלפי שפירא הן: ניסיון לקפח את הקצבת הישיבות ב-3.7 מיליון דולר, ואפליה בחלוקת הכספים והעדפת מקורביו. הוא נאשם בהתחברות [illegible] ובהתססת הספרדים נגד האשכנזים.

הבטאון „המחנה החרדי" [illegible] זאת, קורא לח"כ שפירא להגיש נגדו תביעה על הוצאת דיבה, אם אין הדברים נכונים. הוא גם מפקפק באמינותו של התעשיין — [illegible] לשיעור-קומתו התורני — [illegible] בהתחייבותו ולפנות את [illegible] בכנסת הבאה.

שריד: מינוי איתן ליועץ רה"מ לטרור — טעות

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

„ישראל לא טעתה כאשר מינתה את ועדת כהן. ישראל כן טעתה כאשר מינתה את רפי איתן ליועץ רה"מ למלחמה בטרור". דברים אלה אמר אתמול יוסי שריד (ר"ץ).

שריד הגיב על דברים שאמר איתן (לשעבר יועץ רה"מ לטרור) ב„קול ישראל", בגנות ועדת כהן לחקר הטבח במחנות הפליטים סברה ושתילה.

לדעת שריד, הטעות שבמינוי איתן נחשפה לעיני כל בפרשת פולרד. „ועדת כהן ומסקנותיה הצילו את כבודה של ישראל, כבוד שאבד לה בסברה ושתילה".

עוד טוען שריד, כי כאשר שומעים את איתן, צריך תמיד לזכור כי שומעים למעשה את קול אריאל שרון „והאחרון, כידוע, לא אוהב ועדות חקירה".

ביום השלושים
לפטירתו של חברנו
מרדכי אפשטיין ז"ל
נעלה לקברו לגילוי המצבה
ביום ב', 21.4.86, בשעה 15.00
המשפחה
קיבוץ דן

למשפחת רוקח, לקבוצת ורדים
ולקיבוץ מעברות
אתכם בהילקח מכם עת
טלי ז"ל
מדור חברות הנוער
הקיבוץ הארצי

"המשמר" עתון יומי
على همشمار
صحيفة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ
בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל-אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3-43360-4
המען למכתבים: שירות שק-דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן-יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102-121, טל' 6-245125, המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008; חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673, המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

לונדון — „ינקים הביתה" בג'נבה תמיכה לריי"גן

אלפי מפגינים בלונדון ובמילאנו הפגינו נגד הפעולה בלוב ■ במשאל דעת קהל בג'נבה תמכו 80 אחוז בפעולה ■ ג'פרי האו: לובים רצחו בני הערובה

מאת מאיר בלייך, כתב „על המשמר" בבריטניה

לונדון. — 6000 איש ניצבו אתמול מול השגרירות האמריקנית בלונדון והפגינו נגד ההתקפה על לוב. חלקם נשאו שלטים: „ינקים גו הום".

בתום ההפגנה חסמו רבים ממשתתפי ההפגנה את רחוב אוקספורד. המשטרה נאלצה לפנותם בכוח ו-50 מהם נעצרו.

גם בערים אחרות התקיימו הפגנות. 5000 הפגינו במנצ'סטר ו-1000 בגלזגו. אחרים הפגינו מול הבסיסים האמריקנים סמוך לערי שדה שונות.

במילאנו הפגינו כ-15,000 איש, והפגנות דומות נערכו ברומא ובערים איטלקיות אחרות.

בשטוקהולם הפגינו כ-600 איש לפני שגרירות ארה"ב, ביניהם היו פליטים יוצאי מדינות ערב, אשר העלו באש שני דגלים אמריקאים והשמיעו סיסמאות עויינות לנשיא רייגן. הם גם נשאו תמונות של קדאפי.

בבאזל שבשוויץ הפגינו כאלף איש נגד הפצצות.

יוסף אלפרן, כתב „על המשמר" בשוויץ מוסר, כי 7 מתוך 10 שווייצרים תומכים בפעולה האמריקנית בלוב, בששה הקנטונים דוברי צרפתית של שוויץ — לפי סקר דעת-קהל שערך היומון „לה מאטן". היו 67.2 אחוז מחייבים ו-32.8 אחוז מתנגדים, כאשר שיעור המסכימים מגיע בז'נבה אפילו ל-80 אחוז.

לובים רצחו

שר החוץ הבריטי ג'פרי האו אישר כי שלושה בריטים שהוחזקו כבני ערובה בלבנון, נרצחו. הוא אמר, כי הם נחטפו על-ידי לובים.

בהודעה נאמר, כי זוהו גופותיהם של המורים הבריטים ליי דוגלאס, 34, ופיליפ פאדפילד, 40 והעתונאי הבריטי, אלכס קולט, שנחטף לפני יותר משנה. לא ידוע מה עלה בגורלו של כתב הטלויזיה ג'ון מקקרתי, שנחטף ביום חמישי בדרכו לנמל התעופה של ביירות.

פעולת תגמול נוספת?

גלי ההלם של ההתקפה האמריקנית בלוב, עדיין הורגשו בשבת בארה"ב, שם נפוצו ניחושים בדבר פעולות תגמול אמריקניות נוספות, לאחר רציחתו של אחד מבני הערובה האמריקנים בלבנון. ממשלת ארה"ב הגיבה עד כה בזהירות על ההודעה כי פיטר קילבורן, ספרן האוניברסיטה האמריקנית של ביירות היה אחד משלושת בני הערובה שנהרגו בלבנון בעקבות ההפצצה האמריקנית.

דובר משרד החוץ האמריקאי, ברנארד קאלב, סירב בינתיים להגיב על הצהרות שר החוץ הבריטי, סר ג'פרי האו, לפיו יש ללונדון הוכחות ברורות כי לוב מילאה תפקיד בחטיפתם של הבריטים שגופותיהם נתגלו גם הן בביירות.

דוברים אמריקאים אמרו, כי וושינגטון תשקול היטב אחריות לובית אפשרית למעשי רצח אלה, בטרם תעיין בפעולות צבאיות נוספות נגד טריפולי, אך אמרו כי „יש צורך להגיב על פעולות טירור".

תיירים מעדיפים את בריה"מ

מקור בפנטגון אמר בשבת, כי הצי האמריקני הו-6 נשאר במצב כוננות במרכז הים התיכון, אולם לפי שעה אין מתכננים פעולה חדשה.

דעת הקהל האמריקנית ממשיכה לתמוך ברובה הגדול בהחלטת הנשיא רייגן לתקוף את לוב, אולם נשמעו גם מספר קולות עוינים.

הכומר השחור ג'סי ג'קסון, מהאגף השמאלי הקיצוני של המפלגה הדמוקרטית, תקף ביום שישי בחריפות את ההפצצה על לוב.

ג'קסון הכריז: „אמרו לנו כי רק יעדים צבאיים וטרוריסטיים נפגעו, אך אנו רואים כי נהרגו נשים וילדים".

ג'קסון הוסיף כי העמדה של עין תחת עין ושן תחת שן, המציינת את מדיניות החוץ של הממשלה, עלולה לזרוע הרס בעולם.

גם מספר מנהיגים דתיים אמריקנים הביעו צער על הפשיטה, ונערכו מספר הפגנות עוינות להתקפה, ביחוד בניו-יורק ובוושינגטון.

מספר חברות תעופה הגיבו בהגברת אמצעי הבטחון והן שוקלות לתת הנחות לטיסות לאירופה, ביחוד לדרום אירופה.

סוכנויות ידיעות מסרו מצידן כי רבים מהלקוחות שינו את תוכניותיהם, ומעדיפים עתה את צפון אירופה ואפילו את בריה"מ על פני ארצות הים התיכון.

מסיבת העיתונאים נקטעה

משטרת יוון הפסיקה אתמול באמצע מסיבת עיתונאים שקיים סגן שר החוץ הלובי אחמד שאהאטי, לאחר שסיפר כי המטוס בו אמור היה לשוב לטריפולי בליל שבת, חזר לפתע לאתונה, בגלל „התערבות".

לפני ששהאטי יכול היה למסור פרטים נוספים, במסיבת העיתונאים החפוזה שקיים במלון באתונה, נכנסו קציני משטרה לחדר ואמרו כי ממשלת יוון הורתה לשר הלובי להפסיק לדבר.

שר הסדר הציבורי אטאנסיוס צוראס בא לאחר מכן למלון ואמר לכתבים, כי מסיבת העיתונאים הופסקה מסיבות בטחוניות.

מריבה פרצה בין העיתונאים הנרגזים לבין המשטרה, בעת שאנשי השגרירות הלובית ניסו ללוות את שהאטי אל מחוץ לחדר.

שהאטי אמר, כי חזר לאתונה בגלל שתי סיבות. „האחת היתה טכנית והאחרת „התערבות". הוא אמר אחר כך לכתב רויטרס בטלפון, כי „מטוס כלשהו הפריע לי. אינני יודע את זהותו. אולי הוא היה אמריקני".

עוד אמר, כי היתה תקלה טכנית במטוס. הוא התחיל לאבד גובה ולכן שב לאתונה.

אמש שב שהאטי לטריפולי.

4 לובים נעצרו בתורכיה

● שר החוץ התורכי יילדירים אקבולוט אמר אתמול, כי המשטרה חוקרת ארבעה לובים החשודים במעורבות בנסיון לתקוף בחומרי נפץ מועדון קצינים אמריקני באנקרה בליל שבת.

אקבולוט מסר, כי תיק עם חומר נפץ ומטען השהייה נתגלו על-ידי המטרה מחוץ לבנק באיסטנבול, המקיים קשרים עם ארה"ב. המטען הורחק ופוצץ.

השר אמר, כי ננקטו אמצעי בטחון מיוחדים נוכח ידיעות על כוונות לתקוף שגרירויות.

אקבולוט הוסיף, כי שני לובים נעצרו ליד מועדון הקצינים האמריקני באנקרה. כשבידיהם התיק עם חומרי הנפץ ושישה רימונים. הם נתפסו בעת שניסו להימלט ועתה הם נחקרים. שני האחרים אותם זיהה כמורה וסטודנט, נעצרו מאוחר יותר.

צרפת גירשה 4 לובים

● צרפת גירשה 4 לובים, אותם האשימה באיום על הסדר הציבורי. הם יצאו במטוס של חברת התעופה הלובית לטריפולי.

המשטרה נמנעה מלזהות את המגורשים, אך מסרה כי הם התגוררו בצרפת פחות משלושה חודשים. השר הממונה על בטחון הציבור רובר פאנדרו הודיע, כי הארבעה גורשו בגלל „פעולות העשויות להזיק לסדר הציבורי".

מקורות דיפלומאטיים בפאריס אמרו, כי הצעד הצרפתי האחרון הוא אות לכך, שראש הממשלה שיראק נחוש בדעתו לפעול נגד מעשי טרור אפשריים בכל המרץ.

העתון „פיגארו" מסר בשבת כי ארבעת הלובים תיכננו לרצוח דיפלומאט אמריקני בכיר בפאריס. בינתיים לא נתקבלה תגובה רשמית על ידיעה זו.

„המרכז הבינלאומי של המהפכה"

ארבעה ימים לאחר הפצצת טריפולי ובנגאזי על-ידי חיל האוויר האמריקני, הכריזה לוב כי היא תישאר „הפורום הבינלאומי של המהפכה".

„לוב תמשיך להיות פורום בינלאומי למהפכה" הכריז בליל שבת בטריפולי סגנו של קדאפי, עבדל סאלם ג'אלוד, האשים את נאט"ו כי „התייצב נגד העם הלובי הערבי".

בנצרת הפגינו נגד ריי"גן

מאת כתב „על המשמר" בנצרת

עשרות מתושבי נצרת הפגינו אתמול בתחנה המרכזית בעיר ונשאו כרזות בגנות ההתקפה האמריקנית על לוב. על הכרזות: „רייגן הטרוריסט מספר 1 בעולם", „אנו נגנות תומכים בעם הלובי וקדאפי". בערב התקיים כינוס מחאה רב משתתפים בבית הידידות בעיר והנואמים תקפו בחריפות את ארה"ב, וקראו לעולם לשים קץ ל„השתוללות השחקן רייגן" בעולם.

נעצר עוזרו של כהנא שתקף את שריד

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

ברוך מרזל עוזרו של כהנא נעצר בסוף השבוע בעקבות תלונתו של ח"כ יוסי שריד על תקיפה במחסום ליד חברון, בדרך לכינוס „שלום עכשיו". עוד כעשרה מן המתפרעים יוזמנו החל מהיום לחקירת המשטרה בעניין אותה תלונה אך לכתבנו נודע, כי איש מהם אינו מראשי „המארגנים" של המחסום. יוסי שריד התלונן נגד ראש המועצה המקומית אלון מורה ויו"ר מועצת יש"ע אותניאל שנלר. ברוך מרזל נעצר ל-6 ימים ולפיכך יחזור לביתו לליל הסדר.

הפגנת הזדהות עם יהודי בריה"מ בברן

מאת יוסף אלפרן, כתב „על המשמר" בשוויץ

שני אירועים הקשורים ליהודי בריה"מ ארעו בברן, על רקע כנס נציגי 35 המדינות החתומות על הסכמי הלסינקי, לבטחון ושיתוף פעולה באירופה.

77 צירי פרלמנטים מ-13 מדינות מערביות קיימו פגישת הזדהות עם מסורבי העלייה הסובייטים, ואילו קרובים של מסורבי-עלייה ופעילי עלייה מהארץ, קשרו עצמם באזיקים לגדר בית-המלון „בלוויו", בו מתקיימת ועידת 35 המדינות.

בין הנקשרים היו אילנה פרידמן, אחותה של אידה נודל, גרה צרולובסקי, אחותו של ולדימיר סלפק ויורי שטרן, ראש המכון לחקר יהודי בריה"מ.

קצב מכנס את נשיאות חירות בנסיון לקבוע מועד לוועידה

מאת כתבתנו לענייני מפלגות

השר משה קצב יכנס היום את נשיאות ועידת חירות כדי לדון על אפשרות של כינוס מושב שני של הוועידה. כתבתנו מציינת, כי עד כה לא הצליחו ראשי „חירות" להגיע להצעה מוסכמת לגבי סדר היום של המושב השני של הוועידה. השר קצב כבר הודיע לפני כמה שבועות שאין הוא מתכוון להמתין ללא סוף, וכי אם לא תושג הסכמה בין ראשי המחנות ב„חירות" בזמן הקרוב, הוא יכנס מושב ועידה גם ללא הסכמה כזאת.

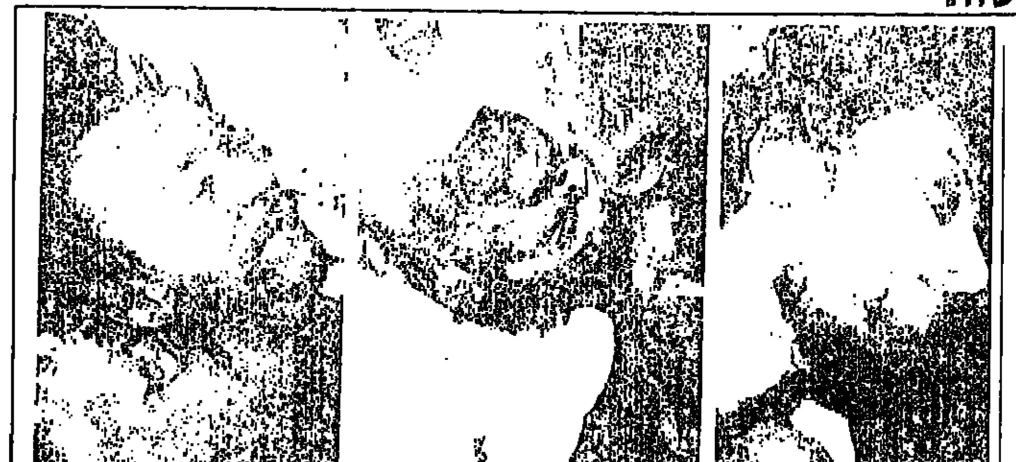

תצלומי שלושת הבריטים שנרצחו בביירות: ליי דוגלס, 34, פרופ' למדע המדינה באוניברסיטה האמריקנית של ביירות; פיליפ פאדפילד 40, מנהל המרכז הבין-לאומי לשפות בביירות ואלק קולט, 64 עתונאי שהועסק על-ידי סוכנות הסעד והתעסוקה למען הפליטים. (צילום: אי.פי.)

הפתעה במועצת הבטחון: בריה"מ תמכה בהארכת מנדט יוניפי"ל

הסובייטים הודיעו גם שיהיו מוכנים לשלם את חלקם במימון אחזקת הכוח

מאת חנה איש-הורוביץ

ניו-יורק. — מועצת הביטחון החליטה ביום שישי להאריך את המנדט של יוניפי"ל בין חודשים, עד יולי 1986.

ההפתעה בדיון זה באה מצד הסובייטים. שזו הפעם הראשונה הצביעו בעד הארכת המנדט וגם הודיעו שהם יתחילו לשלם את חלקם במימון הוצאות יוניפי"ל.

סירובם של הסובייטים לשלם את חלקם עד כה היווה אחד הגורמים החשובים למשבר הכספי שכוח האו"ם נתון בו.

הנציג הסובייטי הסביר, שיוניפי"ל פועל כגורם מכריע בבלימתה של ישראל בלבנון.

מאידך תבעו הצרפתים כי המנדט יחודש לחודשיים בלבד, ואף הודיעו שיש בדעתם להחליף את היחידה הלוגיסטית שלהם המשתתפת בכוח האו"ם, ליחידה מבצעית רגילה.

„טרוריסטים בינלאומיים בלבנון"

מספר גדול של טרוריסטים מאמריקה הלטינית ואירופה שוהים כעת בלבנון — מוסר העתון „ברד".

הטרוריסטים נמצאים בלבנון בחסות שמות בדויים ודרכונים מזוייפים.

מאבק על מנהיגות חיזבאללה

השבועון הצרפתי „לה פואן" מוסר, כי מתנהל מאבק מר בדרום לבנון בין השייך פדל-אללה המורה הרוחני של „חיזבאללה", לבין השייך איברהים אלאמין — מנהיג הכת. איראן מקווה, כי אלאמין יתפוס את ראשות החיזבאללה, מאחר שפדל-אללה נחשב לפרו-סורי מדי.

נסגרו משרדי אש"ף בפרברי צידון

הארגונים הפלסטינים סגרו את משרדיהם הצבאיים בשכונות עין חילווה באיזור אלהמישרי ובפרבר מיה מיה, מוסר העתון „א-שרק".

סגירת המשרדים באה בעקבות הוראות מזכ"ל „הארגון העממי הנאצריסטי", מוסטפה סעד, ובפיקוח הוועדה המשותפת ל„חזית האיחוד הלאומי" ו„חזית ההצלה הפלסטינית".

הם רוצחים – קדאפי משלם

תעריפון מוות: 3600 דולר לפיגוע ברימון — 5400 להתקפה בתת-מקלע

בון - שירותי הביון הישראלים והלבנוניים גילו רשימה סודית של ה„תעריפים" שאותם משלם הקולונל קדאפי לטרוריסטים על כל פיגוע – מוסר העתון המערב-גרמני „בילד" בגליון מאתמול.

לפי המידע של שירותי ביון אלה, מקבל אדם המטמין פצצה 10,000 לירות לבנוניות (כ-1800 דולר). פיגוע ברימון יד זוכה בתשלום של 3600 דולר, והתקפה בתת-מקלע שווה 5400 דולר.

אלה המוכנים לבצע פיגוע התאבדות נגד יעדים מערביים או ישראליים בלבנון, מקבלים 54,000 דולר. כסף שאותו מפקידים בבנקים לזכות קרוביהם של המתאבדים.

אשר למרצחים של קבוצת אבו נידאל, מוסר העתון מפי שירותי הביון הבריטיים, כי הקולונל קדאפי מעביר לארגון זה כ-12 מיליון דולר לשנה. לפי מידע זה נערכה בדצמבר אשתקד פגישה בין קדאפי לבין אבו-נידאל בטריפולי, כדי להגדיר את היעדים של הטרוריסטים – נציגויות של אנגליה, ארה"ב, ישראל ומצרים – והוחלט כי הפיגועים האלה ייעשו בפיקוחם של השירותים החשאיים הלוביים.

עוד מוסר העתון מפי מקורות בריטיים כי המפקד העליון של צבא לוב, חסאן אשקאל, כבר העביר תשלום ראשון של 5 מיליוני דולר לארגון אבו נידאל. אולם העתון מציין: „אשקאל חוסל בידי קדאפי יום לאחר חטיפת מטוס מצרי למאלטה בנובמבר 1985, בידי קבוצת אבו נידאל. קרוב לוודאי משום שהקולונל קדאפי חשש שמא יתגלה, כי הוא היה יוזם חטיפת המטוס, שגרמה לטבח בקרב אנשי בטחון". (ע"צ)

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף האספקה והאחסנה – מח' חקר שווקים ומכרזים
ת.ד. 10 חיפה – 31000
מכרזים
החברה מזמינה בזה הצעות לייצור / אספקה / שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
13314	התקשרות שנתית לאספקת נייר רציף
13318	יומני משרד לשנת תשנ"ז 1986/87
13322	צנרת פיברגלס לניקת אוויר למדחסים (לייצור במכונת ליפוף)
13327	טבלאות כפולות לעוגנים
13330	דיסקיות מרובעות
13341	מכסה וסגר למער' נעילה של ארונות פוליאסטר
13345	מכסה P.V.C לתילים
13347	ארגז מבטיחים לרשת
13349	מערכת תאי מדידה למ.נ.
13356	פס מנוקב למחזיקי כבל פלסטי מ.נ.
13362	לוחיות למתיחת תילי הארקה
13369	תילי נחושת רכה
13377	ברזל זוית

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינו: 15.5.86
לקבלת טפסי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעות 09.00 עד 13.00 למח' חקר שווקים ומכרזים בתחנת הכח חיפה או בכתב לפי המען הרשום לעיל.
הערה: לרגל חופשת חג הפסח יהיו משרדינו סגורים בין התאריכים 23.4.86 עד 2.5.86
להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה חשבון וכן אישור שנתי לעוסק מאגף המכס. - הצעה ללא אישורים ברי תוקף - לא תובא לדיון
על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצויינים לעיל שעה 13.30 למשרדינו בחיפה
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

במשרד המשפטים חוששים; מודעי יביא עמו „נדוניה פרסונאלית"

מאת בצלאל עמיקם, ודורית גפן — כתבי „על המשמר" וסוכנות עתי"ם

כניסתו של יצחק מודעי לכהונתו החדשה כשר המשפטים מעוררת חששות בקרב סגל העובדים המקצועי המועסק שם. עיקר החששות — מינויים פוליטיים וזניחת העקרון של בחירת אנשים על פי כישוריהם המקצועיים והשי־כלתם המשפטית. היועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר שהקביל ביום שישי את פני השר החדש נגע בעקיפין בשאלה זו.

„אנו, העובדים, צופים בסקרנות וחושש לשינויים שהשר החדש יביא עמו". דעתם של אנשי המשרד היא שהמסורת תשמר גם בימיו של מודעי. זמיר ציין כי משרד המשפטים הצליח לרכז מספר ניכר של אנשי מקצוע מעולים המייצגים את האינטרסים של הציבור, שומרים על תדמית של הגינות ואמינות, ותורמים תודעת שירות וערכים בסיסיים של חירויות האזרח וממשל תקין והוגן.

פרופ' זמיר הדגיש במעמד חילופי השרים, כי נסים לא עשה מינוי מפלגתי סקטוריאלי ולו גם אחד. השר ההולך משה נסים עמד על חשיבות משרד המשפטים כמופקד על צומת מרכזית בלעדיו אין חברה מתוקנת. השר הנכנס יצחק מודעי ניסה למצוא קווי דימיון בין תפקידיו הקודם לזה הנוכחי.

„הצד השווה בתפקיד נפרש על כל הפעילות הממשלתית והציבורית. כסף וחוק הולכים יד ביד. השני הוא — עולם חקיקה סולידי מזה לעומת משרד ביצועיסטי הנתון בלחץ קבלת החלטות. מודעי מעיד על עצמו כי כלי עבודתו הם כלי מלחמה שלא יצליחו במשרד המשפטים. „אני אאליץ לעבור מטמורפוזה" אמר.

„הרצאת הרצה..."

„זוהי הרצאת־הרצה, כי מוקדם היום לעשות חשבון־נפש", אמר ביום ו' שר המשפטים יצחק מודעי בפתיחה החגיגית של הפורום הליברלי במסגרת המדרשה הליברלית ע"ש פרץ ברנשטיין, במלון הילטון בתל־אביב. ה„פורום" נועד לשמש לענייני הגות ואקטואליה. כגשר בין המפלגה לבין הציבור.

השר מודעי התייחס בעיקר לפרשת הדחתו. הוא סיפר, כי בשבועיים האחרונים התקשרו אליו אלפי אנשים, מהם זרים שאינו מכירם, וביקשו לדעת מה עליהם לעשות, כי „עוד לא היתה עוולה כזו בישראל". על כך השיב להם, כי במשטר השולט בארץ מותרות שביתות רק בענייני עבודה ולא בעניינים אחרים.

מודעי הוסיף, כי מה שקרה לו הוא עניין פוליטי ומשטרי ולא אישי. מודעי טען, כי ראש הממשלה הוקיע בוועידת מפלגת העבודה את שר האוצר שלו בפני 3,000 צירי הוועידה. „ומה שם ייקרא לכך אם לא הסתה?" — אמר מודעי והוסיף: „האם מישהו מאמין שבעד מלים נכנסנו למערבולת?" השר מודעי סבור, שאולי סקרי דעת הקהל, שהיו כולם לזכותו, היו בעוכריו ושימשו אות לחסום בפניו את הדרך. הוא גילה, כי במשך שנה וחצי לא שמע מפיו של ראש הממשלה מחמאה כלשהי לזכותו, אך קיבל מחמאה לאחר שטולטל החוצה. הוא גם הזכיר, כי במשך שנה וחצי לא הפסיקו חבריו של ראש הממשלה להתקיף אותו, אך ראש הממשלה לא מצא לנכון לנזוף באחד מהם. „הם חיפשו נימוק פורמלי כדי לנקוט באקט מתפיר נגדי, אך לאורחים יש תבונה והם מבינים ולהם לא יספרו סיפורי־בדים".

לא נגררים

חוגים בכירים במפלגת העבודה דחו בסוף השבוע את התקפותיו־האשמותיו של השר מודעי. לדבריהם שר המשפטים ממשיך בהתנהגותו, אשר גרמה להעברתו ממשרד האוצר. להערכת אותם חוגים, הדברים שהשמיע מודעי בפורום מפלגתו הם ספיח של סיום הפרשה. ואין בכוונת ראשי העבודה להיגרר לוויכוחים מחודשים עם מודעי.

אלמונים חיבלו באנדרטות לזכר חללי צה"ל שנפלו ברמת הגולן

מאת כתב „על המשמר" בצפון

מספר האנדרטאות לזכר חללי צה"ל ברמת־הגולן חובלו והושחתו בתקופה האחרונה על־ידי אלמונים והמשטרה פתחה בחקירה לגילוי מחללי האנדרטאות.

את מעשי החילול גילו תלמידי בית־הספר „עמל" מצפת המטפחים זה מספר שנים את האנדרטאות בגולן, ועולים מדי מספר שבועות לעבודות טיפוח ואחזקת האנדרטאות.

ברמת־הגולן מצויות 116 אנדרטאות לזכר חללי צה"ל שנפלו באיזור. בין האנדרטאות שחובלו אנדרטה לזכרם של חללי גדוד 53 הנמצאת בצומת ג'וחאדר. על שמות החללים החרוטים על דפנות אחד הטנקים, נמרח צבע שחור. באנדרטאות שונות נגנבו שרשראות, ודגלים וחובלו אלמנטים אחרים המרכיבים את האנדרטאות. גם באנדרטה לזכרו של הטייס ניר הורביץ שנפל במלחמת יום הכיפורים נגנבו חלקי המטוס שהרכיבו את האנדרטה. מנהל בית־הספר עמל בצפת, זאב סבן, אמר, כי מצויות בבית־הספר רשימות שמיות של כל מרכיבי האנדרטאות בגולן וצילומיהן ולפיכך קל להבחין במה שנגנב ובנזק שנגרם. הוא הביע את תקוותו כי עד יום הזכרון לחללי צה"ל בחודש הבא, יתוקן הנזק ויוחזרו מרכיבי האנדרטאות למקומם.

בתגובה אמר יו"ר המועצה האיזורית רמת־הגולן איתן ליס, כי אין הוא מאמין שידי יהודים במעשה. להערכתו בוצעו המעשים הללו על־ידי קיצונים דרוזים מכפרי צפון הגולן.

ליס קבל על חוסר תשומת־הלב שמעניקים המוסדות הנוגעים בדבר לאנדרטאות בגולן ואמר כי העובדה שהן פזורות ברחבי האיזור ולא מרוכזים מקשה על השמירה עליהן.

מהלומה נוספת לתוכניות החלל האמריקניות – טיל טיטאן התפוצץ

הטיל שנשא לווין צבאי רגיש שמחירו 800 מיליון דולר נפל לאחר שנסק לגובה של 90 מ' בלבד ■ זהו הטיטאן השני שמתרסק

בסיס חיל האויר ונדנברג, קליפורניה. — טיל אמריקני מדגם „טיטאן" שצריך היה להציב במסלול סביב כדור הארץ לווין צבאי התפוצץ שניות לאחר המראתו ביום שישי.

היה זה הכשלון השני של המראת טיל מדגם „טיטאן", שהוא היום הטיל העיקרי להצבת לוויינים צבאיים אמריקניים בחלל. מאז הפיצוץ של „צ'לנג'ר" ב־28 בינואר. טיל „טיטאן" דומה שצריך היה להציב בחלל לווין ריגול בשווי של 800 מיליון דולר התפוצץ לאחר ההמראה, באוגוסט שעבר. הפיצוץ ביום שישי בא שניות ספורות לאחר המראת הטיל ב־10:45 לפני הצהריים לפי השעון המקומי.

עדיין לא ידועה סיבת הפיצוץ.

התקלה השניה עם „טיטאן" מהווה מכה קשה לתוכנית החלל האמריקנית, שכבר עוכבה בגלל השהיית טיסות מעבורות חלל בעקבות אסון „צ'לנג'ר".

דובר צבאי אמר כי מהפיצוץ ניזוק כן השיגור ומן הטיל נפלט לאחר ההתפוצצות ענן של גז רעיל. לא נודע על נפגעים.

דוברים צבאיים היו מוכנים לומר כי ה„טיטאן" נשא מתקן צבאי חשאי בעת שהתפוצץ בגובה של לא יותר מ־90 מטרים מכן השיגור.

משמעות התאונה היא שכיום יש רק לווין ריגול אחד במסלול סביב כדור הארץ והדבר פוגע בתוכנית המעקב האמריקנית, אחר הטילים הבליסטיים הסובייטיים — אמרו המדענים הבלתי־תלויים.

הפיצוץ של „טיטאן" 34־די מעורר דאגה משום שהוא היה המתקדם ביותר בדגם שלו. היה זה הכשלון השלישי בתוכנית החלל האמריקנית במשך 8 חודשים.

(עי"ה, ע־צ)

התפוצצות טיל הטיטאן, שניות ספורות לאחר שיגורו מבסיס חיל האוויר האמריקני בקליפורניה (תצלום: אי.פי.)

גור הבטיח לסייע לבית־החולים במארג'עיון

מאת כתב „על המשמר" בצפון

שר הבריאות מרדכי גור ביקר שלשום באיזור דרום לבנון ביחד עם אלוף פיקוד הצפון אורי אור. השר גור הקדיש את עיקר ביקורו לסיור בבית־החולים במרג' עיון, המשרת את כל אוכלוסיית איזור הביטחון, ואף צפונה ממנו, ובמהלך הביקור נפגש עם הצוות הרפואי הלבנוני של בית־החולים.

השר גור שוחח עם כמה מן החולים המאושפזים בבית־החולים, חלקם באו מאיזור ג'זין שמצפון לרצועה.

בימים האחרונים נפתחה בבית־החולים במרג' עיון מחלקת יולדות שכבר רשמה לעצמה כמה עשרות לידות של נשים לבנוניות. השר גור בדק את הנושאים הרפואיים מקצועיים הקשורים לבית־החולים הדרום לבנוני והבטיח לסייע בעזרת שיתוף פעולה בין בית־החולים לבתי־חולים בצפון הארץ.

נמסר כי מאז פתיחתו של בית־החולים במרג' עיון לפני קרוב לשנתיים חלה ירידה משמעותית בפניה של תושבים לבנונים לטיפולים רפואיים בבתי־חולים בארץ. השר גור נפגש במהלך ביקורו בדרום לבנון גם עם חיילים של צה"ל וצד"ל ושמע סקירה בטחונית מפי האלוף אור.

אנשים ואירועים

בתחרות כדורגל... לכלבים שהתקיימה במסגרת „אולימפיאדת הכלבים" במגרש ימק"א. ניצחו כלבי הרועים (הצהובים) בתוצאה מרשימה. הם גם התנהגו יפה ולא נשכו בניגוד להולכי על שתיים היוצאים לעיתים בחבורות קשות (תצלום: רחמים ישראלי)

פואמה של משורר יהודי שעקבותיו נעלמו בבריה"מ הוברחה לישראל

הפואמה „ביום שלג" מאת המשורר היהודי חיים לנסקי, אשר הוברחה לישראל, רואה היום לראשונה אור בדפוס. הפואמה, שהיא כנראה יצירתו האחרונה של המשורר, אשר עקבותיו נעלמו במחנה המעצר הסובייטי ב„וישרא זוטא", כלולה באסופת שיריו „מעבר לנהר הלתי", היוצאת היום לאור בהוצאת „עם עובד".

כתב־היד, שעבר גלגולים שונים ומשונים, הוברח מברית־המועצות בדרך לא ידועה והמבריח, שהביאו להוצאת „עם עובד", החתים את ההוצאה על חוזה שבו נכתב במפורש, כי נאסר עליה לגלות את שמו ואף לרמוז על זהותו.

כתב־היד המקורי בכתב ידו הזעיר והברור של לנסקי, אשר הוא עצמו כינהו „אותיות חיידקים", הוא בפורמט של פנקס־כיס בגודל 6x8 ס"מ. [illegible] דפים משובצים ומחולק לשני טורים בכל דף. אפשר שבזכות ממדיו הזעירים ניצל כתב־היד מעיניהם הבולשות של שומרי המחנות וכך הגיע לישראל. (שע"ה)

מת מרסל דאסו

„50 שנה זה טוב — 100 עוד יותר טוב"

פאריס – מרסל דאסו אבי תעשייה האווירית הצרפתית המודרנית, ומפתח מטוס הקרב „מיראז'" מת בבית חולים בפאריס בליל שבת בגיל 94.

דובר חברת „דאסו" מסר כי הוא סבל משפעת ולא בא לישיבת הפרלמנט הצרפתי ב־2 באפריל.

דאסו נבחר לפרלמנט במרס. על אף שלא ניהל שום מסע בחירות ולא נשא נאום. הוא פיתח את מטוס ה„מיראז'" ששימש את ישראל בהצלחה רבה במלחמת ששת הימים.

מרסל דאסו הוא יהודי מומר. הוא עבר לדת הקתולית לאחר מלחמת העולם השניה והמשיך לערוך [illegible] במאמריו בשבועון „ז'ור דה פראנס".

עיסוקו והתעניינותו העיקריים היו התעופה. הוא המשיך לגלות עניין בחברה שהקים ולא וויתר על עמדתו. „חמישים שנה זה טוב מאד אולם 100 זה עוד יותר טוב". הוא אמר פעם. על אף הפירסום הרב שזכה לו הוא התרחק מן הפירסומת ולא הניח לדבר על עברו.

הוא נולד כבן רביעי לרופא יהודי בפריס ב־1892. ושמו היה מרסל בלוך. הוא היה חולני והוריו לא ידעו איזה מקצוע יבחר לעצמו. הוא ראה מטוס בפעם הראשונה ב־1910 ומאז הקדיש עצמו לנושא התעופה.

היה תבנור הראשון של צוות תסמר להנדסה אווירונאוטית בצרפת והמדחף שתיכנן סייע לטייסים הצרפתים בקרבות האוויריים שלהם עם טייסי גרמניה במלחמת העולם הראשונה. במלחמת העולם השניה היה במחנה ריכוז נאצי.

לאחר שחיל האוויר הישראלי השמיד באמצעות מטוסי המיראז' את חלקות חיל האוויר הערביים במלחמת ששת הימים היה המטוס לאגדה והוא נקנה על ידי חילות האוויר של יותר מ־30 מדינות.

דאסו אהב לעשות מטוסים. אך שנא לטוס. הוא אמר כי הטיסה הארוכה ביותר שלו היתה בעת ששוחרר ממחנה השמדה גרמני ב־1945. מאז לא טס יותר.

במהלך הקריירה שלו הוציאה חברת דאסו־ברגואה ליצרנית המטוסים הצבאיים הגדולה בצרפת, באירופה, כן ממנה על המטוסים הגדולים בעולם בתחום המטוסים המנהלים. הוא היה חבר האקדמיה הלאומית הצרפתית מ־1959 ואילך אימפריה בקלפות שתקופה התעשיות אלקטרוניות, בנקאות והוצאה לאור, ייצור סרטים ואופנה. (עי' עט)

אנו נוחתים באילת – נא להזיז השעון קדימה

מהיום השעון האילתי תואם לשעון הירדני אך שונה מהשעון התל־אביבי. לפי החלטת מזכירות מועצת הפועלים, בהסכמת כל ועדי העובדים, הנהלות מוסדות בנקים, בתי־מלון והסתדרות המורים, הזיזו הציבור האילתי במוצ"ש בחצות את השעון בשעה אחת קדימה. לכן, האורחים המגיעים לאילת מתבקשים להזיז את מחוגי שעונם בשעה אחת קדימה.

מי שירוויח זמן מכל העסק הם התושבים שיעזבו את אילת בטיסה בשעה 7 בבוקר לפי שעון אילתי ויגיעו לתל־אביב בשעה 6.55 בבוקר לפי שעון תל־אביבי, ומי שיפסיד זמן מכך הם התושבים שעוזבים בטיסה את תל־אביב בשעה 7 בבוקר ומגיעים בשעה 9 בבוקר לפי השעון האילתי.

בצלאל רובין, אילת

היה מודעי?

חף מכל מצפון

מה אכפת לו למודעי, שגסטון מלכה, האיש הפשוט משתולל לו בוועידת חירות? הם, הליבראלים המעומלנים, רודפי הבצע ועתירי ההון, עושים עסקים שמנים על חשבון מצוקתם של המתפרעים האותנטיים מ„חירות"

מאת נפתלי בן־משה

מאחר שאינני מתפרנס מכתיבה עיתונאית, אלא כותב לי להנאתי (ולא תמיד להנאתם של כל הקוראים) ומתי ועל מה שמתחשק לי — אני יכול להרשות לעצמי לחכות עם פרשת מודעי עד שוך המשבר הקואליציוני ועד שכל הפרשנויות, ההערכות, הספקולציות והשמועות הפורחות באויר יופרכו כו־ביום או לכל המאוחר למחרת. הריאליה הפוליטית היא דמיונית יותר מכל ספקולציה עיתונאית ויותר מצחיקה מכל בדיחה מפולפלת. ועיתונאים רבים יקלקלו את קיבתם לאחר שיצטרכו לבלוע כמויות עצומות של נייר עליו כתבו בכל הרצינות את תחזיותיהם המוסרכות.

★

לאחר דברי הקדמה מיותרים אלה, אני יכול לשוב ולעסוק במודעי לא בהקשר המשברי־קואליציוני־מפלגתי, אלא מן ההיבט הערכי, העמיד והציצי. מכל פניני החכמה שפיזר יצחק מודעי כפה נדיב משכו את עיני במיוחד פניני המרגליות שהפיק בעידנא רגילוי־לב לעיתונאי יואל מרקוס מעתון „הארץ": „אני מעריך פי אלף „חרות" עם מכות והפיכת שולחנות, על הרמייה הצינית של צמיחה שאינה אלא יניקה מתמדת של לשד העם לטובת סקטור מסוים". יעני, איש העם, אימפולסיבי, אותנטי, פרולטאר אמיתי היוצא להילחם את מלחמת ההמונים העשוקים נגד מוצצי לשד העם של אנשי תנועת העבודה הפאראזיטית.

מה הרבותא, שמודעי אינו מתרגש ממלחמת כסאות, ממכות ומשולחנות הפוכים? את תרבות הכוחנות לשמה, האינטריגות המלוכלכות, התככים, תקיעות הסכין בגב, הביזיונות האישיים, ההתחברויות אד־הוק והבגידות ההדדיות המעורטלות מכל אבק אידיאולוגי, מכל רעיון ומכל ערך אנושי כלשהו — המציאה ושיכללה המפלגה העונה לשם „ליברלית".

הכינוסים הליברליים, שמודעי ניצח עליהם כשידו האחת תקועה בגבס וידו השנייה מחזיקה בוקי־טוקי — היו הראשונים בזירה הפוליטית שהזכירו יותר זירת אגרוף מאשר כינוס של בני תרבות. בכינוסים אלה לא ליבנו סוגיות אידיאולוגיות ולא נודו נושאים פוליטיים אלא עסקו בסחר־מכר של סוסים ובחלוקת נחלאות של שררה, כוח ועוד פעם כוח, שררה, כסף וחלוקת טובות־הנאה להם ולמשרתיהם.

★

המלט הרעיוני היחיד המאחד קבוצה קולנית, מסואבת ומגוונת זו היא [illegible], שנטלה על עצמה — בגלוי וללא בושה להגן על האינטרסים של העשירים במדינת ישראל העניה שלא יקופחו חלילה. את מסי הרכוש והעזבון הם ביטלו, את ההיטל על עיסקות בבורסה הם ביטלו, את ההיטל על דירות פאר — עליו הוחלט בממשלה — הם מסרבים לבצע, את המלחמה בהון השחור, שבחלקו מתרוצץ בארץ ובחלקו מוברח לחו"ל, מסרו בידי ליברלים ידועי־שם כבורון ורבינוביץ, שמו את החתול לשמור על השמנת. אך יש לנו מס על קיצבות ילדים והיטל על גימלאים.

מה איכפת לו למודעי שגסטון מלכה או הרצל תנוכה, האנשים הפשוטים, העניים והרפוקים שמשתוללים להם ברחובות ובוועידת „חרות"? הם, הליברלים המעומלנים, המעונבים והמגוהצים, אנשי הטרקלין השבעים, רודפי הבצע ועתירי ההון יודעים לרכב יפה על כתפיהם של הלומפנפרולטריון והרפוקים משכונות המצוקה היישר לכנסת ולממשלה. בורגנים וזעיר־בורגנים דשנים ונינוחים אלה עושים עסקים טובים ושמנים על חשבון מצוקתם של המתפרעים האותנטיים מ„חרות".

כל שר אוצר גוזר גזירות על הציבור, אך קודמיו בתפקיד של מודעי היו גוזרים גזירות ומתייסרים ביסורי מצפון, גוזרים ומתייסרים, מתייסרים וגוזרים. מודעי הוא שר האוצר הראשון שעשה את מלאכת החיתוך בבשר החי בשמחה וכששון, ששילב את המועיל (לרעתו) עם המהנה.

האיש המופיע היום כגיבור האומה, שבעוצם ידו ובחוכמתו כי רבה הציל את המשק מהתמוטטות — ראיתיו לא בישיבה אחת ולא בשתיים בחולשותיו הגרועות, רפוי, בוהה בחלל ושוקע בערפילים. מעולם לא ידעת מה הוא רוצה ולאן הוא חותר. היה מתעורר רק כשמישהו מבין נכערי הדעת בישיבה היה מעז להזכיר את בעלי ההון. מעולם לא ידעת אם מה שמוסכם הוא כאמת מוסכם. היום הסכים — מחר חזר בו, כנראה לאחר ששאל לדעתו של הרבי מקרעטשניף. אם בכל זאת היום סוכמו דברים, הרי נעשה הדבר בחסות עירנותו המופלגת של ראש הממשלה ועייפותו המופגנת של שר האוצר.

★

עיסקות החבילה כהן הרחיקה ההסתדרות לכת בוויתוריה למען הצלת המשק — נכשלו בסופו של דבר רק בגלל שמודעי, בעזרתו האדיבה של שרון, טירפד אותן בכוונה תחילה. שיתוף־פעולה נדיר של כל הגורמים במשק, נדיבות ליבה של ההסתדרות ו־8 חודשים יקרים ירדו לטמיון רק בגלל שמודעי לא יכול היה להשלים עם רעיון ההידברות וההסכמות עם ההסתדרות כדרך להבראת המשק. הוא רצה בהכנעת ההסתדרות, בצווי־חרום, בשחיקת־שכר מאסיבית, באבטלה המונית, בפגיעה בשכבות החלשות של האוכלוסיה, בהריסת קופת־חולים, עד שלא ראה את החולים המסכנים חסרי־האונים מושלכים ממיטותיהם — נפשו העדינה לא נרגעה. האיש הזה, המגן כחירוף־נפש על הפריבילגיות של בעלי ההון, שלא נתן להפיל שערה אחת ארצה מרעמות ראשיהם, המתנפל בהנאה סאדיסטית כמעט על הזקנים ועל החלשים — מדבר על מציצת לשד העם ועל אינטרסים סקטוריאליים.

★

כראיון אחר הכריז מודעי, שמעולם לא היתה המפלגה הליברלית מלוכדת וחזקה כל כך כפי שהיא היום. מלוכדת סביב מה? בהגנה על זכויות האזרח בחתירה לשלום? בשמירה על אופייה הדמוקראטי של המדינה? במאבק נגד הקלרקליזם המשתלט? בשמירה על זכויות המיעוטים במדינה? בהגנה על שלטון החוק? במאבק נגד הלאומנות הגואה והגזענות המאיימת? אדרבא, יבוא מי מבין הקוראים ויצביע באצבע מתי והיכן פגש ליברלי אחד מליברלים אלה שנטל חלק פעיל במאבקים כאלה. אם היו כאלה — בעלי השקפה ליברלית אמיתית — הם נטשו עכשיו את מפלגתם למעצבה ויסדו להם מפלגה משלהם. לאחר שעזבו כרמן, להט, דולצ'ין, סבירור וחבריהם — אנשים נאורים ובעלי רמה — יכולים מודעי וחבריו להיבלע בשקט ותפים מכל מצפון בתוך „חרות" ולהוות שם את האגף הניצי והאנטי־ליברלי הקיצוני.

למה שתקה ר"צ?

מאת חנה קים

משבר מודעי לא גרר תגובות רבות מצד השמאל (שמאל במובן של מפ"ם ור"צ), והדיבורים על פירוק הממשלה בשל המשבר לא גררו אחריהן תגובות נלהבות של השמאל. אם מטפלים בצד של ר"צ רואים כי מלבד מאמר של יוסי שריד („הארץ") — לא התייחסו חברי התנועה במעט למשבר מודעי. שריד, אגב, כתב כי משבר מודעי אינו מהווה סיבה מתאימה לפירוק הממשלה.

מה, אם כן, הסיבה למיעוט תגובותיהם של שריד, שולמית אלוני ורן כהן ואחרים? בעקרון, חשובה להם הסיבה לפירוק הממשלה, או שהפירוק עצמו חשוב עוד יותר.

יוסי שריד: „לא שתקנו. הגבנו בתלוויזיה. גם כתבנו. היתה לנו תחושה שהעניין הוא כל כך מאוס ומדבר בעד עצמו, עד שאין צורך בפרשנות. אמרנו שאיננו מאמינים שהמשבר הוא משבר שממשלה צרה יכולה לקום ממנו, וגם אם שתי המפלגות הללו אינן כל כך מוצקות — אז ר"צ, כהבדל מאחרים, לא תוכל להצטרף לממשלה צרה או אפילו רחבה, מכיוון שאין סיכוי שזו תקפיא את הנושאים הדתיים ותפשיר נושאים מדיניים, בלי שנקבל ערבויות שמדובר בממשלה שתוכל לעשות את מה שבעינינו נראה הכרחי — לא נוכל להצטרף אליה.

— „כמובן שאנו בעד פירוק הממשלה. אנו הסיעה היחידה בכנסת שהגישה לפני כחודשיים הצעת־חוק לפיזור הכנסת. אך לדעתנו הפירוק צריך להתבצע על עניין של ממש, שעליו נלך לבחירות, ולא על הפה של מודעי. החיים נמשכים גם לאחר הפירוק, והם נמשכים לקראת בחירות. משבר מודעי נראה נלעג ומסוכן והוא עורר גם את שאלת האמינות.

— „סיבות אמיתיות לפירוק הממשלה צריך להיות, למשל, המשא ומתן עם הערבים כפתח להמשך תהליך השלום. אם יתברר הסביר ראש הממשלה מדוע לא פירק את הממשלה בשל מלחמת לבנון, זו בשל אמירת מודעי — כך? ומה יצא מכל המשבר? מודעי כשר משפטים, כאשר משרה רגישה ביותר מבחינת יחסים הדדיים בין ראש ממשלה לשר משפטים. המציאות מידה רבה של אמון ושיתוף־פעולה. במוקדי הרעש של ממשלות שאלו עוד כדרך כלל משרד המשפטים, שם מעוקצות הבעיות הכי רגישות של החוק. אצלנו — חקיקה דתית למשל ויחסים נגד גזענות. מכיוון שאינני חושב שפרס הוא טיפש וסביר שהוא לא רצה לפרק את הממשלה — כתבתי מה שכתבתי. אני לא מאמין שבמערך הכוחות הקיימים בין ימין מרכז ושמאל יש מספיק קולות כדי להקים ממשלה צרה".

— „עניין הצמיחה יכול להיות לדעתך סיבה לפירוק הממשלה?

— „אם צמיחה זה סולל־בונה, אז לא. אנחנו לא חושבים שהעניין הזה היה צריך להיות גורם עיקרי לשאלת הצמיחה, וזה גם עוד בעיות של אמינות".

— „כלומר, אתה מצדד בעמדתו של מודעי, שהכינויים שהדביק לפרס היו רק המחיר שלה.

— „מודעי לא יכול להגיד דבר נכון? רק משום שהוא ויעקב צור יש לקרוא לזה בשמו. אם פרס היה אומר שהוא רוצה להציל את סולל־בונה ולא לפתוח בעניינות של צמיחה, אולי היינו תומכים בה.

שולמית אלוני: „לא שתקנו. אמרנו מלכתחילה שהממשלה לא תפרוק, וזאת משום מצב, לא כמשאלה, אני חושבת שפרס הוא נפש חצויה והוא נתון ללחץ המערך, הוא העלה את ההסכם הקואליציוני לדרגה של קדושה ואינו יודע איך לצאת ממנו. הדבר החשוב הוא שממשלה המשתוללת בכל דבר עקרוני היא משותקת. לכן אני חושבת שמשבר מודעי הוא נלעג. ברגע שפרס הופיע בוועידת מפלגתו ולא אמר שהוא הולך לבחירות, אלא אמר לכם מודעי מכתב התפטרות — ראינו שמדובר בסתם מיזמוז שמשגע את הציבור".

— „מדוע לא לנצל את המשבר כדי להביא לפירוק הממשלה, ולעזאזל התוצאה...

— „אנחנו חושבים שהממשלה הזו לא היתה צריכה בכלל להיוולד. הגלגול שלנו על משבר מודעי בא מפני שראינו שהוא איננו רציני. לראש הממשלה יש מספיק עילות רציניות לפירוק בשל טעמים חברתיים, כלכליים ופוליטיים".

— כל המשבר התחיל מפרשת סולל־בונה. מה העמדה שלך בנושא הזה?

— „על העסק של סולל־בונה אי־אפשר לעבור לסדר היום. גם אם יש 14 אלף פועלים וחובה לדאוג להם — משהו חייב לקרות בהסתדרות, ואני אומרת זאת גם כחברת הסתדרות. אבל הבעיה היא לא סולל־בונה, אלא איך הממשלה הזו מתפקדת, מהו סדר העדיפויות שלה ואיך היא מפרנסת אלפי טפילים בגרה, של המפלגות הדתיות, ואיך לא איכפת לה להתעלם מצרכים ממשיים".

חברי הכנסת של ר"צ לא אהבו את „משבר מודעי" ■ יוסי שריד: „הפירוק צריך להתבצע על עניין של ממש ולא על הפה של מודעי" ■ שולמית אלוני: „ראינו שמדובר בסתם מיזמוז שמשגע את הציבור ■ רן כהן: „חששתי שישלפו ברגע האחרון את פייסי גרופר"...

רן כהן: „הדברים נראים בעיני כל כך שדופים ועלובים, שהם לא מהווים סיבה לפירוק הממשלה: תוצאות המשבר מעידות על מהותו ותוכנו. וזהי תוצאה בזויה וכבר חששתי שישלפו ברגע האחרון את פייסי גרופר כשר האוצר ובלבד שהממשלה תחזיק מעמד עד לרוטאציה. העובדה שפרס בחר מלכתחילה במשבר בשל דברי מודעי היתה לא רצינית. אם באמת הוא היה בא עם תוכנית להשקעת מיליארד דולר במהפכה תעסוקתית בעיירות־הפיתוח ופתיחה בשלב של צמיחה תוך הטלת מיסוי על רווחי ההון בבורסה — ועל כך היה מודעי קופץ — או זה היה משבר בלתי נמנע, והייתי תומך בו. אם פרס היה רוצה להציל את סולל־בונה אך גם לטפל בבעיית האבטלה בירוחם, שדרות ואופקים — זו היתה יכולה להיות סיבה לפירוק הממשלה. אני הרי בעד פירוקה עוד לפני שנה וחצי".

— אבל אולי הממשלה הזו יכולה להתפרק רק בשל סיבה שטותית, כמו משבר מודעי? אולי הליכוד יבלע גם הצהרות על התקדמות בתהליך השלום? ממשלות מתפרקות לאו־דווקא בשל סיבות עיוניות־אידיאולוגיות מוצקות.

— „היו לי שיחות רבות עם חברי מר"צ ומפ"ם, בהן טענתי שכל מה שפרס נאבק בו הוא לא פירוק הממשלה אלא להרוויח כמה נקודות על חשבון הפרסטיג'ה של מודעי. מפ"ם ור"צ צריכות לעמוד על האמת של פרס. כאשר פרס מדבר בוועידת מפלגתו, בעיצומו של משבר מודעי, על קיומו של העם הפלשתיני, הוא יודע טוב מאוד שזו לא סיבה לפירוק הממשלה, כי בגין חתם על הסכמי קמפ־דיוויד. שבו הכיר בזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתיני. הצעד מרחיק־לכת עוד יותר. ולכן, פירוק הממשלה יכול לבוא רק בשל תוכנית שלום או תוכנית כלכלית או תוכנית לשמירה על הדמוקרטיה וזכויות האזרח בישראל או שפרס פשוט יסרב לדרישת הליכוד לחבר בין חוק נגד גזענות לחוק נגד מפגשים עם אש"ף. על כך צריך לבנות את המשבר. אבל פרס איננו רוצה במשבר, ולכן לא תמכנו בו.

„הלאמת" הסכמי העבודה

מאת אברהם כהן

זה מספר שנים מנהל משרד האוצר מיתקפה נגד השירות הציבורי, מתקפה שלמעשה מובילה להעברת מלוא הסמכויות של קביעת תנאי העבודה למשרד האוצר.

תחילה עלינו להבהיר, כי תנאי העבודה בארץ מושתתים על הסכמי העבודה הנחתמים בהן מעסיקים עובדים — הן ביחידות קטנות עצמאיות עם נציגות העובדים (הוועד וההסתדרות) במקום והן בהסכמי עבודה ארציים הנחתמים עם הנציגויות הארציות של העובדים.

הנחת היסוד להסדר זה מבוססת על הדעה, כי לכל גוף ציבורי יש יחוד משלו. תנאי עבודה ושכר הנקבעים במשא ומתן בין הנהלה לעובדים משרתים טוב יותר את ההנהלות, אלה מעוניינות לנהל את המוסדות בשיתוף עם ציבור עובדים שיודע את אפשרויותיה, צרכיו ומגבלותיו של מקום עבודתו.

הסדר זה לא מנע בתקופות שונות חתימת הסכמי מסגרת בין המעסיקים להסתדרות. הסכמים שלרוב איפשרו לצדדים מרווח מחיה, מצומצם אמנם, להסדרת הנושאים המיוחדים הנוגעים לענפים או מקומות עבודה בשירות הציבורי.

במשא ומתן כגון זה השתתפה הממשלה כאחד המעסיקים, אמנם מעסיק גדול ובעל אפשרות קביעה וכפייה, לצד הרשויות המקומיות, המוסדות הלאומיים והמוסדות להשכלה גבוהה. נציגיה ידעו תמיד כלל להפריד בין המדינה כבעלת הסמכות המחייבת לבין המדינה כמעסיק שאליץ להגיע להסדר עם ארגוני עובדים.

הסדר זה איפשר למעסיקים לנהל משא ומתן עם העובדים בהתחשב בצרכי המוסדות, הידיעה שהמעסיק אשר חותם על הסכם העבודה הוא גם מי שבסופו של דבר חותם על הסכם השכר תרמה לא מעט לרגיעה יחסית ביחסי העבודה בשירות הציבורי. מספר השביתות או העיצומים בסקטור זה נופל בישראל בהרבה בהשוואה עם ארצות אירופה ואף ארצות־הברית.

מקעקעי ההסדר הקיים

יורם ארידור, בהיותו שר האוצר, היה הראשון שהחל לקעקע הסדר קיים זה על־ידי הכנסת סעיף בחוק התקציב האוסר על גופים ציבוריים, תאגידים שנתמכים על־ידי הממשלה וחברות ממשלתיות, לקבוע תנאי שכר ללא אישור משרד האוצר. סעיף זה בחוקי התקציב, הגברת הפיקוח של הממונה על השכר במשרד האוצר והטלת מגבלות תקציביות וקנסות על מעסיקים בסעיף — הביאו לידי כך שגם אם המשא ומתן התנהל במסגרת כלל המעסיקים, הרי הדובר הראשי ולמעשה הבלעדי היה נציג האוצר, כשיתר המעסיקים ממלאים פיהם מים או ממלאים תפקיד משני בלבד.

נסיון זה של שרי האוצר בממשלות הליכוד להשתלט על התקציב כמנוף הציבורי לא רק על־ידי קביעת מסגרת תקציבית אלא גם על־ידי קביעת תכנה הממשי, שירת ללא ספק את מגמות הליכוד. הכוונה היתה לכרסם במעמדה של ההסתדרות ולהוכיח לה שמולה יושב לא רק מעסיק, כי אם מי שמחזיק את החוק בידיו. תמוה לכן, שגם לאחר שהוקמה ממשלת האחדות הלאומית איפשרו לשר האוצר יצחק מודעי להביא לכנסת את הצעת חוק יסודות התקציב התשמ"ה־1985 (נתקבל בכנסת ב־27/3/85, ספר החוקים, מס' 1139) ובו סעיף 29 הקובע:

29 (א) גוף מתוקצב לא יסכים על שינויים בשכר, בתנאי פרישה או בגימלאות או על הטבות כספיות אחרות הקשורות לעבודה, ולא ינהיג שינויים או הטבות כאמור, אלא בהתאם למה שהוסכם או הונהג לגבי כל עובדי המדינה או באישורו של שר האוצר.

(ב) על אף האמור בכל דין, כל הסכם או הסדר בטל במידה שהוא נוגד את הוראות סעיף קטן (א), ובסעיפים אחרים ניתנה לשר האוצר הסמכות לקבוע את שיא כח האדם ולהורות על הקצבתו. להפחית מתקציבו של הגוף המתוקצב אם לא יקיים את הוראות משרד האוצר או משרד הפנים לגבי הרשויות, זאת ועוד, אף נקבע כי מנהל כללי, חשב, גזבר, מנהל השכר או פקיד האחראי לאי־קיום הוראות האוצר יועמד לבירור משמעתי בפני בית־דין למשמעת ולשיפוט המצב במיוחד לצורך חוק זה (סעיף 33 לחוק).

כאן כבר לא מדובר בהוראת חוק שתוקפו עד בסוף השנה התקציבית, אלא בחוק יסוד ובו הוראות מפורשות שענשים לצידן.

אמנם, יצחק מודעי לא הצליח להגשים את מאווייו האידיאולוגיים של הכנעת ציבור העובדים והסתדרותם, על פי צווים בעת העלאת התכנית הנזכרת אולם בתוך הסדרים לשעת חירום במשק המדינה התשמ"ה־1985 מ־26.9.85 הוכנס „למען הבהירות" סעיף אשר אינו מסתפק בהסמכה לדרוך את „סתר החוק" כי אם נקבע מפורשות כי העוברים על הוראות חוק זה דינו — שנת מאסר.

מרי"מ — עם סקירי האוצר

חוק יסודות התקציב וחוק הסדרים לשעת חירום מבטלים בפועל את סמכויות ההנהלות

(המשך בעמוד 8)

ראש דסק לענייני היום: [illegible]
עורכת אחראית של עמודי [illegible]: [illegible]

הנפט צנח, הדאגה המריאה

בשל הנפילה במחירי הנפט אמורה ברית־המועצות להפסיד ב־1986 כ־20 מיליארד דולר — אומר ד"ר הנרי שפטר, מומחה לכלכלת ארצות מזרח־אירופה

מאת חיים מרגלית

„בברית המועצות אין חדש", אומר ד"ר הנרי שפטר, מומחה לכלכלת ארצות מזרח־אירופה, שפעם, בתחילת שנות ה־60, היה יועץ כלכלי בנציגות של אחת הדמוקרטיות העממיות באו"ם. והוא מוסיף: „לא רק שאין חדש בבריה"מ, הם מסתייגים מכל חידוש. החידוש היחיד שאפשר לציין בוועידה ה־27 של המפלגה הקומוניסטית, שהתקיימה לא מזמן במוסקבה, הוא העובדה שלראשונה בתולדות המפלגה, הקיימת משנת 1904, אין אף יהודי אחד בצמרת. אף לא אחד. וזה הדבר היחיד שראוי לציון ולזכרון".

והלכתי לד"ר שפטר לשמוע דעתו על אחד הנושאים המדוברים ביותר בעת האחרונה: הנפילה של מחירי הנפט בשוקי העולם והנזק שנגרם בשל כך לברית־המועצות.

בריה"מ, מזכיר ד"ר שפטר, היא יצרנית הנפט הגדולה ביותר בעולם. תפוקתה יותר מ־12 מיליון חביות ליום והיא מייצאת למערב 4 מיליון חביות נפט ליום. לפני חמישה חודשים, בדצמבר 1985, היה מחיר חבית נפט מבריה"מ 27 דולר (לעומת 27.57 דולר לחבית של אופ"ק). ההכנסה היומית מנפט עמדה על 108 מיליון דולר. עתה מחירה של חבית נפט הוא 12 דולר ואף פחות. ההכנסה היומית מנפט היא 48 מיליון דולר. היינו: ירידה בשיעור של 144 אחוז. בשל הנפילה במחירי הנפט אמורה בריה"מ להפסיד בשנת 1986 כ־20 מיליארד דולר.

„ברית המועצות", מדגיש שפטר, „זקוקה למטבע חוץ לקניית חיטה, ויותר מכך. היא קונה במערב מערכות מחשבים ומוצרי אלקטרוניקה משוכללים אחרים שאינם מיוצרים אצלה. נראה שראשי בריה"מ נכנסו ללחץ עקב הירידה במחירי הנפט. יש גם ירידה עולמית במחירי מתכות שהם היו מייצאים, וכתוצאה מכך הם פנו לבנקים במערב בבקשת אשראי". בשנת 1983 עמד חובם לבנקים במערב על 100 מיליון דולר, בשנת 1984 עלה החוב ל־900 מיליון דולר. בשנת 1985 לוו מהבנקים במערב 1.5 מיליארד דולר. ועתה — לפי הודעת בנק דרזדנר שמרכזו בפרנקפורט — הם מבקשים אשראי בסך 500 מיליון דולר. ד"ר שפטר טוען כי נראה שעד סוף השנה יגיעו בקשות האשראי ליותר משני מיליארד דולר. לדבריו, יש לראות את בקשות האשראי של בריה"מ בפרופורציות הנכונות. אם נחבר את ההפסדים הצפויים כתוצאה מהשפל במחירי הנפט, ונוסיף את בקשות האשראי ואת כל הקניות שבריה"מ צריכה לבצע במערב, יהיה חובה קטן מחובות של מקסיקו או בראזיל, אפילו קטן מהחובות של בעלות־בריתה, פולין ורומניה. ד"ר שפטר קובע, כי ברית־המועצות היא מעצמה בעלת פוטנציאל כלכלי עצום, ומגנה את המומחים המערביים הנוטים לשכוח עובדה זאת.

„נכון", הוא אומר, „קצב הצמיחה ירד מ־6 אחוזים לשנה בימי כרושצ'וב וברז'נייב לקצב צמיחה של 3 — 3.5 אחוזים בשנה. נכון שהם זקוקים לטכנולוגיות חדישות; הם אינם יכולים להגדיל את תפוקת הנפט בסיביר, משום שגילויי הנפט החדשים הם בקרקע קפואה. לשם כך הם זקוקים לטכנולוגיה אמריקנית שפותחה באלסקה. בממשל ארה"ב מתנהל ויכוח גדול. יש חוגים שמייעצים למכור טכנולוגיות אלה לבריה"מ ויש חוגים שמתנגדים. המתנגדים החלו לפרסם באחרונה ידיעות על התעצמות הריגול התעשייתי שאחראים לו סוכנים סובייטיים. ד"ר שפטר סבור, כי אין לדבר על שינויים רדיקאליים בבריה"מ. גורבצ'וב מצדד בשינויים מתונים ולראייה, העיתונות נפתחה למכתבי קוראים, המבקרים מפעל פה או משרד שם.

אולם ראשי בריה"מ לא זנחו את הקו הישן המתיר „ביקורת בונה, קונסטרוקטיבית" ואוסר „לשפוך את התינוק עם המים", כפי שמכנים זאת שם. השלטון ממשיך להשתמש בפרזיאולוגיה השחוקה שהביאה את הציבור הסובייטי לאפטיות ולחוסר־איכפתיות. רמת החיים כמעט לא עלתה בשנתיים האחרונות ואין מי שירים קולו. כולם חוששים שאם ישתנה משהו, תתחיל המפולת.

עם זאת, שפטר טוען כי בבריה"מ מתנהלים מאבקי־כוח מאחורי הקלעים. מנגנון המפלגה אינו מאושר אפילו מהחידושים המוגבלים שהנהיג מזכ"ל המפלגה, והם מנסים לנטרל כל צעד שלו. ראשי הצבא שותקים. המזכ"ל דאג שלא יקופחו. מצדדיו באים משורות הטכנוקרטיה הגבוהה והק.ג.ב. שפטר מזכיר, כי גורבצ'וב היה בן־חסותו של אנדרופוב שכיהן שנים רבות בראש הק.ג.ב.

שפטר מצטט מספר חדש של פרופ' סטיבן כהן מפרינסטון, „מחשבה חדשה על הניסיון הסובייטי", בו טוען המחבר כי אין לדון את בריה"מ כמדינה טוטאליטרית גרידא, כמו גרמניה הנאצית. הוא אינו מסתיר בספרו את ימי סטאלין הנוראים בהם מתו מיליונים, ואינו מייפה את הבאים אחרי סטאלין. לדברי פרופ' כהן, התנהל ומתנהל שם ויכוח היסטורי שנמשך מימי פטר הראשון שמלך במאה ה־17, בין אלה שחיפשו קשר לאירופה ובין אלה שתבעו הסתגרות. לנין היה „אירופי" ותמך במדיניות אינטרנציונאלית. סטאלין החל את דרכו כממשיך דרכו של לנין ועבר לצד השני, הסתגרות עם כל ההשלכות התרבותיות והכלכליות. בחלוקה זאת היה כרושצ'וב יותר אירופי מקודמיו, ברז'נייב המשיך את דרכו של כרושצ'וב ועבר לצד השני ובתוצאות נושא עכשיו גורבצ'וב. מיהו גורבצ'וב — איש עוד אינו יודע. ד"ר שפטר מציין כי הוא תומך בדעתו של פרופ' כהן וקובע שהאוויר בבריה"מ כל־כך סמיך שאי־אפשר לדעת את המהלכים מראש ואי־אפשר לצפות על הכיוונים. מה שחשוב הוא, לדעתו, כי הרוב המכריע של אזרחי בריה"מ חי ברמת־חיים נמוכה וכל ניסיון להשוותו למערב אין לו אחיזה במציאות.

הסיפור מאחורי הפרס

„פרס ק.צטניק" — תרומת אב שבנו נגמל מסמים לאחר קריאת „בית הבובות"

מאת נתן גרוס

עם הענקת „פרס ק.צטניק" למשורר הפולני יז'י פיצובסקי ולסופר ההונגרי אנדראש מזאי ביקשנו להפגש עם יוזם הפרס יחיאל דינור — הוא ק. צטניק, מחבר „בית הבובות" וספרים מזעזעים אחרים על אודות מחנה ההשמדה אושוויץ — כדי לשמוע מפיו על הפרס.

„לא אני הייתי היוזם של הפרס", אמר בפסקנות ק. צטניק, והוא סיפר סיפור בלתי אפשרי — אך אמיתי:

„היה זה לפני ארבע שנים כאשר ידידי יוסף קלרמן — פובליציסט ועסקן ציוני ידוע — הודיע לי שיהודי אחד רוצה לראות אותי. יהודים רבים רוצים לראות אותי, אבל אני, כידוע לך, מתבודד ואינני שש לפגישות כאלה. רק כאשר קלרמן סיפר לי את סיפורו החלטתי לצאת ממחבואי..."

היתה זאת טרגדיה משפחתית של הורים מבוססים, בעלי עמדה ציבורית מכובדת, שבנם התמכר לסמים עוד בהיותו תלמיד תיכון. לא עזרו הרופאים ולא המכון לגמילה — זה היה מקרה אבוד. האב עזב את עסקיו והחיים המשפחתיים הפכו לגיהנום. יום אחד בהיותו בביקור אצל חברה הבחין הנארקומן הצעיר בספר המונח על השולחן. „קח, כדאי לך לקרוא", יעצה לו חברתו. היה זה „בית הבובות" של ק. צטניק. הבחור קרא את הספר בלילה אחד ולמחרת התחיל לחפש ספרים אחרים של ק. צטניק. הם עשו עליו רושם מדהים. יום אחד הופיע „הבן האבוד" בחדרו של אביו עם הצהרה בפיו: „אבא, גמרתי עם הסמים. אש הסמים שבערה בי נשרפה באש הקרמטוריום. הבנתי מה זה להיות בן לעם שנשרף..."

הצהרה זו, שאחריה באו מעשים, הציפה את האב. שבנו במפתיע „חזר בתשובה" והחליט להפגש עם ק. צטניק. זה לא עלה בידיו, כי קשה למצוא את הסופר המתבודד. ואז פנה לקלרמן. הפקיד בידו המחאה על סך מאה אלף דולר לרשותו החופשית של ק. צטניק — שיעשה בכסף כרצונו. הסופר הנבוך לא ידע תחילה מה לעשות בכסף, חשב להעניק את כל הסכום ל„יד ושם", אך בעצת ידידים החליט לייסד קרן למתן פרס לסופרים הכותבים בחו"ל בשפות זרות על נושא השואה. בזמנים שהעולם נוטה להתעלם מזכר השואה ואף יש הטוענים כי כלל לא התרחשה והיא אינה אלא המצאה של היהודים, טוב שפרס כזה יזכיר לעמים את הפשע הנורא ואת הטרגדיה של העם היהודי במלחמת העולם השניה.

ומה שנוגע לנארקומן הצעיר: הרי הוא היום קצין בכיר בצה"ל, התחתן והקים משפחה מאושרת. ולא רק בגלל זה מבקש אביו, שהעניק את הסכום הנכבד לפרס ק.צטניק, לשמור על עילום־שם מוחלט.

מי גרש את הבריטים

שקיעת האימפריה

מאת בצלאל עמיקם

מפגש בין חוקרי היסטוריה לבין אנשים שעשו היסטוריה טעון לעתים במטען ריגשי עמוק. מול האיזמל הקר של מנתחי האירועים מתחום ההיסטוריה עומדים מבצעיהם בשחזור הראיה שלהם שונה ולעתים אף סותרת את דעת המלומדים. כך אירע במהלך הכינוס על המאבק להקמת המדינה שנערך באוניברסיטה העברית בירושלים מטעם מכון דיויס וההסתדרות הציונית.

כשניטש הוויכוח סביב השאלה המציקה מי הביא לגירוש הבריטים מהארץ — נראו חילוקי הדעות כבלתי ניתנים ליישוב. פעילי ההגנה, האצ"ל והלח"י סבורים, כל אחד בסגנונו, שהם הם שהכריעו את גורל ההיסטוריה ואילצו את בריטניה להוציא את צבאותיה מארץ ישראל. ההיסטוריונים, מסתמכים על תעודות שנפתחו לאחרונה בארכיון ממשלת בריטניה ומאששים את ניתוחם, שפינוי הבריטים מארץ ישראל נבע משיקולים אימפריאליסטיים גלובאליים ואזוריים. את פעולת המחתרות הם מגדירים, אולי, כקטליזאטור משני בלבד.

מרדכי ציפורי (תא"ל מיל'), לשעבר פעיל באצ"ל ואסיר בלטרון, ראה לפניו תמונה ברורה: „ללא מאבק אש לא היה שחרור מעול הבריטים. כל יתר הדברים, כהתיישבות והעפלה, לא היו מביאים למפנה".

לגבי דידו, המפנה התחולל בראשית פברואר 1944 כשהאצ"ל החליט על המרד בבריטים. „167 פעולות ומבצעים של הארגון הצבאי הלאומי כירסמו במעמדה של בריטניה במזרח התיכון, זיעזעו אותה והביאו בסופו של דבר להוצאתה מארץ ישראל. גם ששה מיליוני היהודים שנספו בשואה לא הניעו את מדינה לפתוח את שעריה ולקלוט פליטים. הבריטים נבהלו [illegible] 388 מאנשיהם קיפחו חייהם במערכת המאבק והעלות היתה מאה מליון שטרלינג, 80 אלף חיילים רותקו לכאן וכל זאת [illegible]".

משה כרמל, ממפקדי ההגנה ואלוף פיקוד הצפון במלחמת השחרור, הינו בעל ראייה רחבה יותר. בין מכלול הגורמים שהכריעו לדעתו את דינה של בריטניה לעזוב את ארץ ישראל הוא מונה את אי־יכולתה של לונדון לפתור את הסכסוך בין היהודים לבין הערבים, פעולות ההגנה כגון ליל הרכבות, פיצוץ תחנות המשטרה, פגיעות חבלה בספינות ומטוסים ועל כל אלה ההעפלה על כל גילוייה. — הם מרכיבי המאבק שטילטלו את הבריטים טלטלה כה עזה עד שהחליטו להיפרד מהמנדט ולהביא את הנושא לזירת האו"ם.

ד"ר אלון אורון, היסטוריון צבאי וחוקר התיישבות, מעריך, כי האסטרטגיה ההתיישבותית המחישה לבריטניה את נחישות היהודים להתקיים ולבנות להם מדינה. העפלה כדרך מקורית ויהודית של מאבק, אשר בה „נישא העם על שכם", ושנייה לה ההתיישבות, זיכו את המאבק באהדה ובתמיכת האומות. הבריטים סבלו מתחושת כשלון ושמטו את השליטה על המתרחש. ב־26 חודשי מאבק, מתום מלחמת העולם השנייה ועד פרוץ מלחמת השחרור, הוקמו 49 ישובים ששינו את המפה ועיצבו את גבולות המדינה.

ד"ר אורן סבור, כי התמיכה הסובייטית נבעה לא רק ממניעים הומאניים. אותם הביע הציר הרוסי גרומיקו באו"ם באומרו „העם היהודי נחוש לארץ", היה גם שיקול נוסף אחר, רצון לערער את מעמדה של בריטניה. סטאלין שוכנע לתמוך בתוכנית החלוקה ובהכללת הנגב בגבולות המדינה היהודית לאחר עליית י"א הישובים באוקטובר 1946 לנגב.

שמעון אבידן, מפקד חטיבת „גבעתי" במלחמת העצמאות, אומר, כי „עמדה לנו תנועה חלוצית שהיתה מסוגלת לתת תשובה בתנאים בטחוניים קשים ביותר". עצם קיום היישוב ופריסתו הרחבה, קבעו את תוכניות מטה ההגנה ושינוי במחשבה הצבאית, שאיפשר את תוצאות המלחמה. „לו הדבר היה באפשרותי, הייתי מזמן את אנשי המעשה ללונדון ומאלץ אותם לקרוא את המסמכים הבריטיים. הרושם שהיו מקבלים היה שונה לחלוטין ממסקנותיהם. [illegible] הכרזות שהוציא בגין, לחברים כיתר ולומר שזוהי ההיסטוריה".

ד"ר יוסף הלר, שחלק מכל וכל על הקביעות כי „אנחנו אילצנו את הבריטים לצאת מהארץ", טען, כי ההחלטה על הפינוי בשלה בקבינט בלונדון בראשית 1947. כל הפעולות היפות מבחינה צבאית של האצ"ל ושל ההגנה לא שינו דבר. בניתוח שלו הוא מציין כי בריטניה היתה יכולה להכות את המחתרות מכה אנושה וכמעט היה בינה לבין [illegible]. היא ריכזה את כוחותיה בארץ ישראל לא בשל פעילות המחתרות אלא כנגד מצרים, שתבעה בעלות על תעלת סואץ. משום האיום המצרי להלאמת התעלה — דעך העניין בארץ ישראל. האימפריה הבריטית השוקעת ידעה כי אין לה כל סיכוי ללא סיועה של ארה"ב. והיא לא רצתה לבוא לידי עימות עימה.

הלר רואה בחומרה רבה את ההתעלמות מהשאלה הערבית, בעיקר במחנה הימין וראיית חזות הכל בגורם הבריטי. „לא היה שום סיכוי להכות את בריטניה" — סיכם ד"ר הלר.

ההיסטוריון ד"ר גבריאל שפר קובע, כי מאבק האש וההעפלה היו גורמים משניים בהחלטה הבריטית לפינוי הצבא מארץ ישראל. השיקולים המכריעים היו קשורים במערכות המורכבות בהן היתה בריטניה נתונה.

(רשימה שלישית (אחרונה))

„הלאמת" הסכמי העבודה

(סוף. מעמוד 5)

של גופים ממשלתיים ומוניציפליים ותאגידים ציבוריים לקביעת תנאי עבודה מחד גיסא, ומאידך גיסא מחייבים את האיגודים המקצועיים לנהל משא ומתן לא עם המעסיקים שחתמו על הסכמי העבודה, אלא עם פקידי האוצר, פקידים אלה — ספק אם ייחודיות של כל מקום עבודה בארץ נהירה להם.

מערכת חוקים זו מבטלת למעשה (אם כי עדיין לא להלכה) את מוסד הבוררות המוסכמת, כי הרי מראש נקבע כי הסכמת האוצר היא מעל כל דין. לראשונה היא מאפשרת התערבות הממשלה לא רק בשכר אלא גם בהטבות, המותנות ספציפיים במשא ומתן בין מעסיקים לעובדיהם ואף בתנאי פרישה וגימלאות.

אף הסכם תוספת היוקר, אשר כידוע נחתם תמיד בין ההסתדרות לבין לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, יכול להלכה לא להתבצע לגבי ציבור עובדי השירות הציבורי אם האוצר מתנגד לתכנו. כך השיג מודעי בדרך עקיפה את אשר לא השיג במתקפה ישירה על הסדר זה.

כלעג לרש אולי ישמעו גם סעיפי החוק שנתקבל ביום האחרון של מושב הכנסת, ב־10.4.86, כי חל אישור על תשלום הפרשים גם אם נפסקו על־ידי בית־משפט או בבוררות ותחולתם מ־1.4.86 בלבד. להשלמת תהליך זה מוצע כעת לאחד את תפקיד הממונה על השכר באוצר (תפקיד פיקוח) עם תפקיד נציב שירות המדינה (תפקיד ביצוע לגבי כל עובדי השירות הציבורי) ועל־ידי כך להביא לידי האחדה של תנאי עבודה ושכר אשר [illegible] שבוודאי יוכח בהקדם. יהיה לרועץ לעובדים ולמוסדות הציבוריים כאחד.

כך נסגר עוד מעגל של התערבות מוחלטת ואף מזיקה של המדינה וכל זאת בוצע על־ידי שר האוצר הדוגל ב„ליברליות" ו„אי־התערבות" בתהליכי המשק ובהסכמת רוב הממשלה וסיעתו בכנסת. חוקים אלה נתקבלו כמעט ללא הד ציבורי מאחר והם [illegible] נגד עובדי השירות הציבורי [illegible].

האיגוד המקצועי והנהגת ההסתדרות הפעילו לצערנו את מלוא [illegible] והשפעתם למניעת קבלת [illegible] שפוגעים במרקם יחסי העבודה ומעמידים בסימן שאלה את תקפות הסכמי עבודה דו־צדדים. את [illegible] יאלצו לשלם עובדי השירות הציבורי [illegible] כבר בימים הקרובים כאשר יחל המשא ומתן על הסכמי השכר החדשים לשנת 1986 ואילך.

[illegible] של ההסתדרות

חברה חדשה

מאת גדי יציב

מיהו ליברל

הרבה מאוד ליברלים מסתובבים בשטח. נדמה לי שבמערכת הפוליטית בארץ יש יותר מדי ליברלים מאשר בכל מערכת פוליטית אחרת. ועד זה עתה התחלפו להם שני ליברלים מוכרזים במשרדי המשפטים והפנים. מלבד הליברלים הללו שב„ליכוד" יש גם „מרכז ליברלי", ויש גם „שינוי" שהיא מפלגה ליברלית מוצהרת, ויש „הליברלים העצמאיים" שבמערך, וגם בקרב ר"ץ יש חברים המודים כליברלים, ויש לנו עוד ליברלים שונים שהם קטנים מכדי להזכיר. כמו־כן מרבים אצלנו לדבר על „כלכלה ליברלית" ו„תפיסת־עולם ליברלית". בכלל נעשה כאן שימוש פרוע מאוד בשם התואר המכובד הזה, אשר על כן הוא נעשה ראוי למנה דברי הבהרה.

רק מאז המאה ה־18 נודעת חשיבות פוליטית וחברתית למושג „ליברליזם". במידה מסוימת שבכלל השתמשו במושג זה קודם־לכן [illegible] אותו בזיקה [illegible], או שאינה כופה עליהם משמעות [illegible] מטעם גילדה כלשהי. המאה ה־19 היא תקופת הפריחה של הליברליזם כתפיסת־עולם, ולשיאה היא הגיעה לפני מלחמת־העולם הראשונה. הליברלים היו אז חוד החנית של מרבית המאבקים לחרות הפרט ולחרות העמים.

להיות ליברל פירושו היה להיות משוחרר מהכבלים קדומים ומן הדוקטרינות הנוקשות שהיו אז בעולם, להאבק למען שחרור הפרט משרירות השליט, למען חופש הפולחן, הביטוי, ההתאגדות וגם „חופש הקניין הפרטי".

■ המפלגה הליברלית הבריטית

סיפור עלייתה ושקיעתה של המפלגה הליברלית בבריטניה מתאר יפה את גילגולי הליברליזם ככוח פוליטי במרבית ארצות המערב.

המפלגה הליברלית האנגלית היא יורשת מפלגת ה„ויגים", כשם שהשמרנים של היום הם ה„טורים" של ראשית ימי הפרלמנטריזם במאה ה־17. בהנהגת שתי המפלגות ניצבו בימים ההם אריסטוקרטים, יושבי בית הלורדים. משעבר משקל הכובד של הפרלמנט מבית הלורדים לאסיפת הנבחרים „הפשוטים", שוב לא היה נאה לכנות את המפלגה בשם תואר אריסטוקרטי, וה„ויגים" החלו לכנות את עצמם בשם „ליברלים". רק במערכת הבחירות של 1868 (שנחשבת, אגב, למערכת הבחירות המודרנית הראשונה), אשר בעקבותיה נבחר מנהיג המפלגה גלדסטון לראשות הממשלה — הפך שם זה לשם רשמי. מאוחר יותר, ב־1877, קמה והיתה „הפדרציה הליברלית הלאומית". הליברלים נודעו באותה תקופה כמתונים, או „יונים", בשאלות האימפריה, תומכים נלהבים בסחר חופשי ומתקני־רפורמות פוליטיות שונות. לאחר סכסוכים פנימיים ופילוג ב„שאלה האירלנדית", זכתה המפלגה הליברלית בעוד נצחון גדול בבחירות של 1906 — אבל זה היה האחרון שבנצחונותיה הגדולים.

בימי מלחמת העולם הראשונה כיהן ראש ממשלה ליברלי אחרון בבריטניה, דיוויד לויד־ג'ורג'. מאז 1922 כבר ירשה למעשה מפלגת העבודה את מעמדה של המפלגה הליברלית כאחת משתי המפלגות הגדולות. מאז תום מלחמת־העולם השנייה המפלגה הליברלית היא מפלגה קטנה ולא מועמדת לשלטון. לאחר הפילוג ב„לייבור", בסוף שנות השבעים, כוננו הליברלים את „המערך" יחד עם פורשי הלייבור הימניים („המפלגה הסוציאל־דמוקרטית"). המערך הליברלי־הסוציאל־דמוקרטי מהווה היום כוח פוליטי רציני למדי, אם כי רק שלישי בגודלו, שסובל מתת־ייצוג בפרלמנט בגלל העיוות הקיים בשיטת הבחירות האזוריות.

■ בצד הלא־נכון של המיתרס

תולדות המפלגה הליברלית בבריטניה אכן מדגימים את תפקידו ההסטורי של הרעיון הליברלי בארצות המערב. הליברלים עמדו בראש המאבקים להריסת המשטר הישן במערב ולחילוץ בני־האדם מן ההורות שעדיין נותרו על יסודות המשטר הזה. הם גם קראו דרור למירות העצומות של אנרגיה שהיו אצורות באנשים המשוחררים. תפיסת־העולם הליברלית, לעומת זה, לא ניסחה תוכניות ולא הכינה נשק כדי להלחם כנגד העוולות החדשות, אלה שנוצרו ונולדו בחיק המשטר החדש וכתוצאה ישירה מן ההסדרים המתפעלים אותו. אי־הצדק הפוליטי והעוול החברתי אשר רק נולדו במאה ה־18, שהתרבו והתפשטו רק במאה ה־19 ואשר התגבשו והתמסדו כנורמה חברתית מקובלת במאה שלנו — לא היו כתובים כלל ברשימת יעדי התקיפה של הליברלים ולא צוינו על מפת הקרב שלהם, משום שהרשימות הליברליות והמפות שלהם נכתבו ושורטטו בסביבה עוינת שונה לחלוטין מן הסביבה שבה אנחנו חיים היום. נקודה חשובה ומכרעת זו לא מובנת, לצערנו, עד היום הזה להרבה מאוד נשים ואנשים בעלי מטען כבד של רצון טוב ושאיפה כנה לצדק.

על רקע זה יש להבין את הזיקה הקיימת בין הליברליזם לבין הקפיטליזם. הקשר בין הסדר החברתי הקפיטליסטי לבין הרעיון הליברלי הוא קשר היסטורי, ולא קשר הכרחי הנובע כביכול ממהות הדברים. הקפיטליזם אכן שיחרר את בני־האדם מכבלים רבים מאוד, ומבחינה זו היתה הקריאה הליברלית „הניחו לפעול" ("Laissez Faire") מתאימה מאוד למי שביקש להשתחרר מהתערבותם של שליטים אוטוקרטים ורודניים. הקשר ההיסטורי הזה גם מסביר את הכללת הזכות לקניין פרטי כאחת מזכויות הפרט שבעבורה יצאו הליברלים למאבק, ואת החלת הזכות הזאת גם על הבעלות הפרטית על ההון, אפילו כאשר טופח ההון הזה במימדיו ומשעבר

מילטון פרידמן
באה"ב הוא „שמרן"

המוני בני־אדם. אותה נחישות מאבק שאיפיינה את מלחמת הליברלים נגד התערבותו של שלטון אוטוקרטי בזכות בני־אדם לרכוש לעצמם קניין, מאפיינת רבים מהם היום במאבקם נגד התערבותה של ממשלה דמוקרטית להגנת בני־אדם שהקניין הזה עצמו שולל מהם חירות להיות אדונים לגורלם. העוול הנובע מקידוש הזכות הבלתי־מוגבלת לצבור הון לא הרשים במיוחד את הליברלים, ובשדה המערכה העיקרי של דורנו, שהוא שדה המערכה לתיקון העוול המסוים הזה — הם התייצבו בצד הלא־נכון של המתרס. את מקומם בחיל החלוץ של המאבק למען חברה טובה יותר תפסו הסוציאליסטים.

■ הליברלים בארצות־הברית

כדי למנוע בלבול ממי שמורגל למערכת המונחים השגורה באמריקה, צריך להעיר כאן על ההבדל הקיים בין השימוש במונח „ליברלים" בארצות־הברית לבין השימוש באותו מונח באירופה.

בארצות־הברית יש רק מעט מאוד סוציאליסטים מוצהרים. כמו־כן קיימת שם היערכות מפלגתית שאינה נותנת ביטוי לחילוקי הדעות על אודות חלקה הראוי של הממשלה בניהול הכלכלה ובהבטחת רווחתם של הסקטורים החלשים באוכלוסיה. החלוקה המפלגתית, לדמוקרטים ורפובליקנים, גם איננה מבטאת במקרים רבים את חילוקי הדעות לגבי מידת הקשיחות הראויה של מדיניות החוץ האמריקנית. מסיבות אלה משתמשים האמריקנים במונחים „ליברלי" ו„שמרני" לצורכי מיון חילוקי הדעות הללו בקרב הציבור ובקרב הפוליטיקאים — מעבר להשתייכותם המפלגתית.

הליברל האמריקני הוא לפיכך „יונה" בתחום יחסי החוץ, וגם הלוחם למען שיווי הזכויות לשחורים, והסוציאל־דמוקרט למען הגדלת תקציבי הרווחה הפדרלים, המדינתיים והעירוניים. כך, למשל, הכלכלן מילטון פרידמן, אשר במונחים אירופיים, ובמונחים שלנו, הוא ליברל מובהק של המאה ה־19, מכונה באמריקה „שמרן". ואילו הסנטור אדוארד קנדי, שהוא בעצם סוציאל־דמוקרט בוטה וחד־משמעי במונחים אירופיים, מכונה בארצו „ליברל". מילטון פרידמן עצמו, אגב, נאבק קשה מאוד כדי להפטר מהתואר „שמרן" וכדי לזכות בתואר „ליברל", שהיה ודאי ניתן לו חינם (יחד עם ארוחת־צהריים) אילו פעל באירופה, ולנושא זה הוא מקדיש את המבוא בספרו „קפיטליזם וחופש", שיצא בעברית בהוצאת „ארם" לפני מספר שנים. המינוח האירופי, מדויק יותר מבחינה היסטורית ולקסיקלית, אבל מבחינה מהותית יש דווקא הגיון במובן שהאמריקנים העניקו למושג.

■ הליברלים היום: המסורתיים והירוקים

את הליברלים של היום בעולם הדמוקרטי ניתן לחלק לפחות לשתי קטגוריות עיקריות: הליברלים המסורתיים והליברלים הירוקים. המסורתיים נשארו תקועים בעמדות הקרב שניבנו לצורך המיתקפה על המשטר שהיה אבל כבר איננו וחלף מן העולם. בצד הזכות של הליברלים הללו רשומים כל הנושאים שהיו חשובים עוד בסוף המאה הקודמת, אבל

אדוארד קנדי
סוציאל־דמוקרט בוטה

הם עדיין חשובים גם היום. בעיקר הדברים אמורים בכל חירויות הפרט המבטיחות את קיומה התקין של הדמוקרטיה הפורמלית במתכונתה המערבית המוכרת. בצד החובה שלהם רשומה התגוננות הבלתי־מתפשרת על שכבות האוכלוסיה המבוססות והעשירות, שחבריהן בדרך־כלל בעלי הון, ואשר הסבא שלהם היה צריך פעם להאבק על זכותו לפעולה חופשית בשוק, אבל הנכדים שלהם, לעומת זה, זוכים לפריבילגיות כלכליות חסרות־צידוק וליתרונות חברתיים ותרבותיים המוענקים להם כגמול על שטרחו מיום היוולדם.

הסוג השני של הליברלים הם אלה המציבים לעצמם ולחברתם אתגרים חדשים, שהם פרי הנסיבות העכשויות, והרגישים לעוולות שנולדו כתוצאה ממעשי האדם בימינו. אלה הליברלים הנאבקים, למשל, נגד קיפוח קבוצות מיעוט שונות, התומכים בתנועות שחרור ברחבי העולם, והמתייצבים בין ראשי התנועה הפמיניסטית. החרדים מפני השחתת הסביבה והמהווים רוב מכריע בתנועה האקולוגית. האגף הרדיקלי ביותר של זן ליברלי זה מכונה היום „ירוקים", בעקבות השם שבחרו להם „הירוקים" בגרמניה — שהם היום בעצם מפלגה לכל דבר.

אף־על־פי־כן, גם „הירוקים", ולא כל שכן כל הליברלים האחרים, אינם נאבקים היום למען המטרה החשובה ביותר בחברות המערביות: שינוי המוסכמות ועיצוב חברה חדשה על־ידי סוציאליזציה של כל מוקדי הכוח ותהליכי הפעילות האנושיים — ובראש וראשונה על־ידי דמוקרטיזציה גדלה והולכת של תהליכי הייצור. יתר על כן, מרבית הליברלים, לרבות „הירוקים", מגלים אדישות לכל המאבקים להגדלת או להגנת מערכת הרווחה. ובמקרים רבים הם אפילו עוינים פעילות מקצועית מאורגנת.

העמדה העקרונית של הסוציאליסטים כלפי הליברלים בהירה מאוד וחד־משמעית: אנחנו נאבקים למען כל החירויות שגם אתם נאבקים למענן. בנוסף לכך, אנחנו נאבקים גם למען חירויות שאתם אפילו לא מכירים בחשיבותן. אלו הן החירויות שמוגבלות ביחס לבעלות הפרטית על ההון, ואשר הן ניתנות להשגה רק עם ביטול ההפרדה בין בעלי ההון לבין משרתיו השכירים. כל זכויות האדם שאתם מעלים על נס, גם אנחנו מחשיבים מאד ומרוממים, אבל אנחנו מרחיקים לכת מכם, אנחנו מאמינים כי גם זכותו של האדם להיות אורח שווה־ערך במקום עבודתו היא אחת מזכויות היסוד שלו, והממשלה היא שצריכה להתערב בפעילות הכלכלית כדי לסייע לו לממש זכות זו.

מבית הלורדים לבית הנבחרים „הפשוטים"

חרפת הכנסת

שוב נדחתה קבלת החוק נגד הסתה גזענית. החומרה שבדחיית החוק עולה לאין ערוך על התועלת שבקבלתו. ניתן היה אולי להלחם בגזענות גם בלי החוק הזה, אבל בשום פנים אסור להשלים עם דחיית קבלתו. חיינו שוב לא יהיו כפי שהיו לאחר שיהיה ברור וידוע, כי כנסת ישראל לא הצליחה לבטא שאט־נפש מן הגזענות.

אני לא מאמין לתירוצי הליכוד, ואני חש בוז כלפי התירוצים המבולבלים של המפלגות הדתיות. אני יודע את האמת: הם לא רוצים את החוק הזה.

חלקם אינו רוצה חוק כזה משום בורותם הפשוטה, ואולי משום טיפשותם המסוכנת, שמונעות בעדם להבין את סכנותיה הנוראות של הגזענות. חלקם אינו רוצה חוק כזה משום שאין להם בעצם, במעמקי ליבם, שום דבר נגד הגזענות. חלקם אינו רוצה חוק כזה משום שהם לאמיתו של דבר גזענים גמורים בעצמם.

צריך לסמן ולרשום את שמות חברי הכנסת, אחד־אחד, שם פרטי ומשפחה ושייכות מפלגתית, וצריך לזכור לכל אחד מהם, לכל חייהם, את עמדתם הפעילה או האדישה ביחס להליכי החקיקה הזאת. בעתיד יהיה צריך גם לעשות איתם חשבון על כך.

כאן הגבול האמיתי בין האור ובין החושך. על זה אנחנו חייבים לרעוש מקצה הארץ עד קציה.

רשות הקורא

מוטב מאוחר מלעולם לא

לעתים קרובות קורעת את אוזני האמירה המרושעת — היוצאת מפיהם של לאומנים מבית מדרשן של „חירות", „התחיה", „כך" והמזדנבים אחריהן — כי לערבים 20 מדינות: יילכו נא לשם הפלשתינים. „התחיה", בוועידתה האחרונה, החליטה לגרש את ערביי השטחים. לעומת זאת, יש לציין את הכרזתו של ראש הממשלה בוועידת מפלגת העבודה, כי קיים עם פלשתיני. ואכן, הוא קיים. הצהרה זו נועזת היא וחדשה.

במשך שנים קלטה אוזנינו את קביעתה של גולדה מאיר, כי לא קיים עם פלשתיני. מאלטה — יוק. אם זכרוני אינו מטעה אותי, היו גם בקרב מפ"ם אי־אילו שהסכימו עם קביעתה של ראש הממשלה דאז. יש רק להצטער שההכרזה איחרה להיאמר. אילו היתה מקדימה בכמה שנים, כי אז היתה מדיניותה של ישראל זורמת באפיק אחר, ריאלי. אך כידוע, מוטב מאוחר מאשר לעולם לא.

פנחס טובין, תל־אביב

חריגה מתדמית הנשיא

עד כה השתבחנו בנשיא העושה מאמץ לקיים בנאמנות את תפקידו כמייצגם של כל אזרחי ישראל. באחרונה, לצערנו, היתה חריגה של הנשיא מתדמית זו — בשבחו את ההתקפה על לוב ע"י ארה"ב.

הנושא הוא פוליטי ופנים רבות לו, ואין הנשיא חייב להיכנס לנעלי ראש הממשלה. בניגוד לראש הממשלה, המבטא את הדעה הפוליטית של חלק מן העם, ועל אף דעתו של המיעוט, כבוד הנשיא אינו מייצג חלק מן העם ואינו זכאי לפגוע בדעת מיעוט — כי תפקיד הנשיא הוא כדגם המייצג את כל העם. לא כל אזרחי ישראל סבורים שקדאפי הוא השליט הטרוריסטי היחיד בעולם, או ראש וראשון לטרוריסטים. דעתו של הנשיא הרצוג אינה מייצגת את דעת כל אזרחי ישראל.

יצחק חסון, רמת־אביב

חזרה ל"תחום המושב"

ב„על המשמר" מה־1.4.86 פורסמה ידיעה מאת א. שילוני, תחת הכותרת „עיריית חולון לא תספק מים לחושבים שהועברו לעיר ללא אישור". בין היתר, נאמר שם כי העירייה לא תספק מים לדיירי „עמידר" שישוכנו בחולון בלי הסכמתה. אם זו לא מהתלה של הראשון באפריל, יש בה עדיין בידיעה זו ובכל זאת מהמצחיק — הרי אין להעלות על הדעת שחזרנו לימי „תחום המושב", בהם פסקה הרשות היכן יגורו היהודים...

להווי ידוע, שחברתנו משכנת את דייריה בדירותיהם על־פי אישורי משרד הקליטה (לעולים) או ועדות האיכלוס (לוותיקים). המוסמכים להחליט מגורון, אשר לאיום להפקיר את התושבים שאינם נושאים חן בעיני העירייה למות בצמא, הרי לא זו בלבד שזה לא כל־כך אנושי, שזה גם בניגוד לחוק, המחייב את הרשות לספק שירותים שהיא מופקדת עליהם — כולל פתיחת השירה.

מרק שוצמן, דובר „עמידר"

א. שילוני מגיב:

לחולון בעיות קשות משלה, כחיפוש פתרונות דיור למשפחות מצוקה וקשישים תושבי העיר. זכותה לנקוט צעדים מרתיעים נגד משרד השיכון, המורים לעיר מקרים סוציאליים ומשכנם בדירות „עמידר" באמצעות חברת „חלמיש" — בלי לבוא בדברים עם העירייה וללא תיאום עימה. זכותו של דובר „עמידר" לחלוק על עמדתה זו של העירייה. אך לא מובן לי מה כל־כך הצחיק אותו בידיעה שפירסמתי בנדון.

70% מהמס האחיד מועברים לקופ"ח

באחרונה נמסרו בכלי התקשורת האלקטרוניים, על־ידי מרואיינים שונים, עובדות בלתי נכונות המטעות את הציבור. להלן העובדות לאשורן:

א. ח"כ קופמן וח"כ שמאי טענו ב„ערב חדש", כי קופ"ח אינה מבוקרת על־ידי מבקר המדינה. הנני להבהיר חד־משמעית — קופ"ח כולה מבוקרת ע"י מבקר המדינה, זה 9 שנים בקירוב.

ב. יוסף לפיד אמר בתכנית „זה הזמן" כי מרבית כספי המס האחיד אינם מגיעים לקופ"ח. ההיפך הוא הנכון! — מרבית כספי המס האחיד, כ־70%, מועברים לקופ"ח ומן הראוי היה כי מר לפיד יידע זאת.

דוד תגר, דובר קופ"ח

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.
המערכת

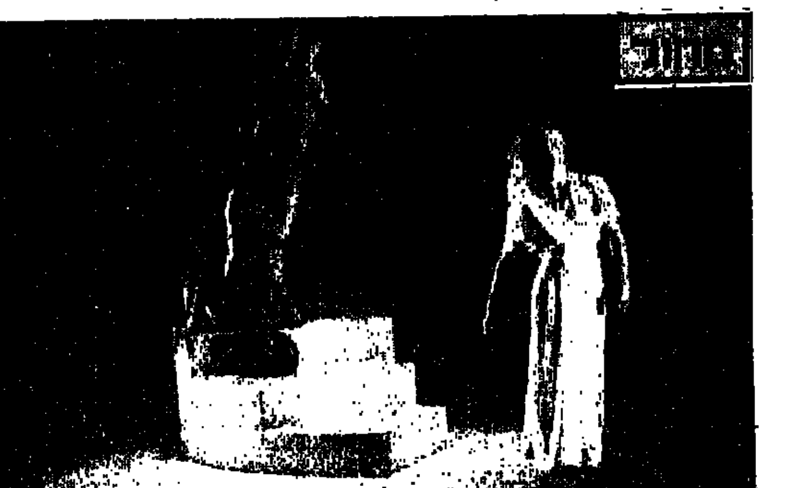

„תרגילים לרקדנים" – סינתיזה מלהיבה

יריות סביב „השולחן הירוק"

מאת גיורא מנור

להקת המחול של בית־האופרה העי־רוני של קלן, ה־TANZ FORUM, מביאה עימה בסיורה הראשון בישראל שתי יצירות. האחת „תרגילים לרקדנים", מאת מנהלה האמנותי והכוריאוגראף הראשי שלה, יוכן אולריך, והשנייה הבאלט „השולחן הירוק", שכבר היה לקלאסיקה. מחול זה אף בוצע בשעתו בארץ על־ידי „בת־שבע".

בסוף ימי־הביניים נוצרה באירופה מסורת של „מחול־המוות", צירוף יחיד במינו של מסורת מחול עממי עם פילוסופיה. הכל שווים בפני מלאך המוות, ובמחול־המוות פוגש שלד העצמות וקוצר ־בחרמש שבידו את הזונה והמלכה, את הקיסר והאיכר, את המלומד והסנדלר, והכל מצטרפים לריקוד שלו, ללא הבדל מעמד או ייחוס, תמונה, הזכורה לכל מי שצפה בסיום סרטו של אינגמר ברגמן „החותם השביעי".

memento mori, ז.א. תזכורת המוות, מצא את ביטויו בתרבות הנוצרית האירופית של ימי הביניים בצורות שונות, כרמות גולגולת, שהניחו המלומדים והנזירים על שולחן־הכתיבה שלהם, בציורים וב„מחול המוות", העליז, למרות תוכנו המחריד.

גם במסורת היהודית מצוי מוטיב כזה, למשל, במה שאומר החזן בלוויה, „דע מניין אתה בא, לאן אתה הולך ובפני מי אתה עתיד ליתן דין־וחשבון". ויש חוקרים המנסים לאתר את מקור „מחול־המוות" הנוצרי דווקא במסורת יהודית מימי תור־הזהב בספרד, כי בארץ זו החל המנהג לחולל עם מלאך המוות והתפשט על פני אירופה. ויש אפילו המשך למסורת זו במחול החסידי. גם בחתונות בימינו אפשר לראות שני חסידים יוצאים במחול, האחר פוגע בחברו (מתטיף לו סטירת־לחי או בעיטה) וזה צונח ארצה, „מת". והתוקף נתקף חרדה וחרטה, ומנסה להחיות את המוטל על הארץ. לבסוף הוא מצליח, ה„מת" קם לתחיה והכל מסתיים בטוב — פירוש אופטימי לנושא המקאברי.

„השולחן הירוק" מאת יוס הוא, למעשה, גירסה מודרנית של „מחול־המוות" העתיק, אלא שהוא מקבל משמעות חברתית — אם תרצה אפילו פוליטית — בזכות הסצינה הפותחת (והמסיימת), בה מתנהלת ועידה בינלאומית של דיפלומאטים בפראקים ומסכות מגוחכות על פניהם. הדיון הגרוטסקי אינו מצליח להביא לידי הסכם או פשרה, הדיפלומאטים שולפים אקדחים והוועידה מסתיימת ביריות. במילים אחרות — כמאמרו של ההיסטוריון הצבאי קלאוזביץ — „המלחמה אינה אלא המשך הדיפלומאטיה באמצעים אחרים...", כי מייד עם העלמו של שולחן הדיונים הירוק מופיע מעומק הבימה הקוצר האימתני, ומתקרב בצעדים כבדים, נחרצים (במשך המחול הוא אוסף אליו את החייל הצעיר, את נושא הדגל, את הגברים והנשים, ואפילו הספסר, המנסה לעשות רווחים מהמלחמה, אינו ניצל מחרמשו. גורל אחד לכל, ממש כמו ב„מחול המוות" המסורתי.

הסיום אירוני. שוב ניצבים השגרירים ליד השולחן הירוק, שוב הם רבים ונואמים, וגם הפעם מסתיימת ועידת השלום בשליפת אקד־חים ויריות.

„השולחן הירוק" בוצע לראשונה בתחרות כוריאוגראפית, שנערכה בפאריס בשנת 1932, וזכה בפרס ראשון.

קורט יוס, יוצרו, נולד בשנת 1901 ונספה בתאונת־דרכים בשנת 1979. שעה שלמד מוסיקה בשטוטגארט בראשית שנות ה־20 פגש את רודולף פון לאבן ועבד במחיצתו עד שבשנת 1924 עבר לעיר מינסטר ושם יסד את תיאטרון־המחול שלו. כבר אז החל שיתוף הפעולה שלו עם המלחין היהודי פריץ כהן ומעצב התפאורות הקרות, ושניים אלה אף היו שותפיו ליצירת „השולחן הירוק".

שנת 1932 היתה שנה של תהפוכות בגרמניה, שנה שהסתיימה עם עלייתו לשלטון של היטלר. אחרי שהלהקה שבה מפאריס לגרמניה, נעשה מצבו של יוס מסוכן. השלטונות החלו להצר את צעדיו, שותפיו ממוצא יהודי פוטרו ממשרותיהם. (בין אלה גם רות האריס, שהיתה לימים מנהלת־החזרות של „בת־שבע" בשנותיה הראשונות).

ממש שעות אחדות לפני שעמדו לאסור אותו ואת רקדניו ולשלחם למחנה־ריכוז, החליט יוס לברוח מגרמניה, יחד עם שותפיו לעבודה. בימי מלחמת העולם עבדה הלהקה שלו בעיקר באנגליה. בשנת 1949 חזר לעיר אסן, בה היה בעבר מנהל המחלקה למחול בבית הספר folkwang, חידש את להקתו, עימה עבד עד שנת 1952.

בתו של יוס, אנה מארקארד, היא השומרת בקנאות על ירושתו האמנותית של אביה, והיא נודדת בעולם ומעמידה את יצירותיו, ובעיקר את „שולחן הירוק", בלהקות רבות. הביצוע על־ידי להקת באלט של האופרה של קלן נחשב לאחד המעולים שבהם.

יוכן אולריך, שנולד בשנת 1944, השתלם במחול בעיר קלן והיה מאז 1967 לרקדן בבאלט האופרה שם, שהוא עתה מנהלו האמנותי. בראשית שנות ה־70, אחרי שיצר כבר מספר יצירות מחול משלו, יסד יחד עם שלושה כוריאוגראפים נוספים את ה„טאנץ־פורום", שהיה ברבות הימים אחת מלהקות המחול המודרני הידועות ביותר בגרמניה. זו להקה רפרטוארית, שבאמתחתה עבודות של מיטב יוצרי המחול החדש. בסיורה בישראל היא תבצע את „תרגילים לרקדנים" של אולריך. זהו לקט של סגנונות שונים, שבמסגרתם באים לידי ביטוי כשרונותיהם של חברי הלהקה. מרכיבים של מחול מודרני וקלאסי מתאחדים עם תנועות שאולות מחיי יום־יום, ויוצרים יחד סינתזה מרהיבה.

הלהקה תופיע בארץ בהיכל אשכול (28.4), בפסטיבאל עין־גב (29.4), בירושלים (30.4), בכרמיאל (1.5), בגבעת־חיים (2.5), בחיפה (4.5), תל־אביב (6.5), כפר־מנחם (7.5), וייתכן שה„טאנץ־פורום" יופיע בתל־אביב גם בתוכנית נוספת, בתאריכים אחרים.

תיאטרון | קרמבו והכבוד הלאומי

בימים אלה מועלה בנווה־צדק מחזהו של קובי ניב, „קרמבו בעורף האויב". מחזה זה יפתח את העונה השלישית של „קבוצת התיאטרון נווה צדק" עם ההנ־הלה הנבחרת — הקולקטיב בראשות סיני פתר.

נאמנה למטרותיה המוצהרות — קיום תיאטרון פוליטי־סוציולוגי — תעלה קבוצת התיאטרון בעונה הקרובה (87/86) שלושה מחזות מקוריים, שני פרוייקטים קהילתיים, וחידוש של העונה הבאה — פסטיבאל ליצנים.

מזכור, פותחת הקבוצה את העונה באפריל (עם תחילת שנת הכספים) ולא בספטמבר, כנהוג בשאר התיאטראות.

המחזה הראשון, „קרמבו בעורף האויב", הוא מהתלה מוסיקאלית מאת קובי ניב (שכתב עבור הקבוצה את „המלך הלך לישון"). „בעקבות רמבו האמריקני, נסינו למצוא קרמבו ישראלי שיפעל במסגרת המזרח התיכון", מסביר יענקלה שיין, מנכ"ל קבוצת התיאטרון. „גיבורנו נשלח למשימת התאבדות מעבר לקווי האויב ומנסה להציל את הכבוד הלאומי".

יביים את ההצגה ישראל גוריון, שזו עבודתו השלישית בנווה־צדק. בתפקיד קרמבו: ערנאן טראבשה.

הבמאי האמריקני ג'ו צייקין, שביים בנווה־צדק את „הם" בשנת 1982, יחזור לעסוק בנושא היהודי־ערבי ויביים את „פליטים". כמו ב„הם" ישתתף גם כאן צוות שחקנים יהודי־ערבי כנראה עם סלווה אנקרה („פלשתי־נאית") ערנאן טארבשה, סיני פתר ופטר גדיש.

להבדיל מ„הם", לא יהיה זה קולאז', אלא הצגה מסוגננת שתעסוק בזכרונות הגירה, נטישה וחרדות גירוש. את המחזה, שיעלה בתחילת ספטמבר, כתב השחקן איציק ויינגרטן, הרקדנית לאה אברהם תהיה אחראית על עיצוב התנועה בנוסף להשתת־פותה בהצגה.

„מילכוד 44" (ברדק), מחזהו של המשורר והסופר אריה סיון, הועלה כבר פעם אחת במסגרת „תיאטרון קריאה" ב„הבימה". המחזה, שעבר מאז שינויים בשיתוף עם הבימאית חוה אורטמן־אלקיים, חברת הקבוצה, יעלה באוק־טובר. זהו סיפור קורותיו של פליט יהודי מהונגריה, אשר בזמן השואה מגיע לקאבראט בתל־אביב הקטנה ומנסה לספר ליישוב המסוכסך על השואה המתרחשת באירופה. אך לשווא.

תיאטרון קהילתי

בצד הפקות התיאטרון מקיימת הקבוצה פרוייקטים קהילתיים בפרדס־כץ וביפו. הוותיק מבין השניים הוא הפרוייקט ביפו, אותו החלו לפני שנה־וחצי. המחזאי־במאי ראתב עווארה, בסיועה של חוה אורטמן־אלקיים, עובדים מאז עם הנוער במקום. את התוצאה — „זוהי יפו" יעלו קבוצת צעירים וצעירות גילאי 17־22 נוצרים ומוסלמים. ההצגה מטפלת בבעיות ספציפיות שלהם ושל ערביי יפו בכלל. הפרוייקט מתבצע בסיועה של הקרן החדשה לישראל.

את הפרוייקט בפרדס־כץ החלו לפני חודשיים. אנשי התיאטרון החלו לקיים קבוצות עבודה בתחומים השונים של התיאטרון — משחק, בימוי, מוסיקה, עיצוב עם תשתית לתיאטרון מקומי. „זה לא עוד חוג דראמתי אלא בית־ספר למשחק", אומר יענ־קלה שיין. את ההצגה הראשונה „קהילה על הבמה", הם מתכננים להעלות באמצע יולי, בבימוי פטר גריש.

בסוף יוני מתכוונת הקבוצה לקיים את „פסטיבאל הליצנים הארצי", לזכרו של חבר הקבוצה שמיל רובינשטיין ז"ל, שנהרג השנה בתאונת דרכים. הפסטיבאל יכלול תהלוכה, יריד ותחרות ליצנים מקצועית. שמיל „ידע ואהב להיות ליצן", הם אומרים, ולזכרו החליטו להקים במה לאמנות זו.

אירוע נוסף, אשר גם אותו יש כוונה להפוך למסורת, הוא יום ה־1 במאי, בו יתקיים יום פעילות בנווה־צדק במסגרתו יעלו מספר הצגות — „המלך הלך לישון", „דרייפוס", מפגש בנושא היהודי־ערבי, מספר סימפוזיונים בנושאים פוליטיים. תסגור את אירוע ההצגה „קרמבו בעורף האויב", ב־11 בלילה.

כל הפקות התיאטרון מהעונה הקודמת ימשיכו לרוץ גם בעונה הנוכחית (פרט ל„היה היה פעם בערבות הנגב", שירד מטעמים תקציביים). „קח־תן" משחקי תיאטרון יהפוך למשחקי תיאטרון מוסיקאליים בהנחייתו של אבי הדרי (במקום רוד זינגר). כן יעלו „המלך הלך לישון", „הכל בסדר גמור" — קולאז' לא מקרי ו„מוכרים בלבד". ההצגה „מוכרים בלבד", מספר יענקלה שיין, שלא זכתה להצלחה מרובה בתל־אביב, היא שלאגר היסטרי בעיירות הפיתוח גם מבחינת הנושא (פרשת אתא) וגם ההצגה. בכלל, 70 אחוז מהפעילות של קבוצת התיאטרון בעונה

יענקלה שיין: 70% מהפעילות – מחוץ לעיר

הקודמת התקיימה מחוץ לתל־אביב. זה משני טעמים — כלכלי — כדי לפתוח את התוצאה ולא לחכות לאנשים שיבואו אלינו. אידיאולוגי — להגיע לאותם מקומות. אנו רוצים להשפיע ולעורר למחשבה.

קבוצת התיאטרון נווה־צדק קיימה בעונה האחרונה 240 הצגות, 40%־50% מהן [illegible] ארוך וכ־10 מבצעים של [illegible] מרוכזים, כדי להגיע לקהל [illegible] עליהם לצאת החוצה.

גם כלכלי

„העונה הקודמת היתה מבחינתנו נס" אומר יענקלה שיין. „התקציב [illegible] וההכנסה העצמית כסתה 75 אחוז ממנו. תקציב העונה הבאה הוא [illegible] (לעומת 250 אלף בשנה שעברה), [illegible] אחוז הכנסה עצמית [illegible] של גופים כלכליים כמו „כלל" [illegible] ומשפחת ירושלמי. השנה יש סיכוי [illegible] התיאטרון תיכנס לרשימת [illegible] משרד החינוך (עד היום התקבלה [illegible] פי פרוייקטים) וכן צפוי סכום קטן [illegible] תל־אביב. נקווה לניסים נוספים [illegible] הם עובדים די קשה למען הניסים האלה.

ע.ת.

בידור | ג'יימס בונד ילד לעומתם

אירועי פסח בלונה־פארק שבגני־התערוכה

מאת יעל ישראל

בפורים האחרון מילאו את הרחובות נינג'אים מתופשים בגובה מטר. בהלת סרטי הנינג'ה, ששטפה בין צרכני קלטות הווידאו, ומבול סרטי הנינג'ה בבתי־הקולנוע, יצרו גיבורים חדשים ופופולריים איתם מזדהים השנה ילדי ישראל: לוחמי הנינג'ה האגדתיים. ארבעה מאלה יגיעו בשבוע פסח ארצה ובוודאי יהוו אטרקציה היסטרית באירועי פסח, שיתקיימו בלונה־פארק שבגני התערוכה בתל־אביב במשך שמונה ימים, מ־24 באפריל ועד ה־1 במאי.

הנינג'אים, ובראשם כוכב סרטי הנינג'ה היפאני טאבשי יאשימטה, יופיעו ארבע פעמים וידגימו את אמנות הלחימה היפאנית העתיקה, המשתמשת בכלי נשק מסורתיים ומודרניים כאחד, אך בפרט בידיים. מדריך לנינג'אי מתחיל: צריך הרבה כושר גופני כדי להיות נינג'ה, וגם אימון מפרך של שנים ארוכות. מי שמפספס את שנות ילדותו לא יהיה לוחם נינג'ה לעולם, אבל אם זה לא עוזר תמיד אפשר להשתמש במשולש המתכת הקטלני, הקרוי בפי ילדי ארצנו — „נינג'ות", שיחסל את היריב בתוך שניה. יאשימטה, שהופיע ברוב סרטי הנינג'ות, הוא בן 46 ומתאמן כבר 30 שנה. מכה שלו הורגת אדם ואיש הקאראטה ברוס לי היה ילד לידו, חוץ מזה, יש ליאשימטה גם חגורה שחורה בקאראטה.

מאז שגילו בתעשיית הקולנוע האמריקנית את מכרה הזהב הטמון בסרטי נינג'ה, התלבשו על יאשימטה והוא הופיע בסרטים רבים מחוץ הזהב", „יום הדין", „קינג פו", ועוד, גם לצידו של מלך השרירים הזקן צ'אק נוריס. בבואם לישראל בוודאי יקדמו אותם נינג'אים קטנים בבקשת חתימה ולהשתנקות של התפעמות.

מי שיצליח להישאר בחיים אחרי שיראה את הנינג'אים הנוראים, מומלץ לו לעשות אתנחתא קלה וסיבוב קצר על כל מתקני הלונה־פארק, כהקדמה למופע השני, ולעבור עם טפו בלוויית פופ־קורן וטרופיות אל הארוע המרכזי: מופע המסתכנים.

לא, זה לא קיר המוות, הרבה יותר גרוע. ישתתפו בו שלושה פעלולנים אמריקנים שמשלח־ידם הוא לשמש ככפילים בסרטים לכוכבי־כבוד בקטעים המסוכנים. בסרטים „הופר" וה„כפיל" ראינו משהו מעבודתם המסוכנת והמטורפת של הפעלולנים. בחג המצות נראה אותם כפעלולים על־אמת.

רון לינדברג, בן 53, קשיש־יחסית למקצוע אך הוא אלוף הכפילים העולמי. הוא יגיע לארץ בלוויית הפעלולן ג'יימס קורסוני בן ה־45, שהיה כפילם הקבוע של שון קונרי ורוג'ר מור בכל סרטי ג'יימס בונד ואף שימש ככפילים של מייקל קיין, פול ניומן, ג'ון וויין וצ'רלס ברונסון. על פי הרשימה המכובדת הזו, סביר שבארץ נראה פעלולים רציניים מתחמוחות. הפעלולן השלישי שיגיע ארצה, הוא „מגנוס המקהים". המוגדר כאיש החזק ביותר בעולם הבידור. לדברי איש יחסי הציבור שלו, מגיע כוחו של מגנוס לשיא כאשר הוא שוכב על מיטת מסמרים בקלי קלות. על חזהו לוחות עבים ומישהו מהקהל מתנדב לנפץ אותם לרסיסים במהלומות פטיש ענק. אני מתארת לעצמי את הגברברים

טאבשי יאשומטה, כוכב סרטי הנינג'ה — בלונה־פארק בתל־אביב

שיתגרבו לנפץ עליו את הלוחות, [illegible] גם יראה לנו שמץ מכוחו [illegible] חשופות [illegible] כלום שישה מתנדבים [illegible]

[illegible]

המבזק | פסטיבאל עכו למוסיקה

מאת דוד אור

[illegible]

אומרים שההוא איננו ההוא

מעשה בשני רוני ששון...

לא, הווה אין רוני. יש רונלד ששון (רוני [illegible] בשביל החברים, הוא לא נשיא ארה"ב, לא [illegible] להתחנף לכל העולם), שחתימתו [illegible] לגמרי לא במקרה, על מיליון או [illegible] של פריטי לבוש המיוצרים מדי שנה. זה [illegible] ויש ר. ששון — שם מסחרי של [illegible] ומעצבת, מייצרת ומוכרת בגדים [illegible] צעיר וזרוק, מבית היוצר של מר שלום [illegible] הפירמה היא בבעלות חברה בשם [illegible] — אומר מר תן־עמי — אבל משתמשת [illegible] בשם ר.ששון מסיבות היסטוריות. זה [illegible] ויש איזה רוני ששון, בעל [illegible] זהות ישראלית, שביחד עם פלוני, [illegible] רשם כדין ב־9.4.86, בספרי רשם [illegible] הירושלמי, חברה בשם ר. ששון, [illegible] יותר המטרות שלשמן נוסדה... ייצור, [illegible] עיבוד ושיווק של מוצרי טקסטיל מכל [illegible] שהוא...". מה הקשר בין ר.ש מס' 3 [illegible] זה המיסתורין.

רונלד ששון (ר', שרוקה) אזרח דרום־אפ־ריקה, יהודי חם ואוהד ישראל, כפי שנוהגים לכנות אנשים במעמדו, הקים בשנות השבעים מפעל לאופנה צעירה, ג'ינס, גופיות טי שירטים, סטייל המערב הפרוע — הכל [illegible] רוק ומסמורטט וזה היה להיט כעבור [illegible] נשטף העולם בבגדי רונלד ששון [illegible] רבים החלו לבקש זכות ייצור.

שלום תן־עמי גילה את רונלד ששון ב־[illegible] ראה כי טוב ורכש זכויות ייצור. [illegible] אחר־כך לזכויות יצוא. ב־24 בספטמבר 1985 נחתם הסכם הפסקת זכויות בין חברת „תמס" המייצגת את רונלד ששון, [illegible] מר שלום תן־עמי וחברת „סטוטס [illegible]" שבבעלותו. נציגי רונלד ששון [illegible] שמר תן־עמי פיגר בהעברת תמלוגים [illegible] ממחיר המכירה של כל פריט); מר [illegible] שוה מכבר עיצב בעצמו את [illegible] הפריטים, לא הסתייע בשאבלונות [illegible] ולא ראה צורך לשלם מאות [illegible] תמלוגים. אורי מולדוון טוען שעד [illegible] לו, תכנן מר תן־עמי לפרוש [illegible]

אורי מולדוון — דמות נוספת בהצגה. אחד [illegible] החלק החמישי של חברת מונדיטול [illegible] שהוקמה ב־27 באוקטובר 1985 עם [illegible] „תמס" על הסכם קבלת זכויות מרונלד [illegible] עד 31.1.1991, עם אופציה להארכה. [illegible] העלילה מסתבכת?

מצא את ההבדלים...

מונדיטול — חברה משפחתית חמישה אחים וגיסים, עולים לא חדשים מארגנטינה. לפני שמונה שנים החליטו להיכנס לאופנה והקימו את Topper, העולם שייך לצעירים, תחילה חנות אחת בלב דיזנגוף, עם מוסיקה, מוכרות יפהפיות ויחס מיוחד לקונה, התרחבות איטית אבל בטוחה, ועכשיו 33 חנויות ברחבי הארץ ומפעל לייצור, כי התקשו למצוא — אומר אורי מולדוון — אצל היצרנים המקומיים את הטיב הרצוי להם. ההסכם עם רונלד ששון בא כדי להרחיב את היצור (אם המפעל כבר קיים...)

אנשי מונדיטול דאגו להוודא שההסכם עם בעל הזכויות הקודם בוטל, קנו אצלו 300 אלף יחידות אביזרים של רונלד ששון („חלק, סתם, כדי שלא יסתובבו בשוק" — אומר א.מ) והתכונו לייצר ולייצא לדרום אירופה. והנה — יום בהיר אחד — מופיעות מודעות ש„רונלד ששון" של שלום תן־עמי זכה בתואר „העסק המובחר". מה זה?

פנו לבית המשפט. הוצא צו איסור. מר תן־עמי הוריד את הרונלד מהלוגו והכניס במקומו את R. כי בינתיים נוסדה חברה בשם ר.ששון (R. Sassoon) ומי אומר שאין לה זכות להשתמש בשמה? ה„לוגו" (זאת דעתה, אישית מאד) הוא גועלי. אופנוען במעיל עור שחור, קסדה לבנה, מפלצתית. השם Sassoon כתוב בחזית וה־Ronald (או ה־R) במרכז הפנס האמצעי. לא קל להבחין בהבדל בין הלוגו הקודם לבין זה החדש.

מר רונלד ששון, המבקר עתה בארץ, טוען שזאת גניבה, אם כי הפירמה שלו שינתה, בינתיים, את הלוגו. מר תן־עמי טוען שהלוגו הוא שלו. עיצבו אותו בשביל המוצרים מישראל, וכוחו לשמור עליו ועל השם כי בשנתיים־שלוש שנים האחרונות ליוו את הפריטים שהוא עיצב והלקוחות שלו התרגלו אליהם. הוא רוצה לתת לילדים בגדים שהם אוהבים עם סמל שהם מבקשים ובמחיר־סביר. מה פה לא בסדר?

אורי מונדרוון אומר שבהתחלה חשבו לא להגיב. שהקונה ישפוט לפי טיב המוצר. אבל שוכנעו שתהיה בכך הפקרת הלקוח וניצול תמימותו. ומה אם מחר יקום איזה רוכי ששון, ואחר כך רפי ששון, ורמי ששון והתלונות על כל התנטריש יגיעו אליהם...

טחנות הצדק טוחנות לאט. אולי יש כבר צו מניעה, אולי טרם. על כל פנים, זה סיפור מהחיים. אחד מני רבים. על כל צעד ושעל אפשר לפגוש יצרנים המתחזים לפירמות ידועות. גופיות עם סמל Adidos (בי"ס) וסנדי כלי (בי"ב) וגופיות סטופר, כשגורלה של ה־S כרבע מגודל שאר האותיות... החוק מגן על בעלי מוניטין, גם מפני שהצדק, לרוב, אתם (ובמקרה זה), גם מפני שיש להם אמצעים למאבק משפטי, וגם מפני שהחוק נועד להגן על התמימים והטיפשים — למרות שאולי יש מקום גם לשמחת עניים, למוצרים זולים — בטיב ובמחיר — המאפשרים לבעליהם להתהדר בתווית שנראית יוקרתית...

הנה. יצאנו מההצגה עם חומר למחשבה.

צב"ש

מאחסנים נעליים?

לא שנזקקנו החורף לנעליים חמות ולמגפי עור, אבל החזקנו אותן הכן, עתה הגיעה העת לארוז ולאחסן ל„שנת הקיץ", אבל לפני כן —

● יש לנקות את הנעלים, למשוח במשחה ולהבריק, מעלים כל נעל על אימום או ממלאים — כדי שישמרו על צורתן — בעיתונים, מטליות, גרבים קרועים או פתיתי ספוג (בשקית).

● לנעלים ומגפים מרופדים בפרווה סניתטית או באריג רך (פלאנל) דוחפים גם כמה כדורי נפטלין, או מוליפים על „המליח" (עיתונים, ספוגית) מעט טרפנטין.

● אם התגלו כתמים לבנים על נעלי עור, אפשר לנסות להצילן על־ידי שפשוף הכתמים בצמר גפן טבול בחומץ. אחר כך מייבשים את הנעל לפעמים, מסתבר, צריך לחזור על פעולת הניקוי והייבוש פעמים אחדות. בסוף הטיפול מושחים את הנעל במשחה ומבריקים, או שמחליטים לזרוק.

● נעלי סקאי מנקים בוולין: נעלי לאכה — בוולין ואחר־כך מושחים אותן בחלבון ומבריקים במטלית רכה; נעליים מעור בהיר רוחצים בחלב, אחר כך במשחה, כמובן.

מנקים!

טוב, אז אם אתם בעניין הנקיון הגדול לכבוד האביב ורתיתם זאת לרגע אחרון — אולי תיעזרו בכמה עצות עתיקות:

● אבק מהתקרה אוספים במטלית רכה (פלנל, גזה, תיתול טטרה), נקייה מאד. רצוי לטבול אותה, לפני השימוש במים עם מעט גליצרין (2 כפות לליטר מים) ולייבש. כורכים את המטלית על מברשת ארוכת־ידית או על מטאטא ומעבירים על גבי התקרה. התל בקיר המרוחק מהחלון לכיוון הקיר עם החלון.

● קירות שאי־אפשר לרחוץ (אם מסיבה כלשהי הערפתם צבע לא־פלאסטי, או טאפט לא רחיץ) מנקים באותה שיטה במטלית דומה. כתמים מנסים להוציא בעזרת... מחק. כתמי שומן מכסים בתערובת של קמח תפוחי אדמה ובנזין (זהירות — דליקו), ממתינים שה„משחה" תתייבש, מסירים במברשת.

● קירות רחיצים (טאפט פלאסטי, צבע פלאסטי) רוחצים בספוגית טבולה במים פושרים בתוספת דטרגנט. רוחצים קטעים קטנים, מתחילים למטה. אחר כך מנגבים בספוגית נקייה, שאותה שוטפים לעתים קרובות במים נקיים — והפעם — מתחילים את הניגוב מלמעלה.

● דלתות ומשקופים רוחצים בספוגית, טבולה במי־סבון פושרים בתוספת מעט אמוניה. מתחילים את הרחיצה מלמטה, אבל את הסיבוב השני (במים נקיים, תוך שטיפה מתמדת של הספוגית) — מלמעלה. סימני אצבעות אפשר לסלק אם משפשפים אותם בתפוח אדמה חצוי (לא מבושל, כמובן).

● רהיטים, דלתות ומשקופים מעץ טבעי, או מכוסים פוליטורה, מנקים בתכשירים מיוחדים.

שונא מתנות יחיה... אבל הכיף הוא דוקא לתת

לפי, שלא הספיק לקנות מתנות לחג — [illegible] כמה הידורשים בשוק, אולי משהו יתאים.

● ציקאס נגסי: הציקאס הוא צמח [illegible] המשרה אווירה אקזוטית הוא נוח [illegible] אינו דורש הרבה מים ודישון, לא [illegible] לטמפרטורות (אפשר לגדלו גם בשמש) [illegible] לשיטת הבונסאי נשאר קטן [illegible] ניתן להשיגו במשתלת בונסאי [illegible] ציון או בחנות שלה ברב־מכר. [illegible] לפסח: 22 שקל

● מפות תחרה מתוצרת ישראל. התחרה [illegible] המכונה „רולס רויס" ומיוצרת [illegible] חרוש־בקריית־שמונה („תחרת [illegible] עד כה עוצבו 9 דגמים שונים של [illegible] והתחרה (מעוצבת על־ידי נוגה [illegible]) נראית כמו עבודת יד. [illegible] בשקים ובחנויות לכלי בית. והמחיר [illegible] בין 10.5 ל — 96 שקל. מלוס

● „ריחנית": מתנה קטנה, סימלית, שאפילו ילד יכול לקנות להורים (בשביל האוטו) או לבית (לבית־השימוש) ואת „פרסת מזל" ריחנית מתוצרת סן־קולור (יצרני תרסיסים לרכב). תולים את „הפרסה" במקום המיועד לה והיא מפיצה ריח של וניל, מסטיק או מנטה. היצרן מבטיח „חיי מדף" של חודש. בימים אלה מחולקת „חריחנית" חינם לנהגים שנותנים טרמפ לחייל (בטרמפיאדות, בימי שישי וערבי חג בשעות 10־14). אבל מי שלא יכול לזכות בה במצווה — ישלם בחנות 1.5 שקל.

● קוסמטיקה פלוס שי: רבלון יוצאת לקראת החג במיתקפה של אריזות שי, פלוס מתנה. כך, למשל, נמכרת אריזת בושם בתוספת שעון ועט במחיר של בושם בלבד, לבושם לגבר — מוסיפים ארנק, לצ'רלי (לנערה) — רוכן... המחירים בין 18.42 ל־28.73 שקל ועל כל קנייה של פריט ממוצרי רבלון ואולטימה (פרט לתכשירי שיער ודיאודורנטים) תינתן כמתנה פודרייה מייק־אפ...

● מפית במו מצה: בלוק, הכולל 25 מפות אישיות מנייר מיוחד בהדפס מצה, להניחן מתחת לסכו"ם בליל הסדר ובכלל — מציעים ב„טולמנ'ס" (כיכר המדינה, תל־אביב) תמורת 9.50 שקל ומי שירצה — יקבל גם צרור מפתחות תואמים וצנצנת חורת מעשה בית. המפיות עוצבו על־ידי חוה מרגול.

● „ירדי" בכחול־לבן: נערך במלון מאלאס בתל־אביב, עד ה־22 באפריל. בין 9 בבוקר ל־8 בערב ובמוצאי שבת עד 22. יש שם מוצרי חשמל, קוסמטיקה, כלי בית, אומנות חניטה, כלי מיטה, זכוכיות ומטה משהו שכחנו, אבל הכל תוצרת כחול־לבן. אם זה איכפת לכם.

● בזארים במשביר: אם מתלבטים מה לקנות, מה לתת, מה להביא ויש זמן לחפש — אפשר לקפוץ לאחד מבתי הכלבו של המשביר לצרכן, המקיים בימים אלה (עד 8 בערב) שורה של בזארים, כגון „בזאר מוצרי רלתאי" (לבוש תחתון), בזאר „קניית השבוע" (כלי בית בהוזלה מיוחדת) „הפנינג של לגו", „בזאר המציאות" (הלבשה)... ואין ספק שיהיה שם צפוף מאד.

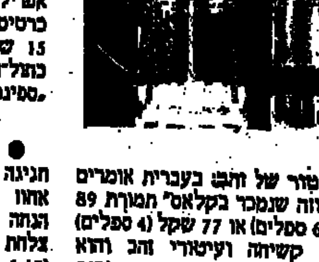

● פרקולאטור של זהב: בעברית אומרים „שופת קפה" וזה שנמכר ב„קלאס" תמורת 89 שקל (להכנת 6 ספלים) או 77 שקל (4 ספלים) עשוי זכוכית קשיחה ועיטורי זהב והוא מתוצרת יפן, חגיגי מאד. יש גם כוסות תואמות, מזכוכית מעוטרת זהב תמורת 18 ש"ח הכוס.

● סלסלה מתוקה: עסקני הסלסלות הלבו, כנראה, טוב בפורים, כי עלית ממשיכה בהם גם לקראת חג הפסח. מציעים שני סוגים של סלסלות מלאות שוקולדים למינהם. מכל טוב שהחברה מייצרת. יש סלסלות תמורת 24.85 שקל ויש יותר מפוארות, ב־46.17 (שימו לב: שמקפידים באגורות!) ואפשר גם בחנויות של עלית וב„חנות המתוקות" שלה להרכיב סלסלה לפי בחירה. יש גם, כמובן, בונבוניירות, אבל הסלסלות זה רעיון יותר נחמד...

● מצות בשוקולד: השקפת העולם של חברת אופנהיימר הירושלמית היא לצפות את העולם בשוקולד. זה מפני שהם מייצרים כל מיני צ'ופארים המסתירים במעטה שוקולדי מרציפנים, פירות, שקדים ומה לא. אז עכשיו, לכבוד החג — החליטו לצפות מצות והן נמכרות ארוזות יפה, בחבילות של 200 גרם פלוס תמורת 4.30 שקל, בכל רשתות המזון וחנויות ממתקים. מתנה הגיונית מאד לבית שיש בו ילדים, כי אוכל — אפילו שזה לא נשמע אלגאנטי ולאיש לא חסר — הוא תמיד מתנה רצויה.

● פארק המים. זה לא שייך למתנות, אבל לחג ולתושבת החג — בהחלט כן. בתחילת אפריל נפתח פארק המים של קיבוץ שפיים. כרטיס בימי חול עולה 12 שקל. בשבת וחג 15 שקל וילדים עד גיל 4 נכנסים חינם. בחול־המועד פסח (24־30 אפריל) מבטיחים „ספינת הפתעות" בלי תוספת מחיר.

● על כל שולחן... לקראת החג נערכת חגיגה של הנחות בחנויות לפיד־נעמן. 15 אחוז הנחה על כל המוצרים, עד 60 אחוז הנחה לסוג ב' ומוצרים יחודיים לחג, כמו צלחת פסח (החל ב־15 שקל), או גביע קידוש (5.45 או 6.95 שקל).

● מטהר מים: זה שי לא יקר לעקרת בית (מאורחו) פראקטית. חברת „מי צורים" מייצרת מטהר פרישתיות. אביזר קטן והידראולי, שמרכיבים אותו על הברז הסטנדרטי והוא מסנן את המים מחול, חלקיקי מתכת, סיד וכלור, טעם ותמרים אורגניים וכימיקלים, מונע הצריבות והירקים — מבקשת היצרן, ניתן להשיג בלבן או בציפוי ניקל, תמורת 20 שקל.

● בחזרה לקריסטל. התבשרנו שהקריסטל חוזר לאופנה, ואם אתם רוצים במתנה משהו משהו, תמצאו ב„רניש" מבחר של פריטים ומערכות, בהנחה מיוחדת. המהודרים בעשרות ומאות שקלים. מיתקן מסוגנן לתליית בגדים, ההוכר לסולם (תוצרת איטליה) יעלה לכם בסך הכל 1125 שקל. (אלף מאה עשרים וחמישה). אבל יש גם פמוטים של ראשי קריסטל ובסיס מתכת, גם הם תוצרת איטליה ומחירם 51 שקל לפמוט.

● סיפור במגבת: קוראים לה „גרי" והיא מגבת עם סיפור, מיועדת לילדים, מתוצרת „ורדינון" גודלה 1 X 1.20 מטר, מחירה 25.22 שקל, ובחנות המפעל מקבלים [illegible] רחצה, אגב, מגבות, וורדינון נמכרות לכבוד החג ברשתות שיווק אחרות בהנחה של 30־40 אחוז, ובחנות המפעל [illegible] (ת"א) יש עודפי יצוא וסוג ב' בהנחה עד 50 אחוז.

מחזור מרתק בלאומית: הפועל ת"א, הפסד שלישי רצוף, כבר שלישית – נוצחה בכפר־סבא 1:2

מכבי ת"א רק שתי נקודות ממכבי חיפה

★ מכבי תל־אביב ניצחה את שעריים 1:2 ומכבי חיפה – 0:0 נגד בני־יהודה
★ גם בית"ר ירושלים (0:2 נגד יפו) – בתמונה ★ הפתעת המחזור: הפועל חיפה – מכבי פ"ת 1:3
★ הפועל ירושלים כשלה – נוצחה 2:0 בנתניה ★ באר־שבע – הפועל פ"ת 1:2 ★ שמשון ת"א – יבנה 0:0

15 נקודות נותרו בקופת הליגה הלאומית בכדורגל. המתח אחרי המחזור ה־25 בשיאו. מכבי חיפה לא הצליחה לנצח במגרשה את בני־יהודה ת"א — 0:0, ולה 47 נקודות. וכך נמצאות שלוש קבוצות בעקבות המובילה־האלופה: מכבי תל־אביב, שעלתה למקום ה־2 עם 45 נקודות; הפועל תל־אביב, שירדה למקום ה־3, עם 44 נקודות — מספר נקודות שיש גם לבית"ר ירושלים.

שינוי דרמטי בצמרת: מכבי ת"א, עם 5 נצחונות ו־5 משחקי תיקו רצופים, עלתה מהמקום ה־3 ל־2, לאחר נצחון־חוץ ברחובות על מכבי שעריים — 1:2. המשחק ברחובות הסתיים בשערוריה כאשר הקוון מריק עפרון פסל שער־שוויון לשעריים בדקה ה־90.

הפועל תל־אביב בנסיגה חמורה. הפסד שלישי רצוף וירידה מהמקום ה־2 ל־3 לאחר הפסד אתמול בכפר־סבא, להפועל כפר־סבא — 2:1. אמנם, עדיין יש סיכויים למשה סיני וחבריו אולם לשם כך הם חייבים להתאושש ולהתחיל לנצח. המפתיעה, הפועל כפר־סבא, עלתה מהמקום ה־11 ל־9.

גם בית"ר ירושלים בתמונת האליפות, בעקבות נצחון בימק"א על מכבי יפו — 0:2. היה זה הפסד יפואי ראשון אחרי 13 משחקים ללא הפסד. בית"ר ירושלים נצמדה להפועל ת"א ומפגרת בנקודה אחרי מכבי ת"א ובשלוש אחרי מכבי חיפה. מכבי יפו נותרה במקום ה־13.

את הפתעת המחזור רשמה סוגרת הטבלה, קבוצת הפועל חיפה, שניצחה בחוץ את מכבי פ"ת — 1:3. ספק אם הנצחון המצויין יועיל לחיפנים. מכבי פ"ת הדרדרה מהמקום ה־8 ל־10.

הפועל ירושלים (מקום 15) בצרות רציניות, אחרי הפסד 2:0 למכבי נתניה, שעלתה מהמקום ה־10 ל־8.

קבוצת הפועל באר־שבע ניצלה עד תום את מגרשה וניצחה את הפועל פ"ת — 1:2. באר־שבע התבססה היטב במרכז הטבלה כשעלתה מהמקום ה־7 ל־6, והפועל פ"ת ירדה מהמקום ה־9 ל־11.

תיקו 0:0 נרשם בנתניה, במשחק בין שמשון ת"א ומכבי יבנה. הנקודה האחת לא סייעה לשמשון ת"א, שירדה מהמקום ה־6 ל־7 ויבנה נותרה במקום ה־12, הרחק מהתחתית הסואנת.

17 שערים במחזור מרתק.

● טבלה לאומית

.1 מכבי חיפה	25	13	8	4	16־39	47
.2 מכבי ת"א	25	12	9	4	21־37	45
.3 הפועל ת"א	25	12	8	5	22־39	44
.4 בית"ר ירושלים	25	13	5	7	24־36	44
.5 בני־יהודה ת"א	25	10	9	6	11־17	39
.6 הפ. באר־שבע	25	9	8	8	19־20	35
.7 שמשון ת"א	25	8	11	6	31־29	35
.8 מכבי נתניה	25	9	6	10	26־30	33
.9 הפ. כפר־סבא	25	8	8	9	31־30	32
.10 מכבי פ"ת	25	9	5	11	35־29	32
.11 הפועל פ"ת	25	8	7	10	32־31	31
.12 מכבי יבנה	25	7	9	9	24־18	30
.13 מכבי יפו	25	6	9	10	30־20	27
.14 מכבי שעריים	25	4	10	11	28־16	22
.15 הפ. ירושלים	25	5	6	14	38־25	21
.16 הפועל חיפה	25	5	6	14	45־18	21

שים לב

מהמרים מגרשים צופים

הכדורגל הישראלי והטוטו הבלייכול, ספגו פגיעה חמורה בתדמיתם. לא יעזרו הטיעונים — "לא ידענו", או "לא שמענו". העובדה שהמשטרה נכנסה לעובי־הקורה בעקבות מימצאי חברת "מודיעין אזרחי", עצרה כדורגלן ומהמר טוטו, בחשד לפעילות לא חוקית, חייבת להדאיג כל איש שהספורט והכדורגל יקרים לו.

מזה שנים מרננים שמשהו לא כשר במשחקים שונים. קבוצות לא התאמצו. אחרות נוצחו בצורה מפתיעה. בעיקר קבוצות שלא ריחפה עליהן סכנת ירידה או שלא נאבקו על הכתר. כדורגלנים הואשמו בכך שלא גילו יכולת. בלמים ששגו בצורה מוזרה. שוערים שספגו שערים מגוחכים, ועוד כאלה חשדות. אבל כל אדם, בריא ברוחו, דחה אותם.

הפתעות הן חלק ממשחק הכדורגל. גם סנסציות אינן חסרות במאבקים. לא רק בארץ אלא בכל מקום שם משחקים כדורגל. אבל ברגע שמתחילים לפקפק באמינות תוצאות הופכת כל הפתעה לחשד. כל מישגה הוא בעוכרי הכדורגלן.

תמימות? אולי. מסתבר שמשהו בכל זאת היה מתחת לפני השטח. לפי החשדות שהועלו ניצלו קבוצות מירידה ע"י הטיית משחקים. למעשה היו שתי רעות־חולות בכדורגל. האחת, ויתור מראש על נצחון לטובת קבוצות נחותות. השנייה, הטיית משחקים ע"י מהמרי טוטו. שני החשדות חמורים ביותר. אם אכן תגיע המשטרה להוכחות רציניות, ומי שפשע — ייענש, אפשר שהכדורגל שלנו יזכה ליותר אשראי ולאימון, ההולכים ופוחתים.

הקהל מרגיש משהו. מריח שערוריות. אם אלה מצטרפות לכדורגל דל־דרמה, אזי חובה להגיע לשורש־הרע ולמצוא את הסיבה האמיתית לפיחות הגדול שחל במגרשי הכדורגל.

* * *

אכזבה בקראייבו

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל חזרה מהמשחקים הקדם־אירופיים בעיר היוגוסלבית קראייבו מאוכזבת ומדוכאת. השחקנים חושדים שמשהו לא כשר היה במשחק האחרון כאשר יוון ניצחה את יוגוסלביה (7:1!?4), על־אף שיוגוסלביה המארחת היתה עדיפה בבירור, או אפילו, בשתיים על כל הנבחרות שהתמודדו בטורניר.

ההרגשה הגרועה נבעה מכך שהיוגוסלבים לא התאמצו במשחקם האחרון. כך ראו הישראלים, שישבו ביציע, כיצד הכרטיס לגמר, באוגוסט באוסטריה חומק מידיהם על־אף שגילו יכולת טובה וניצחו את יוון, פולין וקפריסין. בדרך כלל מספיקים שלושה נצחונות בשלב המוקדם כדי לטפס לגמר. הפעם צברו שלוש נבחרות מספר זהה של נצחונות, והפרש בסלים היה בעוכרי ישראל.

אבל אסור לתרץ את אי־העליה רק באותו חשד שמשהו בלתי־כשר אירע. נבחרת הנוער שלנו חייבת להמשיך בפעילות. על חשדות מעין אלה אין ערעור. בעבר כבר הואשמה גם נבחרת ישראל שלא התאמצה... מוטב לא להזכיר את המקרים. זה בהחלט לא נעים.

גם אכזבות, ויהיו קשות ככל שיהיו, יש לקבל כמו גברים. חבל שלא נהיה בגמר באוסטריה. אבל זו עובדה.

* * *

גם התפרע – וגם השתחצן

לא הייתי כותב על הטניסאי עמוס מנסדורף שנקנס בטורניר הפרס־הגדול בירושלים באשמת התפרעות. הוא קיבל את עונשו. אבל הרגיזה אותי הופעתו ב"ערב חדש" בטלוויזיה. בכלל, מדוע הזמינו אותו לשם? האם לנמק את השתוללותו? האם כדי להראות, בין השאר, עיתונאים שלא מבינים... והמנחה, מימלא פיו מים. לא מגיב. לא מעמיד שהקטן קטן במקום.

אמת, מנסדורף התנצל איפה־שהוא. הוא מכיר במשהו שעשה לא בסדר, אבל סך־הכל שלו היה ל"ספורטאי־טניסאי" לא מחונך. שהלוואי ואתברר אך אני חושש שעוד יעשה צרות, בניגוד לטניסאים ישראלים אחרים, שהופעתם מכובדת.

גם איגוד הטניס לא הגיב כראוי, מתייחסים למנסדורף, הנחשב כיום לתקוות הטניס הישראלי, בכפפות משי. חושש שכל אותה גישה בלתי־חינוכית תכתים את ה"ספורט הלבן" שלנו. אם לא יעמידו את מנסדורף במקום כשהוא בן 20 — יאחרו את המועד. קנסות בלבד אינם פתרון, מנסדורף איננו ג'ון מקנרו...

מכבי חיפה – בית"ר י־ם, כבר ברבע־הגמר

שיחזור משחק־הגמר בגביע המדינה בכדורגל, בין קבוצות מכבי חיפה ובית"ר ירושלים, יהיה כבר ברבע־הגמר, ב־30 באפריל, שביעי של פסח. באיצטדיון קרית־אליעזר בחיפה — כך נקבע ביום שישי בהגרלה שנערכה באולפני "קול ישראל" בתל־אביב.

כמו בשמינית־הגמר, אז נפגשו קבוצות מכבי חיפה והפועל ת"א (1:2), כך זימנה ההגרלה קרב־מוקדם גם ברבע־הגמר בין "שתי הפיינליסטיות" בעונה שעברה. בית"ר ירושלים ניצחה בגמר את האלופה, מכבי חיפה — 0:1.

משחק זה, בין שתי קבוצות המאבקות גם על הכתר, יזווג את שאר שלושת המשחקים.

קוטלת־הענקים מליגה א', מכבי חדרה, תארח את הקבוצה הלאומית של הפועל כפר־סבא. במטרה לנצל את מגרשה ולהדיח את הלאומית מספר 3 אחרי שהעיפה את מכבי שעריים והפועל פ"ת.

הפועל באר־שבע תארח את שמשון תל־אביב ומכבי תל־אביב תתמודד באיצטדיון ברמת־גן מול מכבי פתח־תקוה.

במקרה שלא יהיו הכרעות יתקיימו משחקי־הגומלין ב־7 במאי.

ההחטאה הגדולה של ממן

מכבי חיפה — בני־יהודה ת"א 0:0

הדקה ה־81 במשחק הליגה בין מכבי חיפה ובני־יהודה ת"א עוד תיזכר ימים ארוכים בתודעתם של 12 אלף הצופים שגדשו את יציעי האיצטדיון העירוני בקרית־אליעזר. באותה דקה החמיצה מכבי חיפה את הסיכוי הגדול שלה לזכות בנצחון, ולהתבסס במקום הראשון.

רוני רוזנטל פרץ ממרכז הרחבה, הערים על הגנת בני־יהודה, ושיגר את ברוך ממן לבדו מול השוער יעקב אסייג. במצב קורץ שאין סכנ ממנו, כעשרה מטר מהשער, כשם ממן ברישול, גבוה מעל למשקוף.

"היה זה מיפגש בין שתי קבוצות בעלות סגנון שונה לחלוטין. מכבי חיפה תקפה לאורך כל 90 הדקות [redacted] ואילו בני־יהודה התגוננה עם 8־9 כדורגלנים.

במיפגש בין ההתקפה הטובה בליגה לבין העורף היציב היתה רגלם של שחקני העורף על העליונה, דבר המביא למחשבות עגומות.

במחצית הראשונה הרבתה מכבי חיפה לתקוף, אך כמעט שספגה שני שערים מן העבר השני, כפי שקורה במקרים רבים בכדורגל. הגיבה בני־יהודה בהתקפה מתפרצת מהירה, תוך ניצול העובדה שהתקפת מכבי חיפה נמצאת ברחבתה. אבל בין מקורות מכבי חיפה ניצב שוער מצויין, אבי רן, שמשמש כבתותח עצמו מנע שני שערים בטוחים. בדקה ה־30 בעט אייל חיים מארבעה מטר ורן, בזינוק מצויין, קלט. בדקה ה־42 שוב הוכיח רן את יכולתו, הפעם מול ניסן כהן, שבעט מעשרה מטר.

במחצית השנייה המשיכה מכבי חיפה לתקוף, אך חולשתה של משה סלקטור ואהוד ארמלי, שנעצר בקפרנות ע"י יעקב סגל, מנעה שערים. כך זוקקה מכבי חיפה לנגיחותיהם של רפי אוסמו (47) ואלי כהן (68), שכדוריהם במעט שחדרו לרשת, אך נהדפו לקרן ע"י השוער אסייג.

מלאכתו של השופט אריה פרוסט היתה קשה, נוכח ריבוי מקרי השעיות המון והקפיצות המרובות של "ההוהבים" אך שלט במשחק. ושלף חמישה כרטיסים צהובים. לאריק, אייזנברג, אייל חיים ושלמה מבני־יהודה ולאור רוזנטל ממכבי חיפה.

בהפסקה, נערכה הגרלה של מכונית וולבו 1986, תרומת החברה המאמצת את מכבי חיפה, והזוכה המאושר, משה נחום, עובד חברת החשמל.

● מכבי חיפה: רן, אוחיון, אוסמו, אלי כהן, מלול, ארמלי, סלקטור, ליאור רוזנטל, ממן, ארמלי, חלטר (צרויה מלבה), רוני רוזנטל.

● בני־יהודה: אסייג, אורון, מירל, חיים, עולו, רנצ'י, מאיר, אייל חיים, אמים, כהן, ניסן כהן, מלבבך, אייזנברג (גורדה).

יוסף גלזר

שחקני הפועל ת"א, מוקפים יריבים שאפתנים מהפועל כפר־סבא, אתמול במשחק ההפתעה (1:2 להפועל כפר־סבא) צילם: אריה קנפר

יבנה החטיאה בסיטונות

שמשון ת"א — מכבי יבנה 0:0

החום הכבד ששרר אתמול בשעות הצהריים פגע ללא ספק ביכולת קבוצות שמשון ת"א ומכבי יבנה, שסיימו בנתניה בתיקו ללא שערים.

האורחים מיבנה היו הפחות־גרועים. במחצית הראשונה לחצו יותר ופעמיים עמדו על סף הבקעה.

[redacted]

בדקה ה־17 בעט שמעון פרץ מעמדה נוחה; הכדור חלף על פני השוער השמשוני פרויי לסגר, אך הבלם השמשוני אורי כהן הרחיק מהקו.

השמשונים כמעט שלא הטרידו במחצית הראשונה את שער יבנה. שחקני הקישור היו איטיים ולא סיפקו כדורים לצמד החוד רמתי ושוקרון.

הזדמנות נוספת ניתנה ליבנה בדקה ה־44. בעימות אחד מול אחד היה הוף ועקנין על סף הבקעת שערו של לסגר, אבל ועקנין כשל ובעט מעל המשקוף.

רק במחצית השנייה חלה התעוררות־מה בשורות שמשון, אך לבד מכדור הנגיחה של אורי כהן לקורת שער יבנה, לא גילו השמשונים מאומה.

שחקני יבנה, בהגנה צפופה, התבססו על התקפות מתפרצות, ובשתיים כמעט שהכריעו את המשחק. שמעון פרץ, "מלך המחמיצים" (71) ודוד בוארון (81), לא איפסו את רגליהם ברחבת היריב והחמיצו נצחון.

שפט דיאמנט, לעיני 500 צופים, בנתניה.

● מכבי יבנה: יצחק לוי, אבי פרץ, סלומון, אלקבץ, זכורי (רוקבן), עלואה, ציון יעקב (בוארון), הירש, חלפון, ועקנין, שמעון פרץ.

● שמשון: לסגר, הלוי, אורי כהן, (מאיר שלום), אלי כהן, דהרי, עובדיה, אבי מלכה, ארביב, אומגני, רמתי, שוקרון.

אברהם בין

● חיום, ייערך באיצטדיון וומבלי משחק־גמר גביע הליגה האנגלי (גביע החלב) בין קווינס־פארק־ריינג'רס, שזכתה בגביע זה לפני 25 שנה, ואוקספורד, הנאבקת על הישארות בליגה הראשונה, שלה זו הופעת בכורה בוומבלי.

● מלך השערים

.1	ארמלי (מכבי חיפה)	12
־	רבינזון (מכבי פ"ת)	12
.3	איוניר (מכבי ת"א)	11
.4	לוין (הפועל פ"ת)	10
־	מלמיליאן (בית"ר י־ם)	10
.6	לביא (מכבי נתניה)	9
.7	אסייג (הפועל י־ם)	8
־	דיין (הפועל י־ם)	8
־	אלי כהן (הפועל ת"א)	8
־	ה. רוזנטל (מכבי חיפה)	8

● הניחוש הנכון

.1	מכבי חיפה — בני־יהודה	x
.2	הפ.באר־שבע — הפ.פ"ת	1
.3	מכבי נתניה — הפועל י־ם	1
.4	שמשון ת"א — מכבי יבנה	x
.5	מכבי שעריים — מכ.ת"א	2
.6	הפ.כפר־סבא — הפו.ת"א	1
.7	בית"ר י־ם — מכבי יפו	1
.8	מכבי פ"ת — הפועל חיפה	2
.9	הפועל עכו — הפ.חדרה	x
.10	הפועל חולון — הפו.יהוד	1
.11	הפ.בית־שמש — מכ.עמידר	1
.12	הפ.רמה"ש — בית"ר ת"א	2
.13	הפו.לוד — הפו.טבריה	1

● השופט הצרפתי מישל ווטרו ינהל את משחק־הגמר בגביע אירופה לאלופות בכדורגל בסביליה, ב־7 במאי, בין ברצלונה וסטיאווה בוקרשט.

המשחק המרכזי

אלטר נכנע פעמיים לכדוריו של בוארון

הפועל כפר־סבא — הפועל ת"א 1:2 (0:0)

מאת חיים לוי

משחק צוות מעולה, שליטה במרכז השדה, ומעל לכל רוח־לחימה לאורך כל המשחק — אלה היו המרכיבים העיקריים בנצחונה המפתיע של הפועל כפר־סבא על הפועל תל־אביב — 1:2.

הפועל כפר־סבא פתחה את המשחק בצורה טובה. הכתיבה את הקצב ותקפה את שער הפועל ת"א. בדקות 17 ו־18 החמיצה בזו אחר זו הזדמנויות לכבוש שערים. בתחילה היה זה איתן רביבו, שבעט מעמדה טובה, אולם השוער אריה אלטר הדף, ודקה לאחר־מכן נגח חיים מסיקה מעמדה נוחה החוצה.

כפר־סבא המשיכה לתקוף והפועל ת"א התגלתה במלוא חולשתה. חוליית הקישור, שחסרה את אלי כהן המורחק, נאלצה לספוג מהלומה נוספת כשיעקב כהן נפצע ונטש את השדה כבר בפתיחה.

השחקן המצטיין: משה בוארון

כך נותר משה סיני היחידי במערך התל־אביבי שניסה להזיז דברים. עובדה זו פגמה ביכולת הפועל ת"א, וכדורגלני השרון ניצלו עד תום את החולשה המדהימה שפקדה את האורחים, הכתיבו את הקצב ושלטו במרכז השדה.

במחצית השנייה כאילו שינתה הפועל ת"א את דמותה. היא פתחה בהתקפות ולא חלפו שלוש דקות כשהצליחה גם להבקיע. היה זה משה סיני שניצל טעות בהגנת כפר־סבא ומול ששון לא נכשל וקבע — 0:1 להפועל ת"א.

השער עורר דווקא את הכפר־סבאים, שהחלו לחזור לעצמם. הם שוב השתלטו על מרכז השדה ותקפו את שער האורחים. התוצאות לא איחרו לבוא. בדקה ה־59 — 1:1: איתן רביבו פרץ באגף שמאל, מסר כדור קצר לדוד בוארון המצויין, שניצל את יציאתו של אלטר מהשער, וממרחק של 16 מטר שלח כדור קשתי לרשת.

כפר־סבא לא הירפתה והפועל ת"א נראתה המומה. ואכן, יתרונה של כפר־סבא בא לידי ביטוי בדקה ה־74, כשאותו בוארון ניצל מסירה, שוב של רביבו, וממרחק 20 מ' שיגר כדור אדיר, בחצי־הגובה, לרשתו של אלטר — 1:2.

שפט עובדיה בן־יצחק, לעיני 2500 צופים, במגרש הפועל כפר־סבא.

● הפועל כפר־סבא: ששון, אידינגר, מרגון, אוקנין, אינשטיין, ת. בן־חיים, בוארון, מסיקה, סיימון (גדמיש), מימוני, רביבו.

● הפועל תל־אביב: אלטר, שוקרון, אקחוי, עמר, הרשליקוביץ, לפרי, יעקב כהן (ברנס), סיני, זאנו, שכטר (שבתאי לוי), יאני.

אלי אוחנה מבית"ר ירושלים, בועט לשער מכבי יפו. אתמול בימק"א (0:2). (צילם: רחמים ישראלי)

השוויון נפסל והשערוריה פרצה

מכבי ת"א — מכבי שעריים 1:2 (1:1)

דרמה בשעריים בדקה ה־90: מכבי ת"א, המסתערת על הבכורה הוליכה 1:2 בחוץ נגד מכבי שעריים. 4000 הצופים הציצו בשעוניהם. אבל ממש בדקה ה־90 הצליח מיקי בן־שיטרית, חלוצה החריף של מכבי שעריים, לכבוש שער משווה. אולם שחקני שעריים העולזים נדהמו ממסיקתו של השופט יעקב שיינר. שלאחר שאישר את השער, הבחין בנפנופי הדגל של הקוון מריק עפרון לנבדל. שיינר קיבל את קביעת הקוון ופסל את השער.

החלטת השופט המפוקפקת גרמה לליבוי־יצרים במגרש הרחובותי. עשרות אנשים פרצו

השחקן המצטיין: אבי כהן

לשדה וניסו לשנות את דעתו של השופט תוך שהסתערו על הקוון עפרון. המשחק עמד על סף פיצוץ, ורק התערבות אנשי מכבי שעריים מנעה זאת.

המשחק, שהיה עד לדקה זו ספורטיבי, גלש לפסים אלימים. כאשר שחקני הספסל של שעריים נטלו חלק בתגרות עם אנשי מכבי ת"א, ושלמה קירט, שלא שיחק, נראה זב דם. אחד מאוהדי שעריים איבד את הכרתו לאחר שריקת הסיום, ונלקח לבית־חולים.

לאחר פסילת השער המשיך שיינר במשחק במשך שתי דקות. הקוון עפרון ריץ על הקו בלווי ארבעה שוטרים, ובסיום המשחק הובהל, יחד עם השופט, לחדרי ההלבשה, עליו צרו מאות מאוהדי שעריים.

עד לדקה ה־90 התנהל המשחק בשליטתה של מכבי ת"א, שידעה להפוך פיגור בן שער כבר בדקה ה־8 לנצחון.

מכבי ת"א שיחקה פשוט, אך יעיל. הבלם אבי כהן, כבושר משחק מצויין, חילץ את רחבת שערו ממצבים קשים, ובנה את התקפות קבוצתו. מכבי ת"א שיחקה עם שלושה חלוצים במטרה לכבוש שערים, והקשרים חיים גולדברג, משה גריאני, וארז לולו ניסו כוחם בבעיטות־מרחק.

השער הראשון ירד על מכבי ת"א כצונניו. שוקי נחמני פרץ באגף שמאל, הגביה כדור ארוך לרחבת מכבי ת"א; אבי כהן ומנשה שמעונוב קפאו על מקומם, ומאיר בן־שיטרית הוריד נגח במדוייק לרשת — 0:1.

מכבי ת"א לא אמרה נואש, ובדקה ה־18 השוותה. התוצאה: משה גריאני הוציא כדור לאחור, מתוך רחבת שעריים: גולדברג, שניצב 20 מטר מהשער, בעט חזק, הכדור פגע ברגלו של מנשה שמעונוב, הטעה את השוער אריך שמיר וחדר לרשת — 1:1.

שער הנצחון הובקע בדקה ה־61: סנגורי, חלוצה של מכבי ת"א, ניסה לחלוף על פני אריך שמיר, הטעה את השוער, ושלח כדור־רוחב, שהגיע לאלי דריקס. דריקס לא התבלבל מול רשת חשופה ובעט חזות פנימה — 1:2 למכבי ת"א.

לבד משני השערים היו למכבי ת"א הזדמנויות נוספות לכבוש שלא נוצלו, מנגד, כמעט ששעריים לא סיכנה את שערו של בוני גינצבורג, לבד מהדקה ה־53, כששוקי נחמני בעט מול גינצבורג לגופו של השוער, ובדקה ה־90 כשנפסל השער של בן־שיטרית, שגרם למהומה.

יעקב שיינר שלף צהובים לארז לולו ומוי קרייס ממכבי ת"א.

● מכבי ת"א: גינצבורג, קרמר, אבי כהן, מנשה שמעונוב, קרייס, גולדברג, גריאני, לולו, ודריקס (טבק), איוניר, סנדורי (נתן).

● מכבי שעריים: שמיר, אבי כהן, חיימוביץ, קוסר (עידן), נחמני, מריציאנו, מלכה (מוטי נחמני), זיידמן, צומן, בן־שיטרית, גד.

יצחק ויסהוף

הפועל פ"ת דוהרת לאליפות

קבוצת הנוער של הפועל פתח־תקוה הגדילה את יתרונה בצמרת הליגה הלאומית לנוער בכדורגל, כשגברה בבאר־שבע על הקבוצה המקומית — 0:1.

במשחק־הצמרת שנערך בחיפה גברה מכבי חיפה על בני־יהודה — 0:3, ועלתה למקום השני בטבלה.

מכבי נתניה נוצחה במפתיע ע"י הפועל חדרה — 2:1, והפועל ת"א ניצחה את הפועל כפר־סבא — 1:2.

יתר התוצאות: מכבי ת"א — הפועל ראשל"צ 0:2; בית"ר ירושלים — מכבי יפו 0:3; מכבי פ"ת — הפועל חיפה 0:1.

אוחנה פתח – מלמיליאן סיים

בית"ר ירושלים — מכבי יפו 0:2 (0:1)

שרשרת הצלחותיה של מכבי יפו נקטעה אתמול במגרש ימק"א, בשנוצחה 2:0 ע"י כדורגלני בית"ר ירושלים. אורי מלמיליאן, שהיה במיטבו, קטע 13 משחקים רצופים בהם לא נוצחה הקבוצה היפואית.

מלמיליאן נע בכל המגרש. הוא בלם, הרחיק וגם כבש. בסיום המשחק כשהוא מויע מהמאמץ [redacted] שהשקיע אמר: "לא לחינם לא הפסידה מכבי יפו כל־כך הרבה משחקים. קבוצה המשחקת מצויין, אך אנחנו היינו טובים יותר והיו לנו שחקנים תכליתיים".

השער הראשון נכבש בדקה ה־28: סמי מלכה הוציא כדור־חוץ לבני הרוש, שהגביה למרכז הרחבה; מלמיליאן הסיט את הכדור לעבר אלי אוחנה, שמקרוב נגח אל בין חיבורי הקורות — 0:1.

במחצית זו ניתן לציין את בעיטת־העונשין של מלמיליאן בדקה ה־35 ממרחק 30 מטר אל בין חיבורי הקורות, אך ליברמן, בזינוק כפול, קלט את הכדור.

במחצית השנייה התעוררה מכבי יפו אולם לבית"ר ניתנו הזדמנויות לכבוש, כמו בדקה ה־54 כשמלכה אילץ את ליברמן להתעופף לבין חיבורי הקורות כדי לקלוט.

בדקה ה־74 שיגר עופר דגמי כדור אדיר מ־30 מטר שפגע במשקוף הפנימי, ונחת על קו השער. השופט חיים ליפקוביץ הורה להמשיך, למרות מחאות היפואים.

השער השני לזכות בית"ר הובקע 12 דקות לסיום: מלמיליאן קיבל כדור כ־25 מטר משער יפו, עבר בקלילות מגן יפואי, ובעט חזק לרשת — 0:2.

עד לסיום ניסו שחקני מכבי יפו לצמצם אך שריקת הסיום קטעה את מאמציהם.

המשחק נערך במגרש ימק"א, לעיני 2000 צופים.

● בית"ר ירושלים: יוסי מזרחי, שירזי, חנן אולאי, אשש, בני כהן (אמיר כהן), בן־דרוש, קדוש, סמי מלכה, מלמיליאן, גולדר (ירון כהן), אלי אוחנה.

● מכבי יפו: ליברמן, כהן־צדק, דניאל, פרי, סלימן, רמי לוי (דגמי), מנשה מזרחי, בוטטיקה, אלקלעי, מבורה, יוסי לוי, אמיגה.

נפתלי קורן

הפועל חיפה התעוררה מאוחר

הפועל חיפה — מכבי פ"ת 1:3 (0:2)

נצחון החוץ של סוגרת הטבלה, הפועל חיפה, 1:3 על מכבי פתח־תקוה, מהווה הפתעה גדולה. אבל לא ל־400 הצופים שחזו במשחק בפ"ת.

גיבור־הנצחון היה ללא ספק רונן רוקמן, שהיה שותף פעיל לשלושת השערים של קבוצתו.

לאחר פתיחה חלשה התעוררו הפתח־תקואים, ובדקה ה־25, לאחר מסירה של עודד מכנס, בעט דודו [redacted] רבינזון מקרוב לרשת. אולם השער נפסל בצורה תמוהה על־ידי השופט יצחק רוזנברג, שתחילה אישר אותו, אבל בהתייעצות עם הקוון בן־גוזי, פסלו בטענת נבדל.

חלפה דקה ורוקמן הגביה מאגף שמאל לרחבה; הכדור חלף על־פני השוער משה מרכוס, שיצא משערו ובועז ברבון נגח לרשת החשופה — 0:1.

מכבי פ"ת ניסתה להשוות, תקפה עם ארבעה חלוצים, תוך שהפקירה את ההגנה. ובדקה ה־41 ספגה שער נוסף: אייל בנלייבטר איבד כדור לרוקמן; זה שלח את יצחק ברזורי לרחבת היריב; ברזורי הבקיע, בכדור שטוח מ־14 מ', בקלות את מרכוס ההמום — 0:2.

פתיחת המחצית השנייה נטעה תקוות במכבי פ"ת: עודד מכנס שיגר כדור רוחב בדקה ה־48 לרבינזון, שקבע מקרוב — 1:2.

השער לא עורר את מכבי פ"ת, ובדקה ה־67 ספגה שער שלישי: רוקמן פרץ כסוסה באגף שמאל; חלף בקלות על־פני פרסלני ויחיאל, והוכשל ברחבה על־ידי משה גוריאל. את כדור־העונשין מ־11 מ' בעט דוד לוי וקבע נצחון־חוץ צודק להפועל חיפה — 1:3.

400 צופים חזו במשחק שנערך בפ"ת.

● הפועל חיפה: אנטמן, חזיז, קורשנר, דוד לוי, מירו, ברזורי, בלוש, אשטלם, רוני מלכה (גבאי), בניון, רוקמן (אלוודד).

● מכבי פתח־תקוה: מרכוס, אוזנבל, פרסלני, יחיאל, גוריאל (אליאסטורי), בן־שמעון, דרוזם, בנלייבטר, גד, מכנס (שטשטע), רבינזון, עודד מכנס.

משה רוזנברג

עזרן עזר לבאר־שבע

הפועל באר־שבע — הפועל פ"ת 1:2 (0:0)

שחקני הפועל באר־שבע, שהובסו ע"י מכבי חיפה בשבת שעברה (6:1), תיקנו את הרושם העגום בשני נצחונות רצופים שהשיגו במהלך ארבעת הימים האחרונים: נצחון בשמינית־גמר גביע־המדינה על מכבי נתניה — 0:3, ואתמול גברו במשחק ליגה על הפועל פ"ת — 1:2.

היה זה יומו הגדול של מאיר עזרן, שחקן־הקישור הנמרץ והתכליתי של הפועל באר־שבע, [redacted] שעשה מה שרצה. עזרן פעל ורתם רבות להתאוששותה של באר־שבע.

שחקני הפועל פתח־תקוה, עם חיים בן־שאנן, שחקן־עבר בשורות הפועל באר־שבע, נתקלו ביריב עיקש, שסירב להיכנע.

במחצית השנייה, עם החלפתו של אלי וייצמן הפצוע, במאיר אלמליח הצעיר, קיבל משחק באר־שבע תנופה רבה. ואכן, בדקה ה־52 קיבל עזרן כדור באגף ימין, עבר שני שחקנים והעביר כדור למלבן החמש של הפועל פ"ת; הגנת האורחים, יחד עם השוער רוני ג'רבי, לא הצליחה להרחיק את הכדור; יובל אוחנה לא שגה ודחק לשער — 0:1.

שער היתרון הביא להתעוררות נוספת בשורות באר־שבע ובדקה ה־75 שיגר ראובן סולטן כדור אדיר לעבר השער; הכדור פגע בעמוד השער התחתון, הטעה את השוער וחזר לשדה; הצעיר מאיר אלמליח השתלט עליו וביסס את נצחון קבוצתו — 0:2.

שחקני הפועל פ"ת לא נפלו ברוחם, ובדקה ה־87 צימק ניר לוין את התוצאה ל־1:2, אחרי שבעט כדור אדיר מ־30 מטר פנימה.

שיפוטו של יצחק בן־יצחק היה יעיל ומדוייק. הוא שלף כרטיסים צהובים לעברם של סולטן, כורניוק וניר לוין מהפועל פ"ת.

● הפועל באר־שבע: זוכוביצקי, בן־חמו, אילוז, דוידי, גונן, סולטן (אבוגזיר), שושני, דאחון, עזרן, וייצמן (אלמליח), יובל אוחנה.

● הפועל פ"ת: רוני ג'רבי (נמרוד), קרושווילי, בוהניק, אלון, סאבו, דוד לוי, מהמוד (בסון), חזן, בן־שאנן, לוין, נורי.

אברהם בר־לב

עציוני גרם למהפך בנתניה

מכבי נתניה — הפועל ירושלים 0:2 (0:0)

רני עציוני, קשר מכבי נתניה, שנכנס לשחק במחצית השנייה, הביא לשינוי ביחסי הכוחות במשחק קבוצתו עם הפועל ירושלים. לאחר שוויון אפס בתום המחצית הראשונה ניצחו הנתנייתים — 0:2.

במחצית הראשונה התנהל משחק דל אירועים, ושני השוערים, אריה בודרנו (הפועל ירושלים) ויעקב בלדב (מכבי נתניה) לא הוטרדו.

רק במחצית השנייה, עם כניסתו של עציוני במקום בני לם, התעוררו שחקני מכבי נתניה. אלה ובמיוחד דוד לביא ויגאל מנחם, חלפו בקלות על פני הגנת הפועל ירושלים העייפה.

כבר בדקה ה־48 כמעט שנכבש שער הפועל ירושלים. חיים בר הגביה לתיבת החמש; הגנת הפועל ירושלים קפאה על מקומה, ודוד לביא נגח מעל למשקוף.

הגיע שער בדקה ה־58: עציוני הפעלתן הריץ את המגן־התוקף אלעד קורן, וזה בנסיון בעיטה או הגבהה לעבר שער היריב מ־30 מטר, הפתיע את עצמו, ואת אריה בודרנו, כשכדורו פגע בעמוד הימני וחדר לרשת — 0:1.

שחקני הפועל ירושלים לא ניסו כלל להשוות. משחקם היה שקוף, איטי ואדיש, עובדה שעלתה להם [redacted] בשער השני: רונן גבאי, שהחליף את רוני לוי, הגביה בדקה ה־81 לעברו של דוד לביא, אולם אריה שפירא דחף את לביא והשופט יאיר טילינגר הורה לעבר הנקודה הלבנה. לביא בעט את כדור ה־11 לפינה הימנית, וקבע — 0:2 למכבי נתניה.

1000 צופים חזו במשחק במגרש מכבי נתניה.

● מכבי נתניה: בלדב, שמעון מנחם, חמן, בר, קורן, לם (עציוני), רוזן, לרזון, יגאל מנחם, לביא, רוני לוי (גבאי).

● הפועל ירושלים: בודרנו, תאי, שמש, שפירא, הנמיאס, הרמה, דיון, טוויק, שלומי מלכה, ברגולה, אסייג, גבי (בסון).

חנן מאיר

● ליגה א'

דרום

● אזור: הפועל דימונה — הפועל אזור 0:1 (0:1). שער־הנצחון: גבי פרץ (1). שפט יצחק אורגד, לעיני 400 צופים.

● בתיים: הפועל בתיים — בית"ר באר־שבע 1:2 (0:1). שערים לבת־ים: בן־גיני (70,15). לבאר־שבע: פחימה (65). שפט ישראל ביבי, לעיני 500 צופים.

● חולון: לזורום חולון — מכבי רמת־השקמה 1:2 (0:0). ללזורום הבקיעו: הרצל חסון (55) ומסעוד (75). לרמת־השקמה: גדעון משעל (70). שפט חיים שפר, לעיני 300 צופים.

● קרית־מלאכי: הפועל קרית־מלאכי — הפועל קרית־אונו 1:4 (0:1). שערים לקרית־מלאכי: ביטון (29); ממן (63); חיים אטון (86) ושם־טוב אוחנה (89). לקרית־אונו: משה קיבוביץ (53). שפט שמואל הרשטיין, לעיני 1000 צופים.

● אור־יהודה: הפועל אור־יהודה — מכבי קרית־גת 1:2 (0:0). כבשו לאור־יהודה: נסים סיטבון (75) ואורי פלד (86). לקרית־גת: ביטון (65). שפט שמעון לוי, לעיני 1000 צופים.

● מרחבים: הפועל אשקלון — הפועל ירוחם 0:1.

הטבלה הדרומית
(לאחר המחזור ה־23)

.1	הפועל דימונה	12־28	31
.2	לזורום חולון	15־22	28
.3	הפועל ראשל"צ	14־24	28
.4	בית"ר באר־שבע	16־23	27
.5	הפועל אשקלון	13־13	24
.6	הפ. קרית־מלאכי	18־24	23
.7	הפועל בתיים	19־17	23
.8	מכבי קרית־גת	20־20	21
.9	הפ. אור־יהודה	25־18	21
.10	הפ. קרית־אונו	23־17	20
.11	הפועל אזור	21־15	19
.12	הפ. ירוחם*	19־8	19
.13	מ. רמת־השקמה	20־14	15

* משחק עודף

צפון

● נהריה: בית"ר נהריה — הפועל בית־שאן 0:1 (0:0). שער־הנצחון: אברהם דואק (55). שפט רחמים דינצ'י, לעיני 1000 צופים.

● קרית־אתא: הפועל קרית־אתא — הפועל קרית־שמונה 1:3 (1:3). כבשו לקרית־אתא: איברהים חורי (1, 30) ומוריס מלכה (4). לקרית־שמונה: שמעון קוויה (20 בבעיטת־11). שפט ראובן לוין, לעיני 200 צופים.

● טירת־הכרמל: הפועל טירת־הכרמל — מכבי טמרה 0:2 (0:1). שערים לטירת־הכרמל: דני שרביט (26) ואלי היימן (56). שפט שמעון דנן, לעיני 150 צופים.

● חדרה: מכבי חדרה — מכבי אור־עקיבא 0:1 (0:1). שער־הנצחון: נחום יצחק (26). שפט יצחק יחבס, לעיני 500 צופים.

● שפרעם: הפועל רעננה — מכבי שפרעם 0:2 (0:1). הבקיעו לרעננה: שמואל טרבס (2) ואברהם חזן (88). שפט יעקב בן־חמו, לעיני 400 צופים.

● עפולה: מכבי עפולה — הפועל עליה כפר־סבא 0:2 (0:0). כבשו לעפולה: אהרון טאטה (50) ומאיר בן־שבת (78). שפט יעקב גרוסמן, לעיני 300 צופים.

● טמרה: הפועל נצרת־עלית — מכבי אחי נצרת 1:2.

הטבלה הצפונית
(לאחר המחזור ה־25)

.1	הפו. בית־שאן	23־46	34
.2	בית"ר נהריה	24־35	34
.3	מכבי חדרה	28־38	29
.4	הפ. קרית־אתא	16־21	29
.5	הפ. קרית־שמונה	26־27	27
.6	עליה כפר־סבא	31־33	26
.7	הפועל רעננה	26־24	24
.8	הפ. טירת־הכרמל	40־28	24
.9	מכבי נצרת	33־31	22
.10	מכבי עפולה	33־30	22
.11	מכבי שפרעם	36־30	21
.12	מכבי טמרה	36־34	20
.13	מ. אור־עקיבא	33־38	19
.14	הפ. נצרת־עלית	51־22	19

בוטלה נסיעת הנוער לאנגליה

נסיעתה המתוכננת של נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל לאנגליה בוטלה ביום שישי על־ידי ההתאחדות לכדורגל, זאת מאחר שלנוער לא נמצאו יריבות־מבחן באנגליה.

* המשחק הראשון בגמר הפליי־אוף בליגה הלאומית לנוער בכדורגל בין קבוצות מכבי חיפה ומכבי ת"א, ייערך ב־7 באולם מכבי הר־הכרמל.

עמידר התנתקה מהשלישייה
נוצחה 1:0 בבית־שמש

מאבקים מרתקים גם בתחתית: מרמורק – הפועל ר"ג 1:2; בית"ר חיפה – הכח 0:3!

הפתעות משמעותיות היו אתמול במחזור ה־25 בליגה הארצית בכדורגל, אם־כי שלוש הראשונות בטבלה זכו בנצחונות והתבססו היטב: בית"ר נתניה ניצחה באור־יהודה את בית"ר רמלה 1:3; בית"ר ת"א גברה בסיום על הפועל רמת־השרון 0:1 והפועל לוד הכניעה את הפועל טבריה 0:2.

הצלע הרביעית בצמרת, מכבי רמת־עמידר, התנתקה משלוש הראשונות כשנחלה הפסד מפתיע מקבוצת התחתית של הפועל בית־שמש — 1:0.

קבוצת הפועל חולון נאבקת גם היא בצמרת בעקבות נצחון על הפועל יהוד, מתחת לקרן־האדום — 1:2.

בקרב־תחתית ללא פשרות גברה קבוצת הפועל מרמורק באיצטדיון ברמת־גן על הפועל רמת־גן — 1:2.

סנסציה באיצטדיון וינטר ברמת־גן: היורדת מבית"ר חיפה הכניעה את הכח רמת־גן, הנאבקת על הישארותה בארצית — 0:3.

במשחק רב־שערים בעכו נפרדו קבוצות הפועל עכו והפועל חדרה, בתיקו 3:3.

אוחיון נגח את עמידר מהצמרת

הפועל בית־שמש — מכבי רמת־עמידר 0:1 (0:1)

קבוצת הפועל בית־שמש, שסיכוייה להישאר בליגה הארצית מועטים, חוללה אתמול הפתעה בשהכניעה במגרשה את קבוצת הצמרת של מכבי רמת־עמידר, הלוחמת על שובה ללאומית — 0:1.

ההכרעה היתה כבר בדקה ה־17: רפי אברמוב הגביה כדור לרחבה ושמעון אוחיון, הטוב במגרש, נגח מקרוב לרשת.

עד לסיום ניתנו לשתי הקבוצות הזדמנויות־הבקעה, אולם כדוריהם של אברמוב ומיימון מבית־שמש ושל אלי תגר ויעקב עיני מעמידר לא חדרו לרשת.

שפט יעקב ממן, לעיני 200 צופים, בבית־שמש.

נתניה תיעתעה ברמלה ב...אור־יהודה

בית"ר נתניה — בית"ר רמלה 1:3 (0:3)

לאחר שני הפסדים רצופים שבו כדורגלני בית"ר נתניה, המובילים בטבלה, לכושרם הטוב וניצחו 1:3 את בית"ר רמלה.

במחצית הראשונה הציגו שחקני נתניה יכולת־שיא וכבשו שלושה שערים ללא מאמץ ע"י ישראל פוגל (24), חיים לוי (26) ומרדכי חלפון (36). הנתנייתים החטיאו עד להפסקה מספר הזדמנויות נוספות.

לאחר ההפסקה חלה נסיגה במשחקה של בית"ר נתניה והרמלה גילתה עירנות. הרמלאים יזמו את רוב ההתקפות ובדקה ה־60 צימקו ל־1:3 מנגיחתו של נח איוב אל בין החיבורים.

שפט משה אשכנזי, לעיני 1000 צופים, באור־יהודה.

● נוער

ליגה לאומית

בנווה־יהודה ת"א — מכבי פ"ת; הפועל חיפה — בית"ר ירושלים; מכבי יפו — הפועל כפר־סבא; הפועל ת"א — מכבי שעריים; מכבי ת"א — שמשון ת"א; מכבי יבנה — מכבי נתניה; הפועל ירושלים — הפועל באר־שבע; הפועל פ"ת — מכבי חיפה.

ליגה ארצית

הפועל חדרה — הפועל לוד; הפועל טבריה — הכח רמת־גן; בית"ר חיפה — בית"ר רמלה; בית"ר נתניה — הפועל רמת־השרון; בית"ר ת"א — הפועל רמת־גן; הפועל מרמורק — הפועל בית־שמש; מכבי רמת־עמידר — הפועל חולון; הפועל יהוד — הפועל עכו.

ליגה א', צפון

הפועל עליה כפר־סבא — מכבי חדרה; מכבי אור־עקיבא — הפועל טירת־הכרמל; מכבי טמרה — הפועל קרית־אתא; הפועל קרית־שמונה — מכבי אח"י נצרת; הפועל נצרת־עלית — בית"ר נהריה; הפועל בית־שאן — מכבי שפרעם; הפועל רעננה — מכבי עפולה.

ליגה א', דרום

הפועל אשקלון — הפועל אור; הפועל דימונה — הפועל בת־ים; בית"ר באר־שבע — לזרוס חולון; מכבי השקמה ר"ג — הפועל קרית־מלאכי; הפועל קרית־אונו — הפועל אור־יהודה; מכבי קרית־גת — הפועל ראשל"צ.

● ארצית

(אחרי 25 מחזורים)

1.	בית"ר נתניה	18־48	50
2.	בית"ר ת"א	23־48	47
3.	הפועל לוד	23־33	46
4.	מכבי עמידר	17־23	42
5.	הפועל חולון	25־29	41
6.	הפועל חדרה	24־30	39
7.	בית"ר רמלה	21־22	34
8.	הפועל עכו	22־28	33
9.	הפועל טבריה	29־26	33
10.	הפ. רמת־השרון	30־28	31
11.	הפועל מרמורק	33־27	31
12.	הפועל רמת־גן	29־27	29
13.	הכח רמת־גן	33־17	28
14.	הפועל יהוד	25־21	27
15.	הפ. בית־שמש	34־16	18
16.	בית"ר חיפה	41־15	12

שני שוערי־בזק סייעו לחולון

הפועל חולון — הפועל יהוד 1:2 (0:2)

שני שערים שנכבשו בכדורגלני הפועל חולון תוך תשע דקות היקנו להם נצחון 1:2 על קבוצת התחתית של הפועל יהוד.

החולונים, במחצית ראשונה מוצה, הוליכו 0:1 בדקה ה־26 משערו של בני רמתי, שבעט לרשת מ־12 מטר. אריה מאיר ניצל בדקה ה־33 מישגה בהגנת יהוד והעלה את חולון ל־0:2.

רק חמש דקות לסיום עלה ברגלי שאול ששון מיהוד לצמק ל־1:2 לאחר עירבוביה.

שפט גבי לוי, לעיני 250 צופים.

חד־גדיא בעכו

הפועל עכו — הפועל חדרה 3:3 (1:2)

במשחק רב־שערים, שהיה ביום שישי בעכו, נפרדו בתיקו 3:3 קבוצות הפועל עכו והפועל חדרה.

רונן שפירא, הטוב במגרש, הצעיד את הפועל חדרה ליתרון 0:2 תוך שש דקות (31 ו־37). בדקה ה־38 הוכשל ועקנין מעכו והשופט דאוד סוהיל פסק על כדור־11 אותו הסך דוד חלפון לשער — 1:2.

חינגת השערים נמשכה במחצית השנייה. מגן חדרה, סוחר מלכיאל, כבש שער עצמי בדקה ה־60 והישווה ל־2:2. מאג'די אבו־מוך, חלוץ חדרה, קבע בדקה ה־81 — 2:3, אך כחלוף שלוש דקות השווה דוד חלפון בשער היפה של המשחק.

200 צופים חזו במשחק בעכו.

רמלר כבש בדקת הסיום

בית"ר ת"א — הפועל רמת־השרון 0:1 (0:0)

שער שנכבש רב רמלר בדקת הסיום היקנה נצחון־חוץ לבית"ר ת"א על הפועל רמת־השרון — 0:1.

המשחק היה נוקשה ברוב שלביו. העצבנות הגיעה לשיאה חמש דקות לסיום. שוער בית"ר ת"א, אלי ג'דבי, נפצע בתיקול עם חלוץ יריב. המשחק הופסק לשבע דקות. קטטות, מהלומות ובעיטות. השופט צבי שריר הרחיק את יואב אברהם ואייל עפגין מרמת־השרון ומאיר יצחקי מבית"ר ת"א, ששיחק בעונה שעברה ב...הפועל רמת־השרון.

בדקת הסיום נשלח רמלר לרחבה ובבעיטה מפתיעה העניק לקבוצתו נצחון יקר.

500 צופים חזו במשחק ברמת־השרון.

נצחון חלק להפועל לוד

הפועל לוד — הפועל טבריה 0:2 (0:0)

בני סמרג'ה ורפי שמואל, חלוצי הפועל לוד, היקנו לקבוצתם נצחון־בית על הפועל טבריה — 0:2.

לאחר מחצית ראשונה חלשה פתחו שחקני לוד את המחצית השנייה בסידרת התקפות מוחצות. לאחר שתי החטאות של עמוס ברטר עלה ברגלי סמרג'ה לקבוע 0:1 ללוד בדקה ה־65.

שחקני טבריה ניסו להשוות. הם הפקירו את הגנתם ותקפו עם שישה שחקנים. רפי שמואל ניצל זאת חמש דקות לסיום וקבע 0:2 ללוד.

שפט יהושע לויה, לעיני 1000 צופים, בלוד.

ברשצקי הצליח רק להקטין

הפועל מרמורק — הפועל רמת־גן 1:2 (0:1)

במשחק תחתית, על 6 נקודות־המחיה, זכתה קבוצת הפועל מרמורק בנצחון חוץ 1:2 על הפועל רמת־גן.

גיבור הנצחון היה מנחם שכטר שהיה מעורב בשני השערים. בדקה ה־17 קיבל שכטר כדור מדוייק מצבי אבידוב ומ־16 מטר הכביע את גילארדי, שוער הפועל רמת־גן — 0:1.

לאחר ההפסקה התעוררו שחקני הפועל רמת־גן אך לא יכלו לחלוף על פני הגנת מרמורק הצפופה. בה בלט הבלם משה כהן. בדקה ה־62 חדר שכטר לרחבה, בעט לשער הפועל רמת־גן, גילארדי הודף ואבידוב קבע מקרוב — 0:2.

הרמת־גנים הצליחו רק לצמק בדקה ה־87 משערו של אבי ברשצקי, שהקשית מעל השוער גיא לוי.

שפט עובדיה צבי, לעיני 200 צופים, באיצטדיון ברמת־גן.

בית"ר חיפה נזכרה לנצח

בית"ר חיפה — הכח רמת־גן 0:3 (0:1)

קבוצת התחתית של בית"ר חיפה, שכבר נשרה לליגה השלישית, חוללה אתמול הפתעה כשזכתה בנצחון־חוץ על הכח רמת־גן — 0:3. היה זה נצחונה הראשון של החיפנים העונה.

שחקני בית"ר חיפה ניצלו את חולשת הכח וכבר בדקה ה־7 ניצל גיא ברק טעות בהגנת הכח וקבע — 0:1.

לאחר ההפסקה המשיכו החיפנים להכתיב את הקצב ובדקות ה־50 וה־68 כבש שלמה מזרחי, הטוב במגרש, שני שערים, בשתי פריצות — 0:3.

שפט מאיר כבישתי, לעיני 200 צופים, באיצטדיון וינטר ברמת־גן.

קבוצת הפועל טייבה בדרך לליגה א'

מאת סעיד טהאר, כתבנו במגזר הערבי

קבוצת הפועל טייבה גברה במשחק־העונה, שנערך אתמול בחדרה, על הפועל גבעת־אולגה — 1:2. זה העלה את טייבה ליתרון בן חמש נקודות, מקבוצת המקום השני, הפועל כפר־סולם, שסיימה בתיקו 1:1 עם הפועל אום־אל־פאחם.

המשחק בין הפועל טייבה והפועל גבעת־אולגה היה המרכזי במחוז צפון ב' בליגה ב'.

במחוז זה לא הופיעה אתמול הפועל בקה־אל־גרבייה למשחק־חוץ שלה נגד הפועל מגדל־העמק, ונראה כי שחקני בקה השלימו עם ירידתם לליגה ג'.

הפועל בני־טמרה זכתה בנצחון חשוב במשחק־הצמרת במחוז צפון א'. בני־טמרה גברה על הפועל אפיקים — 1:3. הנצחון החזירה לפיסגת המחוז, לפני הפועל כנר־חצור.

● צפון ב': הפועל טייבה — הפועל גבעת־אולגה 1:2; הפועל אום־אל־פאחם — הפועל סולם 1:1; הפועל איכסאל — הפועל דלית־אל־כרמל 4:3; מכבי הרצליה — הפועל בית־אליעזר 2:1; הפועל נחליאל — מכבי זכרון־יעקב 6:1.

● צפון א': הפועל בני־טמרה — הפועל אפיקים 1:3; מכבי עכו — הפועל בני־נצרת 3:0; הפועל מג'ד־אל־כרום — הפועל אבו־סנאן 1:1; הפועל בני־עכו — הפועל תל־חנן 5:1; מכבי קרית־ביאליק — הפועל סכנין 2:1.

● דרום א': הפועל טירה — בית"ר כפר־סבא 1:0; הפועל כפר־קאסם — מכבי רמת־השרון 3:1; הפועל ג'לג'וליה — הפועל גבעת־שמואל 2:1.

ישראל ניצחה את סין באליפות בתי־הספר בליכטנשטיין

● כדורעף

שורות „על־המשמר"

קבוצת הכדורעף של בית־הספר רוגוזין מקרית־אתא, המייצגת את ישראל באליפות העולם בכדורעף לבתי־הספר העל־יסודיים בליכטנשטיין זכתה אתמול בהישג יוצא דופן כשניצחה את סין — 1:2.

הנערים הישראלים, בשורותיהם הצטיינו צחי כהן, אילן קרני, עמית צוקרמן וישי צויקל, התרגשו במערכה הראשונה ונוצחו — 15:9. לאחר־מכן השתפרו והפתיעו בנצחון בשתי מערכות — 8:15, 7:15.

קודם־לכן ניצחה ישראל את צרפת — 0:2.

הבוקר תשחק ישראל עם דנמרק ואחר־כך ברבע הגמר נגד המנצחת בין פינלנד ותורכיה.

גם קבוצת הבנות של בית־ספר תיכון קרית־חיים זכתה בשני נצחונות: על הולנד — 0:2 ועל ליכטנשטיין — 0:2. הבוקר יתמודדו הישראליות עם אירלנד ולאחר־מכן בשלב רבע־הגמר.

בין הישראליות התעלו: נטע רינקוף ואורית פיקליס.

● המשחק השלישי של אלופת הונגריה בישראל, שעמד להיערך אתמול בכתיים בוטל. ההונגרים עמדו לשחק נגד נבחרת ת"א, אך ברגע האחרון הודיעו הישראלים להונגרים כי לא יוכלו להתייצב למשחק.

השחקן לא שותף ופוצץ המשחק...

מעוללות ועדת המשמעת באיגוד הכדורסל: במשחק בליגה ג' אירחה קבוצת אליצור בית־חגדי את אליצור עזתה. בדקה ה־10, במצב של 12:28 לעזתה, פרץ שחקן בית־חגדי, שלא זוהה ע"י השופט משה ביטון, ותבע ממאמנו לשתפו. כשזה סירב לא נותר לשופט אלא להפסיק את המשחק. בית־חגדי נקנסה ב־100 שקל וספגה הפסד טכני.

במשחק אחר באותה ליגה סיימו קבוצות הפועל אפק והפועל שלומי/מצובה, באולם בנעמן, בתיקו, 78:78. לפני ההארכה פרצו אוהדי אפק ולא איפשרו את המשך המשחק, בו שפטו חיים גולדהרט ועטאף חיג'אזי. אפק נקנסה ב־100 שקל וספגה הפסד טכני.

שלושה נצחונות ומקום תשיעי בטורניר האביב

נבחרת הכדורעף של ישראל דורגה אתמול במקום ה־9 בטורניר האביב לגברים שהסתיים באוסטריה.

בסוף השבוע זכתה נבחרת ישראל בשלושה נצחונות. אנגליה — 0:3; גיברלטר — 0:3 ושוויץ — 1:3.

בין הישראלים הצטיינו. רז כורר, אורן שר ורפי רולניק.

גרמניה ניצחה בגמר את תורכיה — 0:3. אחריהן דורגו: 3. ספרד; 4. אוסטריה; 5. בלגיה.

הפועל ת"א – אלופת המשקולות

משקולאי הפועל ת"א זכו אתמול באליפות הפועל לקבוצות, לאחר שצברו 62 נקודות, לפני יבנה — 39 ונתניה — 19 נקודות.

● טמטבול: מכבי ת"א — קבוצת ה־36, 10;17 קרייזי־ריצ'ארד — כוח המרכז 8;10.

מכבי הצפון ת"א זכתה בגביע־המדינה

● טניס

קבוצת מכבי הצפון ת"א זכתה אתמול בגביע־המדינה בטניס לאחר שגברה בגמר על מועדון הכרמל חיפה — 0:2.

היתה זו הפעם ה־20 לקיום משחקי הגביע, ומכבי הצפון זכתה עד כה ארבע פעמים ומועדון הכרמל שהגיע שש פעמים לגמר, לא זכה אף פעם אחת.

בשתי הקבוצות נעדרו הבכירים. במכבי הצפון לא שיחק עמוס מנסדורף, ואילו במועדון הכרמל נעדר שחר פרקיס. השניים עושים בתחרויות בדרום־אפריקה.

חיים ציון גבר על אוהד ויינברג — 4:6, 2:6, ומנשה צור ניצח את עופר יחיאלי — 3:6, 2:6.

מכבי ת"א – בין נשים

בגביע־המדינה לנשים זכתה מכבי ת"א, אחרי שגברה על הפועל ת"א, שהופיעה בהרכב חסר בגלל פציעות — 0:2.

היתה זו הפעם הראשונה שנערכו משחקי־גביע לנשים.

שרית שלו גברה על יעל שביט — 7:6, 7:5, 7:6 וליה קוריאט ניצחה את דנה כרמי — 7:5, 6:2.

וידנפלד – אלוף נתניה

רביב וידנפלד זכה ביום שישי באליפות נתניה הפתוחה בטניס, לאחר שגבר בגמר על מנשה צור — 7:5, 6:1.

בתואר לזוגות זכו אילון סיני ויורם בר־און.

זלוטיקמן חופשי מהפועל חיפה

מאת יוסף גלזר

רשם בית־המשפט המחוזי בחיפה הוציא צו הקובע כי הכדורסלן הבין־לאומי חיים זלוטיקמן, ששיחק בעונה שעברה בהפועל חולון, הוא שחקן חופשי מקבוצת־האם שלו, הפועל חיפה.

נודע כי בכוונת הפועל חיפה לבקש את ביטול הצו, ולהילופין לערוך דיון בהשתתפות שני הצדדים.

שערוריה באליפות ישראל בג'ודו

אלופי ישראל בג'ודו הוכתרו אתמול בת"א, לא לפני שנערכה מחאה משולשת. ספורטאים ותיקים לא הסכימו עם החלטות השופטים בקרבות הגמר וסירבו להתייצב לטקס הענקת המדליות ולקבל את מדליות הכסף.

ועדת הג'ודו הודיעה כי לא תהסס להעמיד לדין את הספורטאים.

האלופים: 60 ק"ג — שי ווזה (מכבי ת"א); 65 ק"ג — אורי קוזה (הפועל פ"ת); 71 ק"ג — יואב לבניא (הפועל נעורים ב"ש); 78 ק"ג — יעקב כרוז (הפועל פ"ת); 86 ק"ג — משה פונטה (הפועל נעורים ב"ש); 95 ק"ג — גיל ודאן (הפועל פ"ת).

נבחרת הכדורסל – מחרתיים למחנה־אימון בגרמניה

● כדורסל

מאת יצחק ויסחוף

„במחנה־האימון במערב־גרמניה, ננסה להכין את נבחרת ישראל לקראת משחקי אליפות אירופה, דרגה ב', שייערכו באמצע חודש מאי בבלגיה. נגבש הרכב שחקנים, נעבוד על צורות משחק, ושחקני הנבחרת ינסו להתרגל להרכב החדש שנוצר לאחר היעדרם של דורון ג'מצ'י, מוטי ארואסטי, מיקי ברקוביץ וישראל אלימלך" – דברים אלו אמר אמש עוזר־המאמן הלאומי, משה וינקרנץ, ערב יציאת הנבחרת, מחרתיים, למחנה אימון בן שבוע בקרלסרוהה, מערב־גרמניה.

הסגל יקיים אימונים, שיכללו גם שני משחקים בלתי־רשמיים, נגד קבוצה מקומית, ונגד קבוצה של שחקנים אמריקנים המשחקים בליגה המערב־גרמנית.

בראש המשלחת יעמוד שמחה לבצר, המנהל הוא עמירם שפירא, והמאמנים צבי שרף ומשה וינקרנץ.

הסגל שייצא: מוטי דניאל, עופר פליישר, עמוס פרישמן, עדי גורדון, הווארד לאסוף, חן ליפין, לאוואן מרסר, אלון אופיר, ניר רכליס, ארי רוזנברג, תומר שטיינהאואר, דורון שפע, סטיב שלכטר, ג'ון ויליס וחיים זלוטיקמן.

הנבחרת תשוב ארצה ב־26 באפריל, וב־1 במאי תקיים בירושלים משחק בין־ארצי נגד נבחרת בלגיה.

וינקרנץ במו"מ עם הפועל ת"א

מאת יצחק ויסחוף

משה וינקרנץ מי ששימש במשך שלוש שנים כעוזר מאמן האלופה, מכבי ת"א, יאמן כנראה בעונה הבאה את קבוצת הפועל ת"א.

וינקרנץ אמר אמש כי בכל מקרה לא ימשיך בעונה הבאה במכבי ת"א, והוא נמצא כיום בשיחות עם מספר קבוצות, כאשר העדיפות הראשונה תהיה להפועל ת"א.

וינקרנץ כבר נפגש לשיחה עם אלי מילר, מחזיק תיק הפועל ת"א ונראה כי עוזר המאמן הלאומי יאמן את הקבוצה בעונה הבאה.

מנצ'סטר־יונייטד יצאה מהמירוץ
ליברפול ואברטון יאבקו על הכתר

● הליגה האנגלית

בצמרת הליגה האנגלית בכדורגל לא חלו אתמול שינויים. שתי הנציגות מליברפול, הנאבקות על הכתר, ניצחו אם־כי בדרך הקשה.

הצועדת בראש, ליברפול, השיגה נצחון־חוץ דחוק — 1:2 על הנושרת לליגה השנייה, ווסט־ברומיץ', משעריהם של המנהל־שחקן, הסקוטי קני דלגליש והוולשי איאן ראש.

באותה שעה ניצחה אברטון, במגרשה, ללא חלוצה המצויין, גרי ליניקר הפצוע, את איפסוויץ' — 0:1. את שער־הנצחון הבקיע הסקוטי הבין־לאומי, גרהאם שרפ.

ליברפול, עם משחק עודף, מקדימה בהפרש שערים את אברטון, עם אותו מספר נקודות (79) וב־7 נקודות יותר מאשר למנצ'סטר־יונייטד, שנותרו לה רק שני משחקים לסיום ואיבדה כל סיכוי להיאבק על הבכורה. זאת לאחר שסיימה אתמול בלונדון בתיקו 0:0 עם טוטנהאם. מנצ'סטר הופיעה ללא בריאן רובסון הפצוע.

גם צ'לסי, במקום הרביעי, עם נקודה פחות מאשר ליונייטד, נפרדה במגרשה בתיקו 1:1 עם ניוקאסל.

לעומת צ'לסי יש לווסטהאם עדיין סיכוי להיאבק על התואר, לאחר נצחון־חוץ על ווטפורד 0:2, משעריים של ג'ון קוטי והסקוטי הבין־לאומי פרנק מקוואני (שערו ה־26 העונה).

בירמינגהאם הלכה בעקבות ווסט־ברומיץ', ונפרדה מהליגה הראשונה כשנוצחה במגרשה ע"י סאותהמפטון — 2:0.

קובנטרי השיגה נצחון חשוב במאבק על ההישארות בליגה הראשונה, כשגברה על לוטון — 0:1, משערו של פיקרינג.

יתר התוצאות: נוטינגהאם — מנצ'סטר־סיטי 1:2; שפילד — אסטון־וילה 0:2.

נוריץ' זכתה סופית באליפות הליגה השנייה לאחר תיקו 1:1 עם סטוק. בדרכה עשוייה ללכת פורטסמות, שגברה על גרימסבי 1:3.

את הנצחון הגבוה בשבת השיגה בלקבורן, שהביסה את שפילד־יונייטד 1:6. קריסטאל־פאלאס גברה על לידס 0:3, וסנדרלנד על בארנסלי 0:2.

רדינג עלתה מהליגה השלישית לשנייה, לראשונה מזה יותר מיובל שנים לאחר שסיימה בתיקו 0:0 עם דרלינגטון.

● בליגה הסקוטית ניצחה סלטיק את היברניאן — 0:2; קלייד־בנק סיימה בתיקו 1:1 עם דנדי־יונייטד; סנט מירן — ריינג'רס 1:2; דנדי — מדרוואל 0:4.

היום ייערך המשחק המרכזי בין המוליכה, הארטס, ואלופת אשתקד, אברדין. להארטס 47 נקודות ולדנדי 45.

הטבלה האנגלית

1.	ליברפול	39	37־81	79
2.	אברטון	38	38־78	79
3.	מנצ' יונייטד	40	35־65	72
4.	צ'לסי	38	45־55	71
5.	ווסטהאם	36	33־58	69
6.	שפילד	39	51־58	66
7.	נוטינגהאם	39	51־66	63
8.	לוטון	40	41־57	62
9.	ארסנל	38	42־44	62
10.	ניוקאסל	39	61־63	60
11.	טוטנהאם	39	45־60	56
12.	ווטפורד	37	55־59	53
13.	קווינס־פארק	40	57־50	52
14.	סאותהמפטון	38	47־44	45
15.	מנצ' סיטי	39	52־41	44
16.	אסטון־וילה	40	62־46	41
17.	קובנטרי	40	60־46	40
18.	לסטר	39	70־52	39
19.	איפסוויץ'	39	50־28	38
20.	אוקספורד	38	74־55	38
21.	בירמינגהאם	40	67־30	20
22.	ווסט־ברומיץ'	39	83־30	22

בראזיל ניצחה 0:3 ואיכזבה

נבחרת הכדורגל של בראזיל איכזבה את אלפי אוהדיה בבירה ברזיליה למרות שניצחה את פינלנד 0:3.

העתונות הברזילאית קטלה את הנבחרת משום שלא היטיבה לשחק, ושניים מהשערים הובקעו בדקות האחרונות.

● מאמן נבחרת פורטוגל, טורש, מכוכבי גביע העולם בשנת 1966 בלונדון, ניפה שניים מהכוכבים הידועים בגלל גילם המבוגר. המדובר בחלוצה הפורה של ספורטינג ליסבון, פרננדו, שהבקיע העונה 29 שערים, וחלוצה של פורטו, ג'ורדאו, ששיחק נגד ישראל במוקדמות גביע העולם בשנת 1982.

בריה"מ – קנדה 0:4

באליפות העולם בהוקי־קרח במוסקבה, הביסה ברית־המועצות את קנדה — 0:4, ומוליכה עם מלוא הנקודות (10), לפני שבדיה, שניצחה את פולין 3:12.

צ'כוסלובקיה, אלופת העולם, השיגה את נצחונה הראשון כשגברה על ארה"ב — 2:5.

רק תיקו 0:0 לבאיירן נגד לברקוזן במינכן

● הליגה הגרמנית

33 אלף צופים התאכזבו באיצטדיון האולימפי במינכן כאשר האלופה, באיירן, לא הצליחה לנצל את התיקו של ורדר ברמן (1:1 עם מנשנגלאדבאך ביום חמישי), ונפרדה ללא שערים עם לברקוזן, המדורגת במקום ה־6 בטבלה.

כתום המחזור ה־32 בבונדס־ליגה, כשנותרו שני מחזורים לסיום, יש לברמן 48 נקודות, לפני — באיירן 46; מנשנגלדבאך 42; שטוטגרט 39; אורדינגן 38 ולברקוזן 37.

המאבק בין שתי הראשונות, וורדר ברמן ובאיירן, שיתקיים מחר עשוי להכריע את גורל האליפות.

פ.צ. קלן נוצחה פעם נוספת במגרשה, ע"י פורטונה דיסלדורף — 3:1.

הפסדים ביתיים נוספים היו לשאלקה נגד קייזרסלאוטרן — 3:2, ולסארבריקן נגד בוכום 1:0.

את הנצחון הגבוה השיגה אורדינגן שהביסה את נירנברג — 2:6.

תוצאות נוספות: שטוטגרט — דורטמונד 0:4; המבורג — מנהיים 0:3; הנובר — פרנקפורט 0:0.

אמנים רבים, המאוגדים באמ"י, התמודדו אתמול ביום ספורט במגרשי הטניס ובאיצטדיון האתלטיקה בהדר־יוסף. צולם: יעקב שאלתיאל

שיא נוער במפעל אידלסון

● אתלטיקה

מאת אריה גוטליב

שיא הנוער של עופר גרשון, בן ה־18 מהפועל באר־שבע בזריקת דיסקוס (52.66 מטר), היווה את התוצאה הבולטת בתחרות האתלטיקה ע"ש חיים אידלסון ז"ל, שנערכה אתמול באיצטדיון האתלטיקה בהדר־יוסף, בהשתתפות כ־100 אתלטים. תחרות זו היוותה גם את אליפות מכבי.

שיאו של עופר גרשון מהווה שיפור של 18 ס"מ לשיאו הקודם של בועז אזולאי מהפועל כפר־סבא.

התוצאות הבולטות:

● גברים: 100 מטר — איתי אילוז — (הפועל ירושלים) 10.8 שניות; 400 מ' — דורון שיטריק (מכבי ת"א) 50.7 שניות; 800 מטר — עדי חלילי (הפועל מגידו) 1:56.4 דקות; 5000 מטר — אריק ריגל (אליצור עידיצורים) 0:104.0 דקות; קפיצה לרוחק — רפי לבנון (א.ס. רמת־השרון) 7.15 מטר; גובה — מרדי נעים (הפועל ת"א) 1.93 מטר.

● נשים: 100 מטר — קליין נבות (הפועל העמקים) 12.6 שניות; 800 מטר — פאינה ינקלביץ (אס"א ת"א) 2:11.3 דקות; גובה — גבי רוזן (הפועל ירושלים) 1.70 מ'. הדיפת כדור־ברזל — צביה וייספלד (מכבי ת"א) 11.64 מטר; הטלת כידון — קלרה סימון (הפועל ת"א) 39.46 מטר.

גמליאל ושמואלי – אלופי רמת־השרון

אריה גמליאל ממכבי ת"א זכה אתמול במירוץ רמת־השרון, שנערך זו הפעם השנייה. גמליאל עבר 10 ק"מ ב־29.49 דקות.

בין הנשים זכתה זהבה שמואלי, שחזרה לפעילות לאחר היעדרות של שנה וחצי בגלל לידה. היא עברה את המרחק בזמן של 36.40 דקות.

השתתפו יותר מ־1000 רצים.

נשרי ניצח באופניים

טל נשרי, מהפועל רמת־גן ניצח אתמול במרוץ־אופניים שנערך באיזור קרית־טבעון, יגור והנמות, לאחר שעבר 80 ק"מ בזמן של 2:17.08 שעות.

נשרי הקדים את יאיר ערגות מהפועל חיפה — 2:23.14 שעות; ואריה רוזנטל מגלגל־יהודה — 2:34.35 שעות.

בנוער דוד צדמן מאגודת הרוכבים קבע זמן של — 2:20.15 שעות, שהוא טוב מכל זמני הבוגרים למעט המנצח.

● כדוריד

מכבי ראשל"צ זקוקה הערב לתיקו נגד הפועל ר"ג

מאת יוסף חכם

תיקו או נצחון יקנו הערב את תואר אליפות הכדוריד למכבי ראשון־לציון, שתקיים ב־8.30 את המשחק הרביעי בפליי־אוף, נגד הפועל רמת־גן, באולם אורני־ברקוביץ ת"א.

הרמת־גנים, שנוצחו בשני המשחקים הראשונים על חוד־השער (19:18, 22:21), סיימו במשחק השלישי בתיקו 14:14. הם ישאפו לגבור הערב על יריביהם כדי לכפות את ההכרעה למשחק חמישי.

הפועל רמת־גן שוב תחסר את שחקנה המוחזק, זיו קושניר, שיועמד היום אחה"צ לדיון בפני יחד עם מאמנו יוסף קלרג'י. קושניר הורחק במשחק השני בפליי־אוף.

הרכבים משוערים: ● הפועל רמת־גן: וייס, טומך, גרא, אריאלי, ריגו, ולינגר, זרמנסקי (פרוכטר). ● מכבי ראשל"צ: סאמט (סלע), יוסינוביץ, אוסלנדר, מובשוביץ, עמית, דרוקר, כנען.

באר־שבע הצטיינה בהאבקות

מתאבקי הפועל באר־שבע זכו אתמול בראשון־לציון במדליות־זהב באליפות הפועל עד גיל 20, בסגנון יווני־רומי.

האלופים: 48 ק"ג — ראובן שושן (ב"ש); 52 ק"ג — מוסה עוזרי (נצרת־עלית); 57 ק"ג — אברהם קוגושוילי (ב"ש); 62 ק"ג — ג'יורא יאשין (ב"ש); 68 ק"ג — ישי ביטון (קרית־ים); 74 ק"ג — בני רורמשווילי (מ"ש); 82 ק"ג — אס גיא (ב"ש); 100 ק"ג — סימון סילנר (ת"א); 180 ק"ג — דני דניאל (ת"א).

מאחורי הקלעים

לורימר אימן את... ג'יילס

מכבי ת"א רוצה את מוטי דניאל ★ מרד נגד כפרי בבת־ים ★ נחיל דבורים חבריח כדורגלנים ★ גואטמלה רוצה ישראלי מליגה ב' ★ בנה של אסתר רוט מצטיין ב... סיוף ★ באלתטיקה חיפשו שופטים בקהל

*** הכדורסלן בהסגר, מוטי דניאל, הגיע בשבוע שעבר ארצה כדי ליטול חלק בהכנות הנבחרת הלאומית למשחקי אליפות אירופה, דרגה ב', בחודש הבא בבלגיה ולאליפות העולם, ביולי בספרד. יצחק ויסחוף מספר שדניאל, הלומד בארה"ב, מבוקש ע"י קבוצתו לשעבר, הפועל חולון, אך גם מכבי ת"א מתעניינת בו. הבעיה הניצבת כיום בפני מכבי ת"א היא ההסגר בו נמצא הכדורסלן, בן ה־23. הסגרו של דניאל יפוג רק בעוד שנה. אנשי מכבי ת"א מוכנים להמתין שנה לצירופו של דניאל. ואף היו שהציעו כי בשנה הבאה ישהה בארה"ב ויזכה לדמי־כיס מהאגודה התל־אביבית. מוטי לא שולל אף אפשרות. גם את זו שיישוב להפועל חולון *** בהפועל ת"א חושבים על העונה הבאה. מייק לארגי ולאוואן מרסר עומדים על סף סיכום חיובי להמשך פעילותם בקבוצה. קרוב לוודאי שהמאמן יהושע רוזין ידריך את הקבוצה ועוזרו יהיה דני ברוילי, כדורסלן־העבר והמצטיין של המועדון. בדעת הפועל ת"א, מדגיש יצחק ויסחוף, להחזיר את „הבנים האובדים": ווילי סימס וג'ון ויליס *** ביל מילר, ששיחק בעונה שעברה בבית"ר ירושלים מהליגה הארצית, הוא אחד הכדורסלנים המבוקשים בשוק. נוסף להפועל הגליל־העליון ובית"ר ת"א, המעוניינות בשירותיו, נכנסה למירוץ גם הפועל חולון *** בקבוצת הכדורסל של הפועל מעגן־מיכאל מליגה א', שוררת דריכות רבה לקראת המשחק המכריע מחרתיים עם מכבי בת־גלים, בפליי־אוף של הצפון. לכל אחת מהקבוצות הסטטוס אחר. הקבוצה שתנצח בעימות הישיר ביניהן בחיפה תעלה לארצית. שניים מוותיקי מעגן־מיכאל, שירדו עמה לליגה א', עדיין מופיעים בשורותיה: ירון רם, מלך־הסלים של הקבוצה ועופר בורובסקי, מי שהיה אלוף ישראל בהדיפת כדור־ברזל. בקבוצה גם שחקן־חיזוק ממכבי חיפה. ברעז שגב ***

100 נקודות בשבוע

*** בשבוע שעבר נשא מארק סק, שחקן הפועל גן־שמואל, אשה במזל טוב. סק הוא מוותיקי האמריקנים בארץ. כימים אלה סיים הכדורסלן המזוקן את שירותו הצבאי כסוציולוג בפרוייקט של „נערי רפול" *** על שמחה נוספת מדווח יוסף גלזר: הכדורסלנית הבין־לאומית של הפועל גבעת־חיים, זיוה רוזן, המתגוררת עדיין בחיפה, הופתעה ביום הולדתה ה־25 ממסיבה שאורגנה בדירתה. כשחזרה זיוה לפנות־ערב נדהמה לראות ששותפה לדירה, שמואל ספיר, עסקן הפועל חיפה לשעבר, הזמין לחגיגה רבים מידידיה וידידותיה של הכדורסלנית, ביניהם השחקניות שרה יערי, מאשה לורנץ, דבורה פרישברג ובסמת ירבעם; מאמנה לשעבר בהפועל חיפה, יריב ורשיצקי, עסקנים וידידים. אכן, יוממת יום־הולדת *** 100 נקודות בשבוע אחד — זהו מאזנו של שחקן נבחרת הקדטים, אייל לייב ממכבי קרית־ביאליק, בשני משחקים בליגה לנערים. תחילה קלע 62 נקודות במשחק־הנצחון נגד אליצור קרית־שמואל (46:146) ואחר־כך 38 נקודות נגד הפועל הדר־הכרמל (60:78). לייב, חניכו של המאמן הוותיק חיים קפטן, מבוקש ע"י שתי הקבוצות החיפאיות של מכבי והפועל. המגהלות אחריו מירוץ חסר־מעצורים. קפטן טוען שלייב הוא כשרון גדול יותר מחניכו לשעבר, חיים זלוטיקמן, כשהיה באותו גיל *** בנבחרת אוניברסיטת חיפה, שיצאה לייצג את אס"א בטורניר בין־לאומי בכדורסל בפאריס, ישנם שני כדורסלנים, חברי קיבוצים: דוד גורן, שחקן נבחרת ישראל לשעבר מהפועל משמר־העמק ואייל אפשך מהפועל הזורע, ששיחק בלאומית במדי הפועל מגידו והפועל הגליל־העליון. מאמן הקבוצה הוא חיים (איקסי) בוכבינדר *** משבר בשורות אלופת הכדורעף, הפועל כת"ם. רז בורר ואורי חבר לא ישחקו אם דוד כפרי ימשיך לאמן. המנהל המסור יצחק שניר והמאמן דוד כפרי אינם משתפים פעולה *** מתח רב שורר במשחקי־ההכרעה בכדוריד, בין מכבי ראשל"צ והפועל רמת־גן, שהערב יקיימו באוניברסיטת ת"א את המאבק הרביעי ביניהן. רק אצל אלי קושניר, מי שהיה בעבר יו"ר איגוד שופטי הכדורסל, ירדה ההתעניינות לאחר שבנו זיו, כוכב הפועל רמת־גן, ספג כרטיס אדום ולא יוכל לשחק גם הערב. אגב, מספרים שבראשון־לציון כבר הכינו ביום רביעי, בשבוע שעבר, בקבוקי שמפניה לקראת הזכייה, אך רמת־גן קילקלה את החגיגה כשסיימה בתיקו ***

חתונה מאופקת

*** מאות המוזמנים שבאו לחתונתו של אלי כהן, הקשר המוחקד של הפועל ת"א, בשבוע שעבר בבת־ים, חשו את המצב הלא־נעים של הקבוצה, לאחר הורדתה ממשחקי הגביע והפסדי הליגה. הזמר קובי סביליה, הידוע כאוהד מכבי ת"א, אמר: „הייתי לפני חודש וחצי במסיבת ברית־המילה של הבן של גבי לפרי, היתה שם שמחה גדולה. עכשיו הכל עצוב" *** הכדורגלן הברזילאי ארסון סילבה, המכונה דידו, מגלה שיפור מאימון לאימון במכבי חיפה — מספר יוסף גלזר. דידו מצא „מאמץ" באגודה החיפנית בדמות מאמן קבוצת הילדים לוי שטיינברג, ברזילאי בעצמו. באמצע שנות ה־50 הגיע להפועל חיפה. אגב, דידו יהיה הברזילאי השלישי בעיר־הכרמל, אחרי שטיינברג ומשה ליבוביץ, ששיחק בהפועל קרית־חיים, הפועל חיפה, הפועל ירושלים וגם בנבחרת ישראל. הוא חזר לאחרונה ארצה אחרי שהות ארוכה בחו"ל *** מי ששמח בסיוע על אפשרות מינויו של האירי גדבי ג'יילס כמאמן נבחרת ישראל בכדורגל הוא... הסקוטי פיטר לורימר, מאמן הפועל חיפה, שהיה חברו בקבוצת לידס האנגלית בשנות האליפות. יחד הם זכו בתארים רבים באנגליה ובאירופה. אגב, לורימר היה מאמנו של ג'יילס בקבוצת ואנקובר בארה"ב. מעניין איזה חוות־דעת ימסור לורימר לג'יילס על הכדורגל הישראלי *** לורימר נפגש בשבוע שעבר עם שני קודמיו בתפקיד: אהרון הרשהורן, אותו החליף ויצחק אנגלנדר, אחד המועמדים לאמן את הפועל חיפה בעונה הבאה. השלושה נפגשו בחנוכת משרדו החדש של עו"ד יואל גולדברג, יועצה המשפטי של הפועל חיפה *** קפטן הנבחרת הלאומית בכדורגל, אבי כהן, משחק ומצטיין במכבי ת"א ובנבחרת כבלם ואילו בליברפול האנגלית שיחק כמגן. בשבוע שעבר נשאל אבי ע"י מרדכי חביב איזה תפקיד אהוב עליו יותר. תשובתו: „חלוץ מרכזי". אבי גילה: „הכדורגל הוא משחק של שערים. שחקן מבקיע מרגיש את עצמו בעננים. בקבוצת הילדים של מכבי ת"א הייתי חלוץ. כשהקבוצה זכתה באליפות היא כבשה 88 שערים. 41 שערים הבקעתי אני. הלוואי שיכולתי לחזור ולשחק כחלוץ" *** עד לפני כשלושה חודשים היה בן־חור נזיר מאמן אלמוני. לפתע חל מהפך בחייו ובזמן האחרון הוצף בהצעות לאימון קבוצות, בעיקר בליגה הארצית. בן־חור אינו משיב לאיש בחיוב. יש לו שאיפה עזה לאמן את מכבי יפו גם בעונה הבאה. הוא אומר שמאז שנטל את אימון הקבוצה היפואית היא מדורגת במקום החמישי. לפי „הליגה האישית" שלו *** מכת־דבורים אינה נכללת בין עשר מכות מצרים, אבל נכללה במשחק ליגה ג' בין הפועל קרית־חיים והפועל בנייטבניר. במהלך המשחק, שנערך בנווה־שאנן, פרץ נחיל־דבורים למגרש *** כדורגלני שתי הקבוצות והשופט נסו על נפשם. ורק אחרי חמש דקות כשהדבורים נעלמו חודש המשחק. כן ניצחה קרית־חיים 1:3 ***

נתנייתי גיבור בחדרה

*** לפני כחודש דווח על־כך שקבוצת בית"ר נוטלת את ההגמוניה ממכבי, בנתניה. הצלחות בית"ר נתניה בליגה ובגביע גרמו לשחקניה להתרברב מול שחקני מכבי נתניה. עתה מתברר כי ההגמוניה עברה לפתע ל... מכבי חדרה — מגלה מרדכי חביב. חלק גדול משחקני מכבי חדרה — יוצאי מכבי נתניה. העליה לרבע־גמר הגביע העלתה את ה„אגו" של החדרתיים. שאגב גם מאמנם אלי תגר הוא נתנייתי, אחיו של הבין־לאומי ישראל תגר, הנמצא כבר כמה שנים בארה"ב *** בקשה מוזרה הופנתה בשבוע שעבר למשרדי ההתאחדות לכדורגל. ישראלי ביקש אישור לשחק ב... גואטמלה. מדובר ברוך גרשון, שגדל במכבי ת"א, ולפני נסיעתו שיחק במכבי רמת־השרון, מתחתית ליגה ב'. גרשון יצא לארה"ב. אך מכבי רמת־השרון המשיכה לרשום אותו. בארה"ב הכיר נערה ויצא עמה לבית הוריה בגואטמלה. הוא הרשים בקבוצה מקומית, וביקש אישור לשחק *** כוכב בית"ר ירושלים, אורי מלמיליאן, היה אמור להיות מרואיין בשבוע שעבר בתכנית ראדיו. המראיינים נדהמו כאשר טילפנו לביתו ולא מצאו אותו שם. התברר שמכוניתו של מלמיליאן נפרצה, נגנב ממנה הראדיו והכדורגלן מיהר לתחנת המשטרה *** כבר ברור — מציין מוטי חביב — שהקפטן שיניף העונה את גביע־המדינה בכדורגל לא עשה זאת מעולם. נכון שמחזיקת הגביע, בית"ר ירושלים, עדיין במעגל המשחקים אבל הקפטן שלה הוחלף, ועתה משמש בתפקיד זה אלי אוחנה; הקפטן של מכבי חיפה הוא אברהם אבוקרט; של שמשון ת"א — אלי כהן; של מכבי ת"א — אבי כהן והיה שותף לזכייה כנגיע, אך לא כקפטן; הפועל כפר־סבא — נח אינשטיין; הפועל באר־שבע — מריו זובוביצקי; מכבי פ"ת — מנשה טוריאל ו... מכבי חדרה — דודי חיצמן *** במשחק החוזר בשמינית־גמר גביע־המדינה, בין מכבי ת"א ומכבי יבנה (1:2), באיצטדיון ברמת־גן, חזו מאמנים בכירים ביניהם יוסף מירמוביץ, דוד שוויצר, מטולה שפיגלר ואחרים. במהלך המשחק כשמטבי איינור ממכבי ת"א עמד לבצע כדור־עונשין התערבו שפיגלר ושווייצר. שפיגלר טען שיהיה שער. שוויצר אמר שלא יהיה. שפיגלר זכה. והגה מ... סטייק עסיסי — סיפורו של יוסי חן ***

כדורגל עדיף על אתלטיקה

*** בערב ספורט שהיה בקיבוץ העוגן והונחה על־ידי אורי אפק, הופיעו אורחים רבים, ידועים מאוד: האתלטית לשעבר, אסתר רוט, גילתה שבנה ירון, בן ה־12, מתאמן ומצטיין ב... סיוף; חן ליפין, בן מושב ביתן אהרון וכדורסלן מכבי ת"א, סיפר כי ריטיי האמריקנים בישראל אינו לרוחו. ועוזר מכבנס גילה שכמעט שלא הבקיע שער מקרייר. „תמיד הספקתי להרים ראש ולראות את השער" *** מאבק סמוי מתנהל בין מאמני אתלטיקה בעבר ומורי חינוך גופני שלמרדו כי משתלם יותר להיות מאמני־כדורגל ב... כדורגל. כך מאמן יצחק בן־מלך את מכבי ת"א: יצחק (איציק) לוי את מכבי חיפה, ובני קינפורטי את הפועל ת"א *** בעלת עשר מדליות אולימפיות בהתעמלות, אגנס קלטי, העומדת לצאת השנה לגימלאות מהוראה במכללה במכון־וינגייט, הוגה בימים אלה את הוצאת ספרה על התעמלות־מכשירים *** שני ספורטאי־עבר יצטרפו בימים הקרובים לרשימת בעלי תואר דוקטור: עודד רוזנסקי, שחקן ומאמן בכדורסל, ועוקימא מרלי, איש אתלטיקה *** לקראת הקיץ תחזק קבוצת הכדורסל של הפועל גבעת־חיים בכוכביה התאומים: נורי שמיר שב מארה"ב, מגוית יחזרו מאיטליה, ואייל גנין יבוא, גם הוא מארה"ב *** תופעה יוצאת־דופן באתלטיקה: בתחרות הבין־אזורית, בשבוע שעבר בהדר־יוסף ביקש הכרוז מתחרים ל... שיפוט ***

יבלת בקרסול הכנסיה

80 אחוז ממעצבי דעת הקהל באיטליה כלל אינם יודעים שהכנסיה הקאתולית שוללת את האנטישמיות, מכבדת את ״עם ישראל״ ואינה גורסת עוד את עקרון רצח אלהים. בכנסיה עצמה הרגשות מעורבים: היהדות קשה לעיכול

מאת אהרון ניר, רומא

לא הכל ״נתיישר״ עדיין בין היהודים והנוצרים — או אם תרצו, בין היהודים לקאתולים. עובדה: הקאתולים עצמם שואלים האם נותרו אצלם דעות קדומות כלפי היהודים.

בכל אופן ״הבעיה היהודית״ לא נפתרה, כמובן, אצל הקאתולים עם פירסום המסמך ״נוסטרה אטטה״, והיא ממשיכה להעסיק לא מעט. הנה, החוברת האחרונה של שבועון הנזירים — ״הדהוניאנים״ בבולוניה ״שבוע״, מפרסמת תוצאות מחקר דעת־קהל שיזמה ״החברה לידידות נוצרית־יהודית״ על הדימוי היהודי בעיני הנוצרים. החוקרים רצו לדעת בראש ובראשונה האם ״נוסטרה אטטה״, המבטא את המיפנה הקאתולי ביחס ליהודים, אמנם הביא למיפנה הרצוי והמיוחל על־ידי האפיפיורים יוחנן ה־23 ופאולוס ה־6, החשמנים, הארכיבישופים, הבישופים והתיאולוגים הקאתוליים הגדולים שהשתתפו במועצה האקומנית לפני 20 שנה. כידוע, שלל המסמך, בין השאר, את התיזיס הקאתולי המקודש של ״רצח אלוהים״ (על־ידי היהודים), הוקיע את האנטישמיות על כל צורותיה והכיר ב״עם ישראל״.

והנה, מהמחקר היסודי והרציני שפורסם כעת על־ידי השבועון של הנזירים מבולוניה, מתברר שאת ״נוסטרה אטטה״ לא קראו כלל 60 אחוז מהכמרים האיטלקיים, 68 אחוז מהנזירות הקאתוליות, 99 אחוז(!) מה״קטכיסטים״ (כמרים ולא כמרים המרביצים בין הקאתולים, בעיקר בין ילדים ונוער את עקרונות הדת הקאתולית), 97 אחוז מכל המורים האיטלקיים ו־78 אחוז מהתלמידים והסטודנטים. יוצא אפוא, שבממוצע 80 אחוז מה״קטגוריות״ המחויבות לדעת ולעצב את דעת־הקהל האיטלקית בענייני דת (ובמקרה שלנו: על יחסה ליהדות וליהודים) לא הכירו כלל את ״יוסף״ ואינן יודעות כלל שהכנסיה הקאתולית אינה גורסת יותר עיקרון רצח אלוהים, שהיא שוללת את האנטישמיות ומכבדת את ״עם ישראל״.

תשומת־לב מיוחדת הוקדשה במחקר דעת־הקהל שפורסם על־ידי הנזירים לדעות הקדומות הקיימות עדיין אצל הנוצרים ביחס ליהודים. רק 22 אחוז מבין ה״נחקרים״ סבורים שלא קיימות עוד דעות קדומות מסוג זה. קרוב ל־80 אחוז חזרו על הקלישאה השגרתית של הביקורת על היהודים:

״היהודים עשירים, מלווים בריבית, אנשי מרמה והונאה (23 אחוז); הם מסוגרים בתוך עצמם ואינם פתוחים לדיאלוג (13 אחוז); רצחו את ישו (11 אחוז); אינם מכירים בישו כבמשיח, ומשום כך לא יהיה להם חלק בעולם הבא (7 אחוזים); היהודים הם מעצמה פיננסית ופוליטית עולמית (6 אחוזים); רואים עצמם כבחירי אלוהים (2 אחוזים); הם ארורים על־ידי אלוהים (2 אחוזים).

34 אחוז מהמרואיינים סבורים, בכל זאת, שהדיאלוג בין הנוצרים ליהודים התפתח ב־20 השנים האחרונות; 30 אחוז סבורים שהתקרבות היא רק במלים ובדיבורים אולם לא בעובדות ממש, ו־14 אחוז מהנשאלים חושבים שההסתגרות מצד הקאתולים כלפי היהודים, מקורה באי־ידיעת היהדות אצל הקאתולים עצמם.

על סמך האחוזים הגבוהים, יחסית, של המרואיינים, המוכיחים פתיחות ידועה כלפי היהודים, הבישוף ברומי קלמנטה ריווה, הפעיל בתוך החברה לידידות נוצרית־יהודית, קובע שבהשוואה לתקופה לפני המועצה האקומנית ״ותיקן 2״, הדעות הקדומות כלפי היהודים נתמעטו באופן ניכר. אחוז גבוה מהנחקרים היה רוצה, ומקווה שהמצב ישתפר. הבישוף הרומי מודה שהמצב כמות־שהוא אינו משביע־רצון, אולם מסתמנת, לדעתו, רגישות הולכת וגדלה מצד הנוצרים כלפי היהודים והיהדות. הוא מציין את העובדה שבשנה שעברה, ב״סינוד״ הקאתולי העולמי (סינוד: מועצת חשמנים, ארכיבישופים ובישופים), הפיצו חשמנים אחדים בין המשתתפים כתב, בו דרשו ״שהכנסיה הקאתולית תבקש סליחה מאלוהים ומהאחים היהודים״ על מעשי הרצח ההמוניים (של יהודים) בהם השתתפו הנוצרים, על הוראת הבוז (כלפי היהודים) המזהמת לעתים תכופות את הטפת עקרונות הדת הקאתולית ועל ״קשיחות הלב״ המונעת עקירת דעות קדומות בנות אלפי שנים.

הפתיחות מצד הקאתולים כלפי היהודים כעת, לכל הדעות, גדולה יותר, אף כי עדיין אינה עובדה סופית. הדעה הקדומה, הגובלת תכופות בעוינות, מופיעה מדי פעם גם במישור האינטלקטואלי־דוקטרינרי הקאתולי. כגון ״התיאולוגיה של תחליף״ המבצבצת באחרונה בכתבים שונים של תיאולוגים קאתוליים. זו רואה בנצרות ניגוד או תחליף של היהדות, התיאוריה ההיא מייחסת ליהדות חוסר ״שלמות״ — בכל אופן, ליהדות כדת.

יש המפרשים אי־אלה רמזים בנאומים האחרונים של האפיפיור עצמו כתמיכה בתורת ״תיאולוגיית התחליף״. האפיפיור, יוחנן פאולוס ה־2, דיבר באחד הנאומים האלה על ״החטא שחטאו היהודים בסירובם את ישו״.

הסיכום: הכנסיה הקאתולית מתלבטת לא מעט סביב ״המיפנה״ שעליה לעשות. אם אמנם מקובל עליה עד הסוף ״נוסטרה אטטה״, עליה לפתוח בביקורת עזה על ״מכתביו״ של השליח סאן פאולוס עצמו, הרוויים פולמוס אנטי־יהודי ארסי, שעליהם מבוססת הנצרות במידה ניכרת. הכנסיה הקאתולית לעולם לא תוקיע את ה״אנטישמיות״ של ה״אפוסטולו״ הגדול שלה. לא אחר אלא היומון השמאלני ביותר באיטליה ״איל מאניפסטו״ כותב: ״עשרים מאות בשנים לא עברו לשווא לא רק במישור התרבותי, אלא גם במישור קורות היחסים בין יהודים לנוצרים. הפוגרומים ואושוויץ לא בוצעו על־ידי בודהיסטים ועובדי אלילים. ישו היה יהודי מראשו עד כפות רגליו, עובדה שאינה יכולה להתעכל בקיבה של התרבות והתיאולוגיה הנוצרית״.

פאפא בבית־הכנסת — ״הבעיה היהודית עדיין לא נפתרה״

מחסום הסוס השלישי

גם הבריטים מודים כי שיטת הבחירות שלהם יוצרת עוול, אך שתי המפלגות הגדולות משוכנעות: אין טוב מזה ליציבות

מאת מאיר בלייך, לונדון

בהשוואה לדינמיקה של החיים הפוליטיים בארץ אחרת, בבריטניה שורר שיממון מוחלט. באשר למפלגת השלטון, המפלגה השמרנית, יש רוב של כמעט 200 צירים בפרלמנט שבו 650 מושבים, הרי הצבעתם של 50 מאנשיה נגד הצעת חוק בנושא פתיחת החנויות ביום ראשון, נחשבת סערה ללא־תקדים...

על כן, כאשר אין דרמות אמיתיות, אמצעי התקשורת יוצרים אותן. בשל שיטת הבחירות האישיות נאלץ חלק מסוים מהבריטים, בין בחירות כלליות לאלו שאחריהן, לבוא שוב לקלפי באיזור מגוריהם, לבחירות־משנה. הם נדרשים לבחור מחליף לחבר הפרלמנט שייצג אותם ואשר הלך בדרך כל בשר או שבחר בחירה אחרת, כמו, למשל, לשמש פרשן טלוויזיה (השכר שם גבוה יותר).

כ־8 באפריל התקיימו בחירות כאלו בפולהאם, במערבה של לונדון. מי שנחת באותו שבוע בבירה האנגלית וצפה בטלוויזיה או עיין בעיתון רציני, היה מקבל את הרושם שנתיני הממלכה בוחרים פרלמנט חדש. שרים ומנהיגי מפלגות האופוזיציה כיתתו רגליהם ברחובות, נשקו לילדים, לחצו ידיים והשיבו על כל שאלה של כל פונה. משדרי הסיכום שהחלו בחצות נמשכו עד למחרת הצהריים ומיטב הפרשנים והמומחים נדרשו לחוות דעתם.

את המושב, שהיה קודם־לכן בידי השמרנים כבש באלגנטיות מועמד הלייבור. הוא קיבל 44 אחוז מן הקולות לעומת 35 אחוז שניתנו ליריבו השמרני, בעוד איש המערך נאלץ להסתפק במקום השלישי עם 18 אחוז. בסך־הכל כ־37 אלף איש באו לקלפיות — 70 אחוז מבעלי זכות הבחירה.

גם הבריטים מודים כי שיטת הבחירות שלהם יוצרת עוול אולם שתי המפלגות הגדולות משוכנעות שאין טובה ממנה ליציבות המימשל. בבחירות הכלליות שנערכו ב־1983 קיבלו השמרנים 42 אחוז מן הקולות בנוטלם 397 מושבים (32 אחוז), ואילו המערך קיבל 25 אחוז מן הקולות ורק 23 מושבים (3 אחוזים).

אבל על אף שיטתם המיוחדת, למדו הבריטים כיצד להסיק מסקנות; גם כאשר רק 37,084 איש נוטלים בהן חלק, כמה רבבות בוחרים בלבד. אילו האחוזים שהושגו בפולהאם — אמרו המחשבים למפעיליהם — הרי הלייבור היה זוכה ב־325 מנדטים, המספר ההכרחי להקמת ממשלה בעלת רוב מוחלט. השמרנים, היו נאלצים להסתפק ב־216 מושבים, בעוד שהמערך הליברלי־סוציאל־דמוקרטי היה נותר אי־שם, מרחוק.

התמונה אינה שלמה אם מבודדים את תוצאות הבחירות בפולהאם מאלו שהושגו שם ב־83. הגורם המכריע שהשפיע על מומחי המספרים היתה העובדה שהלייבור הגדיל כוחו ב־10 אחוז, בעוד שהמערך הסתפק בשמירת מעמדו.

העובדה שהשמרנים הפסידו 11 אחוז מהתמיכה שהיתה להם ב־83 אינה נחשבת רבת־משמעות באשר בתקופת הביניים, בין הבחירות, צופים שהציבור יצביע נגד הממשלה. האכזבה וסערות הקוטא שהיו לממשלה בנושאי ווסטלנד ובריטיש ליילנד לא תרמו קולות למעון השמרנים.

גם השמרנים וגם הלייבור הקדישו מאמצים רבים כדי לנסות לדחוק את הסוס השלישי המנסה להצטרף לצמד המוליך את הפוליטיקה הבריטית זה שנים. המערך של הליברלים והסוציאל־דמוקרטים הוא בחינת ר״ש של הפוליטיקה הבריטית, תנועה זו היא שילוב בין הגבורדיה הפוליטית הוותיקה, ברמות המפלגה הליברלית, לבין היצור הרענן שפלט עצמו מתוך הלייבור, שהיה אדום מדי לטעמו, אך לפני חמש שנים. אולם על אף היות הליברלים מפלגה רבת־שנים, הרי הנהגתה חסרה ניסיון ביצועי, לעומת זאת, אנשי הסוציאל־דמוקרטים שירתו בעבר כשרים בממשלות ווילסון וקלהאן.

דוברי המערך טוענים נגד הדבקתן של תוויות עליהם כאילו הם שמאל מהימין או ימין מהשמאל. למעשה, הם מייצגים את קו הביניים בייחוד בתחום הכלכלי חברתי. הם בעד ״קאפיטליזם־סוציאלי״. מפלגה זו היא מוקד משיכה לקבוצות אמצע הדרך, בעלי מקצועות חופשיים, אקדמאים ואנשי עסקים.

בבריטניה קשה למחוק את המסורת והמערך מתקשה לפרוץ את מחסום היעוד והאמונה בכוחם. העובדה שהוא ״ראנר־אפ״, ניצב במקום השני לאחר המנצח, אינה מקנה לו כמעט דבר. רק בתחום אחד, חשוב ביותר, זכה המערך להצלחה הודות לאחוז התמיכה בו. אמצעי התקשורת האלקטרוניים מתייחסים אליו כשווה אל 2 הגדולים בכל הנוגע לזמן שידור. לאחר הבחירות בפולהאם, הודו ראשי המערך שלא זכו בהישג, אלא שמיד הוסיפו שגם לא ציפו לתוצאה משמעותית. אבל בהשוואה למערכות שהתקיימו במהלך 85 שבהן הגדיל המערך כוחו, הרי הפעם הם השפילו.

פולהאם הוא איזור בחירה מעניין. יש בו שיכונים ממלכתיים, בהם מתגוררים פועלים ופנסיונרים ויש רחובות שהפכו ליוקרה בעקבות הצפתם במקצוענים, מחירי הדירות עלו שם במאות אחוז בשנים האחרונות. בפולהאם שוכן מגרש הכדורגל של קבוצת צ׳לסי וגם מועדון הקרלינגאם, שבין מרשאותיה, על שפת התמזה, מוצאים מקלט בני המעמד העליון. תושביה של פולהאם דחקו לאחור את המערך לשביעות רצונן של שתי המפלגות האחרות, המאוחדות ברצונן לרסק את המתחרה החדש.

ללייבור היו כל הסיבות לחוש קורת רוח. הקולות שאיבדו השמרנים נדדו מעל למשכורות המערך, היישר אליהם. שוב הוכח שמאבקו של מנהיג המפלגה ניל קינוק בשמאל הקיצוני בתוך מפלגתו, מביא לה נקודות מקרב הקהל הרחב. המועמד הנחמד והמנומס שנבחר לפרלמנט מטעם הלייבור הצליח גם הוא לתרום לתנופה, עד כי אחד מדוברי השמרנים אמר לאחר הבחירות אם כולם היו כמותו היינו צריכים להיות מודאגים. בעייתו של קינוק היא שגם אחרים מייצגים את הלייבור. ואכן, כאלה הם פני הדברים, בתוך המפלגה יושב גוש בעל עוצמה הצובר כוח מקרב הזבוב, אך תרומתו למשיכת קולות מוטלת בספק.

הלייבור הוליך בסקרים מתחילת המערכה ולזכותה של מפלגת האופוזיציה ייאמר גם שבעוד שיריביה ניסו לנגח בנקודה הרגישה, קרי בנושא השמאל הקיצוני, הרי אנשיו העלו על סדר היום נושאים מהותיים כמו אבטלה, בריאות ושיכון. התוצאות הוכיחו שהשילוב שבו בחר קינוק של מתינות ורציניות, נושא פרי. תקוותו היא, שהוא יצליח להשתית קו זה במערכות הבאות לו בעתיד. המאבק בפולהאם הם נעשה מתבונים הכל לשני הסיבובים הבאים המתוכננים בפתח, אלה שני מושבים נוספים, גם הם טריטוריה שמרנית בעבר, אלא שהפעם הם מצויים באזורי הכפר. בעוד שבפולהאם עמדו קינוק וחבריו למבחן, הרי הפעם יהיו השמרנים והמערך שיבחנו כוחם וסיכויים לעתיד. לפי שעה, על פי הסקרים הארציים, המדינה משולשת, ללייבור 38 אחוז, לשמרנים 32 אחוז ולמערך 30 אחוז.

רודפים תעתועי שרב

מאת יו פום, טהראן

דיפלומטים רואים בקריאתו של האיאטולה חומייני לכל הגברים הבריאים להתכונן להילחם בעיראק, נזיפה נמרצת למי שמנסים להפוך את הצלחות איראן במלחמה נגד עיראק לעמדה איראנית חזקה בשיחות שלום.

המנהיג הרוחני בן ה־85, שהוא גם מפקד הצבא, קרא להמשך המלחמה הקדושה נגד שלטון כופר. דיפלומטים פירשו את דבריו — שהיו כמעט צו מפורש והביאו במקידות לגיוס המוני מתנדבים — הוקעה חריפה של מי שמציעים לנהל משא־ומתן על שלום בעקבות שתי מתקפות איראניות מוצלחות בחודש פברואר.

״מתנגדי המלחמה צריכים להבין, שאין זה לטעמו של אלוהים״ — הזהיר חומייני דיפלומטים זרים ופקידים בכירים בשעיניו מבריקות מזעם. הצהרתו באה בעקבות פירסום חוברת מטעם ״תנועת החופש״, בהנהגת ראש הממשלה לשעבר מהדי באזרגאן, (האופוזיציה החוקית היחידה באיראן) שקראה לחפש דרכים לשלום.

מזימות נגד איראן

החוברת טוענת שפקידים איראניים המחפשים את השלום, דומים לנודדים במדבר הרודפים אחרי תעתועי שרב, והמלחמה היא מלכודת שטמנו מעצמות העל במטרה להתיש את איראן.

דיפלומטים סברו שאזהרת חומייני היתה מכוונת גם כלפי פקידי ממשלה שאולי החלו לחשוב בכיוון של עשיית שלום. אולם אין לסברה זו הוכחות גלויות.

לאחר שחומייני פירסם את הצהרתו, הודיע יו״ר הפרלמנט עלי אכבר האשמי ראפסנג׳אני, אחד מבעלי ההשפעה באיראן כיום, ש״האופוזיציה היא קומץ אנשים ׳המנדנדים׳ פה ושם״.

האיאטולה חומייני ״אלוהים אומר״

האיאטולה אחמד אזרי־קומי, דובר האגף המסורתי השמרני של הפוליטיקה הקלריקלית האיראנית, הוקיע את הטוענים ש״המלחמה גורמת רק למותם של צעירי שני העמים.״

מלחמה נגד הכפירה

כל צעד איראני רציני לקראת משא־ומתן יצטרך לוותר על תביעתה העיקרית של איראן: הדחתו של נשיא עיראק סדאם חוסיין. האפשרות של הליכה לקראת משא־ומתן לשלום לא התקבלה על הדעת לפני הצהרת חומייני, ואחריה אין היא באה כלל בחשבון — הוסיפו דיפלומטים.

מאז קריאת חומייני ממהרים, מוסדות מהפכניים ומנהיגים, להביע את נכונותם לתמוך במאמץ מלחמה גדול יותר.

הפקידים מתלהבים

ראפסנג׳אני הביע את הפתעת פקידי הממשלה באומרו ״דבריו היו כה רציניים, שלרגע חשבנו שעלינו להפקיר את הפרלמנט וללכת לחזית. הוא הצהיר הצהרה דתית סופית... הוא הבין דברים שאינם מובנים לנו. המסוגלים לשאת נשק חייבים להתכונן. אם נאפשר לאויב להתכונן מחדש, המלחמה עלולה להתארך״ אמר בהתייחסו להודעותיה של עיראק לנוכח השתלטותה המהירה של איראן על הקצה הדרומי האסטרטגי של חצי־האי פאו, בפברואר.

פקידים אחרים השוו את קריאת חומייני לקריאות דומות שהשמיע במצבים קריטיים בעת מהפיכת 1979, כשעודד אנשים לצאת לרחוב ולהפיל את השאה המנוח.

״טוב למות״

חומייני העלה בתחילת מארס את הרעיון לגייס נשים ולאמן אותן בשימוש בנשק כדי להגן על ערים. זו הצעה קיצונית, אך תושבים מקומיים אומרים שמגמות מהפכנים כבר החלו ליישם אותה. קריאותיו והצהרותיו של חומייני משפיעות עמוקות על המוני העובדים הדתיים של איראן, שרואים בו אלוהים למחצה.

מתנדבים רבים אומרים, שהם הולכים לחזית מפני שחומייני ציווה עליהם לעשות זאת, והם מקבלים את המוות בזרועות פתוחות. הם חוזרים שוב ושוב על סיסמאות כגון ״האיסלאם בסכנה״ ו״לא ניטוש את האימאם.״

לדברי הממשלה, ההיענות לקריאת חומייני כה המונית, שמשמרות מהפכנים נאלצו לארגן יחידות חדשות, ובסיסים בערי השדה, כדי לאפשר טיפול בכל הפונים להתגייס. הגיוס האחרון נחשב לרציני יותר ממבצע ההתנדבות בספטמבר, שאיפשר את מתקפות ״שחר 8״ ו״שחר 9״ המוצלחות בפברואר. תקנון הגיוס הומכר והוא ביום סטנדרטי יותר מבעבר.

לדברי דיפלומטים, הגיוס הנוכחי מסמל את נחישות דעתה של איראן להמשיך במלחמה ״עד הניצחון הסופי״.

קרישת הדם הכחול

פגם זעיר בגן אנושי יחיד מביא למחלת ההמופיליה (מחלה הכרוכה באי קרישת הדם ומשמעותה — מחסור בחלבון מסויים (בדם) המהווה מרכיב קריטי בריאקציות המביאות להקרשת הדם בפצעים. חולה המופיליה שאינו מטופל עלול לדמם בפצעים פנימיים ועקב כך למות בגיל מוקדם.

ההמופיליה מטופלת כיום (מאז 1960) על־ידי עירויי תרכיז של החלבון החסר. התרכיז הזה מופק ממאגרי דם גדולים הנתרמים על־ידי האוכלוסיה הבריאה. מאגרים אלו מהווים חממה לווירוסים שונים, ולמעשה, אין כמעט חולה המופיליה שאינו סובל מזיהומים ויראליים מסוגים שונים, כאשר הסכנה הגדולה טמונה כמובן באלו הגורמים לסינדרום ניוון מערכת החיסון, קרי — איידס.

מכאן, איפוא, שנוצר צורך דחוף לאתר טיפול אנטי־המופילי שאינו מופק ממאגרי דם. כאן נכנסה לתמונה ההנדסה הגנטית. וכנראה בהצלחה רבה.

התברר שברוב המקרים נגרמת ההמופיליה על־ידי פגם בשרשרת ה־DNA המקודדת את החלבון המקריש, הנקרא פקטור VIII. שתי קבוצות מחקר הצליחו לבודד את גן הפקטור VIII מתאים של אנשים בריאים וצירפו אותם עם DNA של תרביות תאים במעבדות. התברר שצירופי התאים השתכפלו ועל־ידי כך יצרו שכפולים והעתקים של הגן המכיל את פקטור VIII. כך הצליחו לייצר כמויות משמעותיות של הגן הזה.

בניסויים שנערכו על דם המופילי התברר, שהחלבון הזה ״עובד״ וגרם להקרשת הדם במעבדה. נעשו ניסויים בעכברים ובכלבים והתברר, שהמוצר ההנדסי־ביולוגי פועל, ותוך שנים ספורות יעבור לייצור מסחרי.

כיום ידוע שההמופיליה היא מחלה הקשורה למין (זכר־נקבה), משום שהגן בו אמור להימצא אלמנט הפקטור VIII נמצא בכרומוזום x. כידוע, תאי הנקבה מכילים שני כרומוזומי x, ותאי הזכר מכילים כרומוזום x וכרומוזום Y. מכאן איפוא, שתא זכרי מכיל רק גן יחיד מסוג פקטור VIII בתורשה מאמו, ויהיה המופילי אם הגן הזה פגום. בניגוד לכך הנקבה, שהיא בעלת שני גני פקטור VIII, האחד מאביה והשני מאמה, והיא יכולה לשאת גן פגום מבלי לחלות בהמופיליה, משום שהגן הנורמאלי בכרומוזום ה־x השני מגן עליה. רק לעיתים נדירות שני הגנים יהיו פגומים (והסתברות נמוכה ביותר), ומכאן איפוא שקיים מספר זעום של נשים המופיליות.

הידיעה שההמופיליה היא מחלה תורשתית היתה נתונה עוד לחכמי התלמוד, שפסקו: עוללים (זכרים) שאחיהם הבוגרים או בני דודיהם דיממו למוות אחרי ברית המילה אינם חייבים במילה.

הדפוס התורשתי השונה של המחלה — הפוגעת כמעט רק בזכרים בעוד נשים רק נושאות אותה — תואר לראשונה במאה התשע־עשרה. נושאת המחלה המפורסמת ביותר היתה המלכה ויקטוריה, אשר אחד מבניה חלה בהמופיליה ולפחות שתיים מבנותיה נשאו את המחלה. הנישואים המלכותיים של בנות אלו גרמו להפצת המחלה במשפחות המלוכה בגרמניה, רוסיה וספרד. מכאן ההתייחסות להמופיליה כאל מחלת מלכים ונסיכים.

בשרטוט שלפניכם מוצג המהלך התורשתי־מיני המביא לכך שנשים יהיו נושאות המחלה בעוד הזכרים לוקים בה.

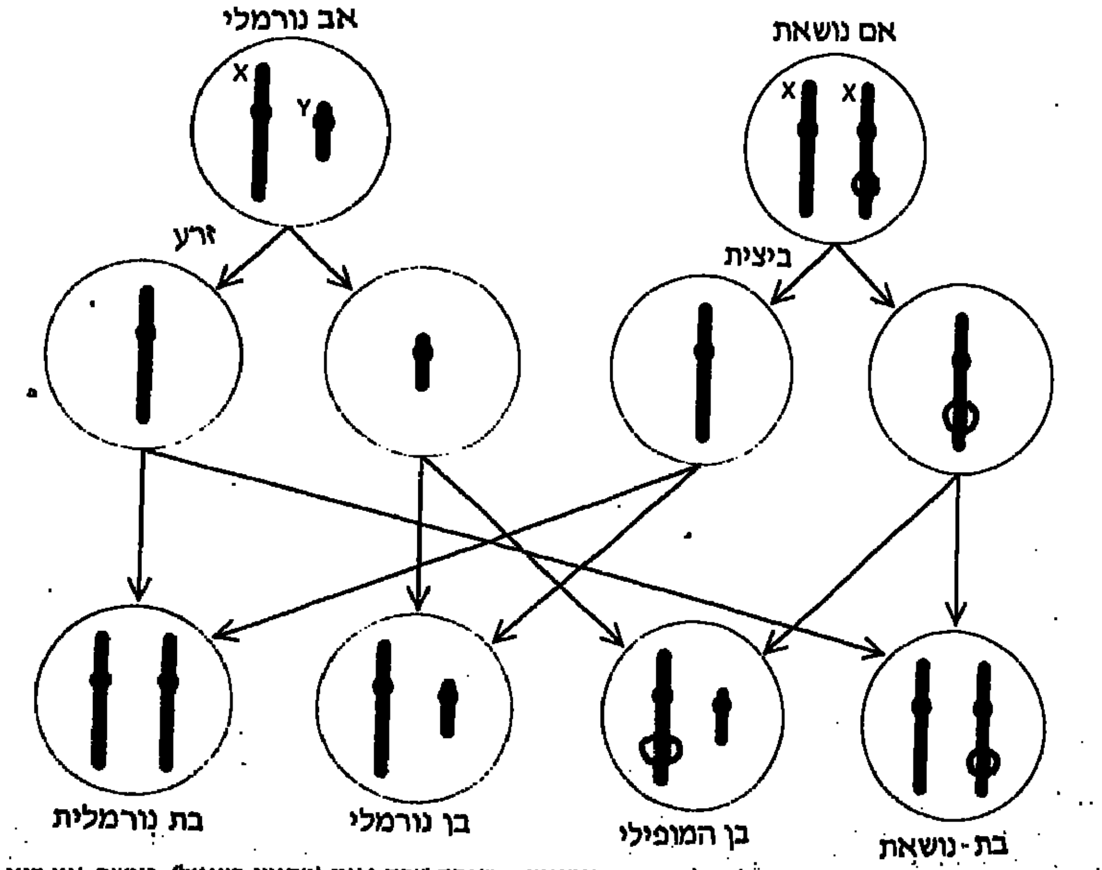

השרשרת התורשתית של מחלת ההמופיליה. לאם שני כרומוזומי x שאחד מהם פגום (מסומן בעיגול). כאשת, אין היא לוקה במחלה. משום שיש לה כרומוזום x נוסף המכיל את גן הפקטור VIII, שמגן עליה. האב הוא נורמאלי. כפי שאנו רואים בשרטוט, הבן שכרומוזום ה־x שלו יהיה פגום – ילקה בהמופיליה. ואילו בת עם כרומוזום פגום – רק תישא את המחלה.

פינה סיזיפית

מותר האדם מן העציץ

חושש אני כבר עמל כדי להרגיז את מאות אלפי קוראי המדור (מטעמי צינעה אינני מוסר את המספר המדוייק, וכי למה לנקר עיניים?) ומקננת בי התחושה שהצלחתי לשכנע אותם, שהיצור האנושי על סף המאה העשרים־ואחת אינו משופר במידת קידמתו מאביו ומולידו — הקוף או ההומו פאבר, אם תתעקשו. בעצם, מרגיזה אותי העובדה ששיכנעתי אתכם כל כך בקלות. מה אעשה עכשיו? והרי קיוויתי שנהפוך עולמות תוך כדי ויכוח, שנקיז דם (ויכוחי...). שנתעורר איכשהו מחלום הבלהות הזה.

עלי להודות, שרבים מידידיי טוענים ברשעות, כי חלום הבלהות זה אינו אלא המציאות בכבודה ובעצמה. הלוואי על אויביי ידידים כאלה. האמת היא, שבמחשבה שנייה, ולאור האפשרות שאמנם החלום המשעמם הזה הינו המציאות עצמה, ייתכן שלקחתי על עצמי את הצד הקל שבוויכוח... עכשיו תאמרו שסידרתי אתכם. האמינו לי, ואני ממש מתחנן, כי היה זה בתום לב.

על כל־פנים, לא נמאס לכם? לא משעמם לכם? מה אתם עושים כל היום? לועסים? ישנים? רבים עם השכנים?

אלוהים אדירים, איך לא חשבתי... אתם לבטח עסוקים בקריאתו ובפיענוחו של מדור מה־דע, אהה! אם זה המצב, אז אשתף אתכם בבעיה שמציקה לי זה זמן (בעיה אישית) ונראה לי שהיא מעמיקה יותר מהשטויות שהלעטתי אתכם עד כה. בוקר אחד הצצתי לעבר עציצי העומד דרך קבע על אדן חלון הסלון הענק שלי (4 מטרים רבועים!), ושאלתי, מה ההבדל ביני לבינו. שלא תטעו, אני חוזר, שאלתי מה ההבדל ביני לבין עציצי. האמינו לי, שהתאמצתי והתחבטתי ולא מצאתי כל הבדל, ופרט למבטי בוז ששיגרתי אליו, כדי להבטיח את עליונותי ושמא חלילה וחס יאבד את הפרופורציות, לא הצלחתי להגדיר הבדל אפילו בפרט אחד. מובן איפוא שמיהרתי להצהיר בפני כי אני יפה ממנו, אחר־כך בתנוחה מצ׳ואית עמדתי מלוא קומתי והצהרתי על כך בפניו! כן, נמאסו עלי המשחקים. אני חושב שאם יש לי מה לומר למישהו, עלי לומר לו ללא כחל ושרק.

כאן ציפתה לי הפתעה מדהימה. הוא לא הגיב! אתם מתארים לעצמכם כמה כעסתי? כמעט שיסעתי את צווארו, והמשכתי וצרחתי את דעתי עליו. כבודו, השחצן, הנפוח, זה שאני טורח כמעט כל בוקר להשקותו וללחוש לו מנעמים, אינו מגיב. אפילו לא המתיק! חשד מסעיר התגנב לליבי (כן, לליבי) שמא הטיפוס הזה נטול אגו. רק זה היה חסר לי. משום שייתכן כי יש הבדל בינינו, אך בכיוון שונה מזה שחשבתי. שומר שמיים. ביטלתי כמובן את האפשרות הזאת ומאז כל בוקר אני טורח לחלוף על פניו מגונדר וזקוף (עד כמה שאני יכול...) ולהעיף אליו מבט זועם, עמוס בניצוצות ציניקניות. שלמר.

זהו. והרי לכם זעיר ממרורי היום־יום שלי. אם יש בידכם עצה, אנא מכם... רק אוסיף, שאילו ראיתם אותו, הייתם נוטשים מיידית את המדור הזה ועוברים לעיתון קטן וחסר תוכנה כמו ידיעות אחרונות. סה לה וי.

ידיעה של הרגע האחרון: הטיפש הזה עדיין לא מגיב! כדי להשאירכם חלילה וחס ללא קורט פרשנות, החלטתי להעביר לידיעתכם את דעתו של פרשני הנאמן, חתול חוב אספרפר, הטוען, שדרך פעולתו של עציצי, שאותה הוא צפה כבר מזמן (ראה מדור פרשנותא מסוף המאה השמונה־עשרה), מעידה על התנשאות וחוסר התייחסות עקרונית ל״יצורים מדברים״ כמוני. כמו כן הוסיף פרשני, שאם אוסיף ואסתובב בין רגליו של הגזון ואמשיך להטריד את מחשבתו, הוא עלול להחרים אותי כליל! רק כרמז אוסיף, שפרשננו זה שירת נאמנה את כל ראשי הממשלה המוכרים לכם כיועץ לענייני ״הינתרות״. זה לא פשוט. ואני, כתור גרופי ידוע, לוקח כל מלה שלו ברצינות. איזה צרות!

עכשיו, אחרי ששיתפתי אתכם במרורי, החלטתי לרמוז לכם שההסתכלות הזאת עם עציצי תואמת את גישתו של הגל. בעצם, אם תקראו את פרק ״האדון והעבד״ מתוך ״הפנומנולוגיה של הרוח״ של הגל, ייתכן שתמצאו פתרון למצב הביש שלי. (בעברית, בהוצאת עם אובד. סליחה, עם עובד).

זהו, באמת. בשבוע הבא, אציג לכם מספר דעות שנשלחו אלי במסגרת המדור. זאת כמובן בתנאי שלא אתאשפז בינתיים באברבנאל ושיהיה ברור לכם שאם לא אני אתאשפז — עציצי יתאשפז... קצת מכות חשמל לא יזיקו לנשמתו המתנשאת. חוליגאן!

כלב צולע

אחת מבעיות ההתפתחות הנפוצות ביותר אצל כלבים הינה המחלה התורשתית היפ דיספלזיה. היפ דיספלזיה הינה עיוות במיבנה מפרק האגן. כך השקע אינו ״עוטף״ בצורה מושלמת את ראש עצם הירך, דבר זה נובע מעיוות במיבנה השקע או במיבנה עצם הירך. כתוצאה מכך מאבד המיפרק את יציבותו. ראש עצם הירך נוטה להחליק החוצה מתוך מקום מושבו בשקע, ונוצר מעין נקע. דבר זה גורם לחיכוך בין עצמות המיפרק ושחיקה של המפרק העצם. כתוצאה מכך נגרמים שינויים דלקתיים, והתעבות של הרקמות באיזור, וגדילה אנורמלית של חלקי עצם וסחוס. סימני המחלה נעים בין אי נוחות קלה ברגליים האחוריות של הכלב עד לצליעה קשה, וכאבים עזים. איבחון ראשוני של היפ דיספלזיה יכול להיעשות על־ידי זיהוי הסימנים הקליניים, אך איבחון ברור נעשה אך ורק על ידי צילום רנטגן. ניתן לטפל במחלה על־ידי ניתוח, דיאטה במקרה של משקל עודף, וחשוב לפתח ולחזק את השרירים באיזור האגן. במיקרים חמורים, הפיתרון הינו כירורגי. על פי המלצת וטרינרים יש לעשות צילום אגן בגיל שנה עד שנה וחצי, וכך לאתר את הבעיה בזמן ולטפל בה. הבעיה העיקרית היא כמובן מניעת המחלה והיות שהיא תורשתית הדרך היחידה למניעת העברתה היא — לא להשתמש לגידול בכלבים נושאי המחלה.

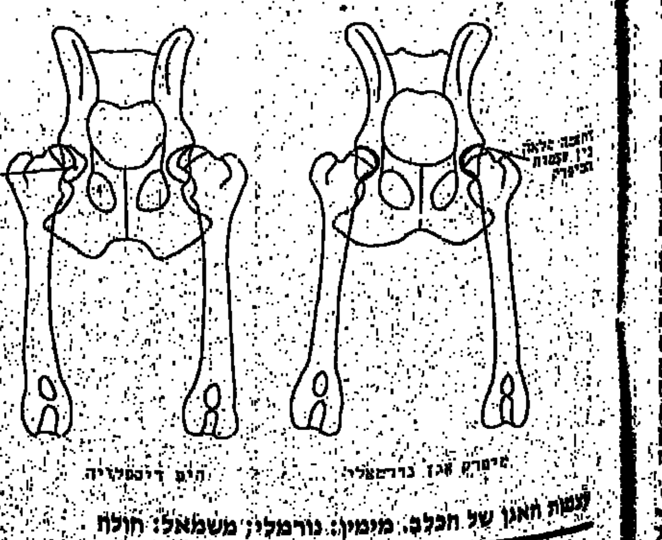

עצמות האגן של הכלב. מימין: נורמלי; משמאל: חולה

סמים על חוט השערה

כימאי מלוס־אנג׳לס, ורנר באומגרטן שמו, פיתח לאחרונה שיטה חדשה לגילוי שימוש בסמים באמצעות קרינה. בשיטה זו אפשר לגלות לפי שערו של אדם אילו סמים לקח, ושלא כמו בבדיקות דם או שתן, מראה אף מתי צרך אותם. באומגרטן ושותפו למחקר — פסיכופרמקולוג בשם רונלד סיגל — טוענים שבדיקת השיער אמינה יותר מבדיקת שתן, המרכז לגמילה מסמים של הצי האמריקני בסן־דייגו משתמש בשיטה זו על בסיס נסיוני מאז דצמבר 1985.

היבט מרתק של המחקר הוא השימוש בשיטה לבדיקת דגימות שיער שנלקחו מאישים ידועים, שאינם בין החיים זה זמן רב. בין הדוגמאות שבאומגרטן וסיגל בדקו היו תלתלים של ג׳ון קיטס, המשורר בן המאה ה־19. בדיקת השיער אישרה את השערות החוקרים, שהמשורר הידוע היה צרכן אופיום...

שיטה חדשה זו יכולה להיות דרך מוצא למעסיקים, המעוניינים לבדוק אם יש בין עובדיהם, או בין מועמדים לעבודה, צרכני סמים, אך מתקשים לבקש מהם דגימות שתן או דם לצורך בדיקה. בדרך כלל קיימת התנגדות מובנת של העובדים להשפלה הכרוכה בבדיקה כזו. מה גם שלעיתים קרובות מדי תוצאות הבדיקה מטעות. התנגדות להורדת קווצת שיער מהראש עשויה להיות פחותה, במיוחד אם מדובר בשיטה מדוייקת יותר לגילוי עקבות סמים.

למעשה, מבוססת השיטה על העובדה הידועה כיום לחוקרים, שבשיער נשמרים עקבות של כל הכימיקלים בגוף, וכך אפשר על־ידי אנאליזה של השיער לקבל תמונה מדוייקת של כמות המינרלים בגוף. יתרונה של השיטה בכך שהיא מודדת מה שנמצא בתוך התא ממש, מה שנספג לתוכו, בעוד אנאליזות דם בודקת מה שמחוץ לתא, ואנאליזות שתן בודקת רק מה שנפרש מהגוף כחומר פסולת. ישנה חשיבות רבה לקביעה המדוייקת של כמות המינרלים בגוף, מכיוון שעודף או חוסר באחד מהם יכול להיות גורם (בלעדי או חלקי) למספר הפרעות בתיפקוד האורגניזם החי.

עדנה גוגול

פרקים בתורת היחסות

פאראדוקס הכיוון

בפרק שעבר למדנו משהו על מהירות האור. וכמכן, קיימות מספר מוזרויות הקשורות למהירות האור. האחת היא, שאין חומר המסוגל לנוע מהר כמו האור. דוגמה תעזור להבהיר את המוזרות הזאת. כל אחד יודע שאם יטפס במעלה מדרגות נעות (הנעות כלפי מעלה) הוא יגיע לפסגה יותר מהר מאשר לו היה עומד על מדרגה וממתין שמדרגות תביאו לפסגה הזאת. אבל אם מדרגות הנעות ינועו במהירות האור (אפילו בניו־יורק זה לא מתקיים...) תגיעו על הפיסגה בדיוק באותו הזמן (שימו לב — באותו הזמן!) בין אם תטפסו במעלה המדרגות ובין אם תעמדו על מקומכם.

או בצורה אחרת — אם תהלך ברחוב בקצב של ארבעה קמ״ש לשעה יחלוף על פניך כלי רכב, באותו הכיוון, בקצב של שמונים קילומטר בשעה, ואם תמשיכו לנוע באותו הכיוון במשך שעה, יהיה המרחק ביניכם כ־76 קילומטרים. לעומת זאת, אילו נסעה המכונית שנעה באותה המהירות ובכיוון ההפוך, לאחר שעה המרחק ביניכם יהיה 84 קילומטרים. אבל אילו המכונית הזאת היתה נוסעת במהירות האור וכן גם המכונית הקודמת — לא היה כל הבדל באם הכיוון היה נגדי או בכיוון שלך: בשני המקרים המרחק ביניך ובין המכונית, לאחר שניה של צעידה, היה — 186000 מילים. איך ייתכן שהמכונית באותו מרחק (שימו לב — מרחק) ממספר שונה של נקודות לאורך הדרך?

אז?

אני יודע, זה נראה מוזר, אפילו פאראדוקס. אך בהתייחסות אל הפאראדוקסים האלה נמצא העומק של תורת היחסות הפרטית, ועל כך בהמשך.

חולוני, הכר את עירך

מאת אשר שילוני

לוקאל פטריוטיות, כך מסתבר, אינה באה מעצמה ויש לפתח אותה. דור אחר דור נולדים תושבים חדשים בעיר ואינם יודעים את תולדותיה, שמות מייסדיה, חבלי לידתה, השכונה הראשונה ועוד כהנה וכהנה פרקי תודעה מקומית. חולון עושה באחרונה מאמצים ניכרים „למכור" את עברה לילידיה ותושביה. קצת מאוחר אבל בכל זאת.

לאחר מאבק של שנים משקמת עתה העירייה את בית „הוסמסה" שהיווה מרכז אימונים איזורי של ההגנה עד מלחמת השחרור. הבניין, והגן ההיסטורי שלידו, שבתקופה ההיא היו תקועים אי־שם בדיונות החול, עומדים כיום במרכז שכונת קרית שרת. לאחר שיקומם יהוו מקום לימוד וסיור לתלמידים ולנוער.

גם הארכיון ההיסטורי עשה רבות להציל חומר רב ערך מידי ותיקים ומידי „יורשים", שבדרך כלל מזלזלים ב„סמרטוטים" של הוריהם ומשליכים הכל לאשפה. באמצעות הארכיון ניצל ברגע האחרון חומר רב־ערך שנאגר במחלקות העירייה ושהיה נתון בסכנת ביעור. חבל רק, שפרנסי העיר עדיין אינם מודעים לחשיבותו של מוסד זה, ואינם עושים די כדי להעמיד לרשותו את המשאבים הכספיים וכוח האדם הדרוש על מנת שיוכל להתגבר על פיגור של שנים.

כבר עתה נעזרים תלמידי בית הספר בחומר ההיסטורי הרב הגנוז בארכיון. בתי־ספר מקיימים תערוכות לתולדות העיר, מראיינים את ותיקיה ומזמינים אותם לבתיה"ס, לספר מזכרונותיהם.

במסגרת אירועי מלאת 50 שנה לחולון הוציא דובר העירייה, אורי שטארק, חוברת מהודרת מלווה בתצלומים, המספר את סיפורה של העיר על רגל אחת.

ארבעה נשיאים, שני ראשי ממשלה

אירועי יובל ה־50 יתפרסו על כל השנה. ירית פתיחה ניתנה בישיבה חגיגית של מועצת העירייה, שהתקיימה במתנ"ס המפואר של קרית שרת, בה הוענקה אזרחות כבוד לנשיא המדינה, חיים הרצוג.

ראש עיריית חולון, פנחס איילון, הצליח במשך עשרות שנות כהונתו לבחור באישים הראויים לאזרחות של כבוד בעיר. בהם כאלה איתם עמד בקשר ידידותי הדוק, כמו שר האוצר המנוח פנחס ספיר; שר הפנים ד"ר יוסף בורג, שני ראשי ממשלה, גולדה מאיר ושמעון פרס. הנשיא הרצוג הוא אזרח הכבוד ה־12 של חולון. קדמו לו שלושת הנשיאים יצחק בן־צבי, זלמן שזר ופרופ' אפרים קציר. בגלריית אזרחי הכבוד גם אריה שנקר, מייסד לודז'יה, בית החרושת הראשון עליו התבססה כלכלת חולון בימי הבראשית שלה; אברהם הרצפלד, שהוריש לעירייה את ביתו, בו ממוקם כיום הארכיון ההיסטורי, מרסל לגרה, לשעבר ראש עיריית סירן שבצרפת, עימה מקיימת חולון קשרי „תאומות" הדוקים. אזרח כבוד אחר היה יהושע ברטונוב, זקן שחקני „הבימה". ברטונוב, הרצפלד ושנקר היו גם אזרחים מן המניין — הם התגוררו בחולון.

אמנות מחפשת זהות

שנים רבות התנזרה מתערוכות. ציירה מופשט ולא מצאה את עצמה בסגנון זה. דעותיה ועמדותיה בנושאים חברתיים לא באו לידי ביטוי במופשט. ב־1980 הציגה עמנואלה סלומון תערוכה מעבודותיה, בה ראינו את השבלול השולח משושיו מקונכייתו, מגשש באפלה. או אם תרצו — מגשש באור.

בימים אלה היא מציגה בביתן אלחריזי של אגודת הציירים. למרדנות הנשית־פמניסטית שלה היא נותנת ביטוי בכבר בשם תמונת מחזור, ובו שורה של כובעים — אקדמאים מעל דליים, כאילו רצתה לומר: גם האשה המשוחררת והאקדמאית אינה יכולה להשתחרר מדלי הספונג'ה הנצחי. מבקרים בתערוכה מתבוננים בזוג שוקיים יפות להפליא, ואינם מבחינים שבעצם מדובר בשוקיה של אתון... האם לא כך מצטיירת האשה בעיני גברים רבים? עמנואלה מודעת היטב לכך שסיגנונה הוא ייחודי לה ואינו מקובל בארץ. בעולם הגדול מזמן השתחררו מסגידה לסגנון מסויים, היא אומרת. כיום מציגים את כל מגוון הסגנונות. אז מה רע בסגנון אישי משלי, סגנון המתלבט בבעיות חברתיות?

כפל אירועים

איני יודע מי היה האשם בכך שבאותו ערב בו קיימה עיריית בת־ים מסיבת יום הולדת לשמואל בקר לשעבר מזכיר סניף מפ"ם בבת־ים, במלאת לו 75 שנה — התקיים בסניף מפ"ם במקום כנס מוניציפלי איזורי. האם באמת אי־אפשר היה לתאם את הדברים מראש? היכן היו צריכים חברי מפ"ם בת־ים להיות באותו ערב — בעירייה או בסניף? התוצאה היתה, שלא הרגישו בהם לא כאן ולא שם... ובזיון נוסף — גסטרונומי. כאשר מארחים כנס איזורי ואנשים באים לפנות ערב ממקומות רחוקים, יש לדאוג שיהיה גם משהו „לקחת לפה". כל הכבוד לאורחים שבאו מרעננה והרצליה, ישבו עד שעה 9 בערב, לעסו פה ושם כמה בייגאלך מלוחים ועוד היה להם הכוח והחשק להשתתף בדיון!

מה למדת בגן היום

דו־שיח ששמעתי השבוע בין סבתא לנכדתה בת ה־3.5 מורן, לאחר שזו גילתה חבילת מצות על הארון:

— סבתא, זו מצה שבורה?
— לא, זו מצה שלימה.
— באמת היא לא שבורה אבל קוראים לה ככה. „מצה שבורה".
— אומרים מצה שמורה.

אבל מורן מתעקשת ועומדת על שלה: לא, שבורה. כך אמרו לנו בגן.

זה מה שקורה כאשר מבלבלים מוחותיהם של תינוקות בעודף של „תודעה יהודית" בלתי קליטה.

עניין של מסורת

מאת יוסף נצר

האלימות המילולית הפכה משום־מה לצרה המדוברת ביותר במדינה.

באחרונה הוקדשה לה תכנית „מה השאלה" בטלוויזיה. כאילו הסגנון, כלומר הביטוי המילולי, הוא הצרה, ולא התכנים המסתתרים מאחוריו.

אם כהנא מדבר על ערבים כעל „כלבים", לא מזעזע אותי הביטוי אלא ההשקפה העומדת מאחוריו. הוא באמת חושב אותם לא לבני־אדם, וזאת הבעיה. כאשר שכנה צועקת מהחלון אל בנה ברחוב: „עלה מיד או שאני הורגת אותך", האם נרוץ למשטרה בגלל האיום על חיי הבן? זו התבטאות טפשית, אבל היא יכולה לצאת מפי אם אוהבת, שכעבור רגע תחבק את בנה ותמטיר עליו ממתקים. לעומת זאת, הביטוי העדין: „אין לי שום דבר נגדם, להיפך. הם שכנים מנומסים מאוד, אבל להם יש עוד 22 מדינות, אז למה הם צריכים להיות פה" — הוא אלימות גזענית איומה, כי האיש מתכוון למה שהוא אומר.

גם בוועידת „חירות" — האם המלים החריפות שהיריבים אמרו זה על זה היו באמת כה מזעזעות? עובדה שלוי נפגש כבר עם שמיר והמשולש ממשיך באינטריגות מנומסות, כל אחד נגד כל אחד. אך מה שהיה נורא בוועידת „חירות" היתה אותה קבוצת אגרוף, שבאה מראש במטרה להניח לוויכוח להתנהל כלל, להפוך שולחנות, לשבור מיקרופונים.

ובכל זאת, מי הם אבות האלימות המילולית בשפתנו והיכן מטפחים אותה? אל תחפשו רחוק — חז"ל, ומי שתובעים לעצמם את הכינוי ממשיכיהם נ"י. מתחשק לך לטעום מצה לפני הסדר? אין איסור. אבל האוכל מצה לפני הסדר „כאילו בעל כלתו בבית חמיו". כלומר, טעמת חתיכת מצה, וכבר אתה כאילו שטוף זימה. מהי אלימות מילולית אם לא הגזמה בהמשלה ללא כל פרופורציה. נער שאונן הוא בבחינת „משחית זרעו בידיו, כאילו מביא מבול לעולם". לא פחות. ואולי צריך להרוג אותו, שהרי כתוצאה ממעשהו יושמד כל המין האנושי! וכמה פעמים מופיע הביטוי „עשה ממנו גל של עצמות" — איזו תמונה יפה, גל של עצמות. חנות המוכרת בשר לא כשר — האם היא מוכרת בשר טריפה? לא, היא מוכרת „נבלה וטריפה". זה יכול להיות מפעל הבשר המצטיין בנקיונו במזרח התיכון. הוא אינו מכחיש שהוא מוכר בשר טריפה, אך נבלה?

לך לשכונות החרדיות ותמצא שם מודעות אבל על אנשים חיים. חרדי אחר רוגז על חרדי מ„כולל" אחר — מיד הוא שולח אותו, על קירות הבתים, אל העולם הבא. ומי שמונע הצבת תחנות אוטובוס ומנסה לתפוס את העבריין הורתי, מיד הוא „נאצי" ו„גסטאפו". בקיצור, עושים ממנו „גל של עצמות". מסורת, מסורת.

„דברי חכמים בנחת נשמעים"? לא מצאתי שכך נהגו חז"ל. ואלה הטוענים להיות ממשיכי דרכם היום, ודאי שאינם נוהגים כך, או אולי הם אינם כל־כך חכמים. לא האלימות המילולית הורגת אותנו, אלא האלימות המחשבתית שסופה מעשה.

מועצת הדור הצעיר מצדיעה לחיפה

העיר חיפה, שנהפכה למוקד אבטלה וסכסוכי עבודה, נבחרה על־ידי צעירי מפ"ם כמקום הראוי ביותר לארח את מועצת הדור הצעיר בראשית מאי. המועצה תיפתח מיד לאחר סיום עצרת ה־1 במאי של מפ"ם שתתקיים בעיר.

דיוני המועצה פוזרו ברחבי העיר במגמה ליצור קשר בין הצעירים לבין התושבים והם יתקיימו בטירת הכרמל, בשכונת שפרינצק, במספנות ישראל, ליד ואדי סליב ובכרמל.

רכז הדור הצעיר, מיכאל רועה, מדגיש את המסר הייחודי של הצעירים, התואם את המציאות החדשה של מפ"ם, כמפלגה עצמאית הנאבקת להשגת תמיכה במגזרי עובדים, במקומות עבודה ובקרב זוגות צעירים. לדבריו, הנושא הכלכלי־חברתי נעשה הנושא המרכזי בו עוסקים צעירי מפ"ם בשנתיים האחרונות, לאחר שבמשך שנים היה הנושא המדיני דומיננטי בפעילותם. הדבר יתבטא כמובן בהצעות החלטה שיוגשו למועצה, אך בחירת חיפה כמקום הכינוס

במועצה ישתתפו 250 צירים, על־פי חלוקה של 100 נציגים למגזר העירוני, 100 למגזר הקיבוצי ו־20 למגזר הערבי. חמי סל: חשיבות מיוחדת להשתתפות צעירים אחרי צבא וחסרי נסיון פוליטי מן המגזר העירוני.

מימין לשמאל: אידריס מואסי, מיכאל רועה וחמי סל

המועצה תתכנס תחת הסיסמה „כאן ועכשיו 1986", וצירי הצעירים יבחנו את עמדות מפ"ם בנושאים השונים לאור המציאות העכשווית.

בעוד שבמועצות קודמות של הדור הצעיר היה הכינוס שיא של תהליך פעולה והתארגנות, רואים מארגני המועצה הנוכחית את כינוסה כהמשך, ובעיקר כמאיץ לפעילות נרחבת ואינטנסיבית יותר של מפ"ם העצמאית, שהצעירים בה מהווים ראש חץ לפעילות במגזרים חשובים.

מבטאת זאת יותר מכל.

זוהי המועצה הראשונה שמארגן חמי סל, הרכז הארגוני של צעירי מפ"ם. הוא אינו מתרגש במיוחד, שכן זוהי מועצה ראשונה לכולם, במציאות החדשה של מפלגה עצמאית, וכולם יעברו בה התנסויות ראשונות. „חשוב לי מאוד שצעירים וצעירות מלהבות הבשן, רמת־גן וכפר־קרע/ג'רביה ייפגשו, ידונו בחוגים, וביחד ימצו את המשותף לקראת פעולה משותפת במסגרת פוליטית אחת", אומר חמי.

הוא מקווה להקים יחד איתם בסיסי פעולה יעילים למפ"ם בתוך הקיבוצים.

רכז הצעירים הערבים במפ"ם, אידריס מואסי, מציין שזו המועצה הראשונה לקראתה נערכים חוגי דיון מוקדמים במגזר הערבי ונעשית עבודת הכנה רצינית, שאת פירותיה הוא מקווה לראות במועצה עצמה.

צעירי מפ"ם רואים במועצה גם מיקד חשוב לארגון הצעירים לקראת אפשרות של הקדמת הבחירות. צעירי מפ"ם משוכנעים שכוחם הארגוני והלהט והדבקות של פעיליהם, יעמדו לצידם במאבק לנתץ את המציאות המצטיירת בסקרים.

תאורה פנימית
על המתרחש במפ"ם
בעריכת יורם בר

מכל מקום — 80% ל„אלטרנטיבה"

בבחירות לאגודת הסטודנטים של אוניברסיטת ת"א, שנערכו לפני 10 ימים, זכתה רשימת „אלטרנטיבה" ביותר מ־80% מהצירים במועצת אגודת הסטודנטים.

תא הסטודנטים המשותף למפ"ם ולר"צ התמודד בבחירות במסגרת רשימת „אלטרנטיבה", המשותפת לתא הסטודנטים של מפלגת העבודה, „צוותא", וקבוצת „קמפוס". מול רשימת „אלטרנטיבה" התמודדה השנה רשימת „סטודנטיון", המשותפת לתאי הסטודנטים של „חרות", הליברלים, „התחיה" והמפד"ל.

מערכת הבחירות התנהלה השנה בשקט יחסי וללא אלימות, בשל האדישות השגרתית של הסטודנט הישראלי. רק 25% מבעלי זכות הבחירה מימשו את זכותם להצביע.

רשימת „אלטרנטיבה" זכתה ב־57 מתוך 70 צירים ו„סטודנטיון" ב־13 בלבד. זהו הנצחון הגדול ביותר שהושג באוניברסיטת תל־אביב בשנים האחרונות. 16 מתוך 57 נציגי אלטרנטיבה הם מתא „צוותא", של מפ"ם־ר"צ, שהתמודד בשנה שעברה באופן עצמאי מול מפלגת העבודה (והימין כלל לא התמודד באותן בחירות), וזכה ב־12 צירים. השנה נרשמה עלייה בכוחו המספרי של התא והדבר יגביר את השפעתו על הנעשה באגודת הסטודנטים.

חברי התא שנבחרו למועצת אגודת הסטודנטים הם: שלי הופמן מהחוג לחינוך, מיכאל רפאל מהחוג לפילוסופיה, דורון חייטי ואלדר שלם מהחוג לכלכלה, רויטל מורג מהחוג לאמנות, יגאל עמנואל מהחוג לפסיכולוגיה, אסף הולצר מהחוג לארכיאולוגיה, ירון אליסף מבית־הספר ליהדות, עמירם גרוס מהחוג לתאטרון, חיים אידריסים מהחוג לקולנוע ולטלוויזיה, אורית שמש מהחוג לספרות צרפתית, מיכל סטרלביץ מהפקולטה לניהול, סמדר פוקס מהחוג לעבודה סוציאלית, יובל הורן מהחוג למשפטים, אמנון ליכטר מהחוג לביולוגיה ואיתי לוי מהפקולטה לרפואה.

נצחון לשמאל — גם בחיפה

בבחירות לאגודת הסטודנטים באוניברסיטת חיפה, שנערכו בשבוע שעבר, זכתה רשימת ס.ל.ע., המשותפת למפלגת העבודה ולמפ"ם, ב־90% מהקולות. השמאל הקיצוני זכה ב־7.5%. השאר הם בלתי תלויים. הימין לא הצליח להכניס אפילו נציג אחד.

מבין 40 חברי האגודה החדשה יש למפ"ם 13 נציגים — פי שניים ממה שהיה לה באגודה היוצאת. ב־1 במאי הם יחגגו את הנצחון.

יהודה שועלי

חפש את האשה

תחת הסיסמה קיימה מחלקת החברות במרכז מפ"ם כנס חברות מכל הארץ, באולם „צוותא" בתל־אביב. בלטה קבוצת חברות ערביות מהכפר טייבה.

חייקה גרוסמן הביאה נתונים ומספרים מאלפים וידועים, שאין נותנים את הדעת על משמעותם. מאשה לובלסקי דיברה על בעית ייצוג החברות במוסדות, ועל מעמד החברות במפלגתה. עו"ד אמל חורי, משמשת דוגמה לצעירות ערביות אחרות, המתלבטות בין מעמדן בחברה המסורתית בה גדלה, לבין רצונן בקידמה והנתונות להשפעת הסביבה המתקדמת (קרי: המהדרנית), המעוררות אותן ללמוד, להתקדם ולהיות עצמאיות. פרופ' אליס שלוי, שהצביעה על המיתוסים המלווים את האישה, היתה היחידה שהזכירה את המילה חינוך שהוא שורש הבעיה. בציינה כי ראשונות החלוצות, שנלחמו על זכותן לעבוד, לא השכילו להנחיל את הרצון לשחרור ולשוויון לדור שבא אחריהן.

ר.מ.

● 80 עובדים מבת־ים, שהתארגנו ב־7 מפעלים שונים, השתתפו בסמינר בנושא האיגוד המקצועי ומאבקים חברתיים־כלכליים בגבעת־חביבה. את הסמינר ארגנו מזכירות סניף מפ"ם בבת־ים והשליח בסניף. סוכם, להמשיך ולפעול בנושא האיגוד המקצועי במסגרת הסניף.

● בסיור סיעת מפ"ם בחיפה במפעלים במפרץ חיפה נערכה פגישה עם כמה ועדים, שהודיעו כי למרות הלחצים המופעלים עליהם, לא להשתתף בעצרת ובהפגנת ה־1 במאי, הם יבואו להזדהות בחג העבודה נגד האבטלה ובעד עבודה לכל דורש.

1 במאי חיפני

אילן רגב

אילן רגב, המתאם של אירועי ה־1 במאי, עסוק מאוד. השנה מקור ה־1 במאי סדרה של פעילויות בחיפה וסביבתה. בבוקר יתקיים כינוס ראשון של מעגל חניכים בתנועת „השומר הצעיר" בכל הארץ. במשך היום יבקרו נערי עובדים וחברי מפ"ם עירוניים בקיבוצי הסביבה. אחרי־הצהריים יתקיים מצעד, שיסתיים בעצרת מרכזית, בה יופיעו ראשי ועדי העובדים של מספנות ישראל, „וולקן", „אתא", ה„עיריית חיפה, זאהי ארמלי, יוסף חורי, החה"כים אלעזר גרנות, יאיר צבן, ורן כהן, נציגי הקבה"א וההנהגה הראשית.

בתוכנית האמנותית יופיעו יהודית רביץ, אמיר גינת ונביל עוור גד"יס עם אורלין סייג.

אילן רואה בכל הפעילות הזאת מקשה אחת. צירי מועצת הדור הצעיר, המקיימים את מועצתם במוצאי ה־1 במאי, יצעדו קודם במצעד וישתתפו בעצרת. כן יטלו חלק באירועים האחרים באותו יום. „עלינו להרגיש בציבור שאנחנו מפלגה עצמאית, הנאבקת יחד עם כל ציבור העובדים בארץ על קיומו החוגן", הוא אומר. „במישור הפוליטי עלינו להמחיש לציבור את העובדה שמפ"ם מהווה חוד החנית במאבקים הללו".

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

רסיטל מס' 3
ב.סדרת רסיטלים"
פנחס צוקרמן – כנר;
לין הארל – צ'לו;
מארק נייקרוג – פסנתרן;
בהשתתפות:
חיים טאוב – כנר;
דניאל בנימיני – ויולן
תל־אביב, היכל התרבות.
יום ה' 24.4.86 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 8
פנחס צוקרמן – מנצח;
לין הארל – צ'לו
תל־אביב, היכל התרבות. 8.30 בערב

סדרה 1.	מוצ"ש	26.4.86
סדרה 2.	יום ב'	28.4.86
סדרה 3.	יום ד'	30.4.86
סדרה 4.	יום א'	27.4.86

מנויי סידרה 4 – שימו לב לשינוי בתאריך

סדרה 5. מוצ"ש 3.5.86
ירושלים, בנייני האומה
יום ה' 1.5.86 8.30 בערב

מנויי ירושלים – שימו לב לשינוי בתאריך

הוועדה לתכנון מקומי כפר־סבא

הודעה עפ"י סעיף 140 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 בדבר בקשה להקלה משימוש חורג.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה 18 בגוש 6440 רחוב העבודה 12 הקלה כלהלן: 10% בקוי בנין צדדיים — 3.6 מ' במקום 4.0 מ'.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הוועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לוועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי פתח־תקוה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פ"ת/1272/2", ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד קרקע ממגורים א' לשטח ציבורי פתוח. קביעת קווי בניין והוראות בינוי.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6400 חלקות 323־336, חלקי חלקות 419, 433, רחוב ברנר.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה.

תאריך: 10.3.86 ד. שיש — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי פתח־תקוה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה את שינוי תכנית מפורטת הנקרא: „שינוי תכנית מפורטת מס' פת/1212/25". ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: ג' 6397 ח' 172 — רח' קטרוני 46.

עיקרי הוראות שינוי תכנית: שינוי מרווח צד וקביעת אחוזי בניה באזור מגורים ב'.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3196 התשמ"ה, עמ' 2265 ובעתון בוקר „הצופה" מתאריך: 12.5.85 ובעתון ערב „חדשות" מתאריך: 12.5.85 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף „על המשמר" מתאריך: 12.5.85 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
3.3.1986

עיריית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה בקשה על ידי שכתאים בע"מ רחוב הס 36 הרצליה בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום. הרצליה רחוב בני בנימין גוש 6528 חלקה 10 וההודעה הקלה לבנין המותר באזור בו מבוקשת הבקשה הקלה האמור. דהיינו: 90.01 סה"כ — 5% הקלה למעלית + 1.0% למגורים. במקום 84.0% המותרים.

כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הוועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הוועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

אלי לנדאו
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב–יפו

תיק עזבונות: 3147/85

בענין: עזבון המנוח יצחק וייס ז"ל

הודעה לנושים

בהתאם לסעיף 99 לחוק הירושה, נושי המנוח מוזמנים בזאת להגיש תביעותיהם לחתומים מטה, וזאת לא יאוחר מ־3 חודשים מיום פרסום הודעה זו.

[illegible] עו"ד — מנור צבי עו"ד — רח' ויצמן 18
מנהלי העזבון

יאיר, מפעל למתכת בע"מ (בפירוק מרצון)

הודעה

לפי תקנה 65 לתקנות החברות (פירוק) — 1936

ניתנת בזאת הודעה כי על הנושים של החברה הנ"ל, בפירוק, להוכיח תביעותיהם מהחברה עד 15.5.86 ועד בכלל. לשם כך עליהם להגיש את תביעותיהם, בצירוף המסמכים, אצל המפרקים בכתובת: מסגרית יאיר, ת.ד. 206 אשקלון, אזור התעשיה הדרומי, מול ההיפר שוק, עד תאריך הנ"ל.

[illegible] ליכטנר, יעקב לוי — מפרקים

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי פתח־תקוה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית [illegible] ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/1201/[illegible]" ביחד עם התשריט המצורף אליו. [illegible]

ד. שיש — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
גבעתיים
הודעה על פי סעיף 149 ו־151
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה בקשה לתוספת בניה על [illegible] חלקה 298 רחוב בורוכוב 25א' גבעתיים תיק בניה מס' 2531. [illegible] בקומה ב' בבית בן 2 קומות — 4 דירות עם הקלה של 1.5% לצורך שיפור המגורים. כל מי שיש לו התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום החל מיום הפרסום של הודעה זו, באם לא תתקבל כל התנגדות כלפיה הנ"ל, תובא הבקשה לאישורה של הוועדה.

יצחק ירון
יושב ראש הוועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים
תאריך אפריל 1986

טלוויזיה

09.00 פרפר נחמד — ירקות — [illegible]
09.25 כלחמת הכוכבים — פרק [illegible]
[illegible]

גלי צה"ל

05.55 באופן בלילי — [illegible] 06.30 [illegible] [illegible]

רשת ג'

06.11 [illegible] 07.07 [illegible] [illegible]

רדיו

קול המוסיקה

[illegible]

רשת א'

07.30 „היו שירים" [illegible] 08.05 „חוגה" [illegible] 09.05 „השיר לא תם" [illegible] [illegible]

רשת ב'

06.53 אור ירוק [illegible] [illegible]

קולנוע

תל־אביב

[illegible]

תיאטרון

תיאטרוני ישראל

הערב, יום א', 20.4

תיאטרון הבימה:
17.00: נופצת האוויזים;
הבית ברחוב שינקין: 20.30

התיאטרון הקאמרי
קידוש — בצוותא 20.30
חפצים — 20.30
קסטנר — בעין גדי

צוותא
לתרבות מתקדמת

[illegible] 20.30
קדיש
[illegible]

חיפה, **נתניה**, **חולון**, **בת־ים**, **הרצליה**, **באר־שבע**, **חדרה**, **רמת־גן וגבעתיים**, **ירושלים** — [illegible]

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח — עין יהב, חולון.

חולון
אהרון — הופיין 52; קופ"ח עין יהב.

ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה,
רח' הס"ל 28.

נתניה
קופ"ח כללית — ברודצקי 31.

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.

רמת־גן
קופ"ח כללית — הניתר 25.

תל־אביב
לב העיר — אחד העם 69;
קופ"ח כללית — אבננרדם 7.

חיפה
יבנה — אבן סינא 7.

רחובות
כללית — בני משה.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — ביקים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית, ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה

● בית יעקרו במצא בתהוכה לבעלים הדופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

● הדסה ע"ה — ילדים, כירורגיה, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג.
● שערי צדק — פנימית, נשים.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א׳—ה׳ בין השעות: 21.00—24.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות והחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' ברזילבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רח' הנזן 26, קומה ג', טל' 123566.
פתוחה בכל יום בערב, כולל ערבי שבתות, שבתות והחגים מ־20.00 עד 21.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00-9.00. [illegible]
[illegible] טל' 294669, 035265822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
[illegible] טל' 03-5234819 בימים א'—ה' בשעות 21.00—17.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03-5261111.
ער"ן חיפה — טל' 04-672222.
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111.
ער"ן נתניה — טל' 053-35316.

פיקוד מטוריים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' בשעות 20.00-08.00, ביום ו': 15.00-08.00.
טלפונים: 03-411100, 03-133500.

יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ת"א - 241 226027 (12 שעות)
חיפה - 04-229486 (11.00-20.00)
נהריה - 04-920034 (11.00-10.00)
קו פתוח לנוער בכל מצוקה.
בימי ב' ו־ה' - טל. 222732.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100, באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100, אילת – 244; חדרה – 22444.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 761111; לוד/רמלה — טל' 08-221022; עפולה — טל' 065-93334.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום:
בימים א'-ה' ביום ו' וערבי חג: 7.10.
לבני־ברק ולחיפה:
בימים א'-ה': 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 11.30.
מתל־אביב לירושלים:
מת"א דרום בימים א'-ה': 16.00.

מבני ברק 8.18
לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.10, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.
לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

מחיפה, בת־גלים:
לירושלים: א'-ה': 7.00.
לתל־אביב: א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.
מנהריה לחיפה ולתל־אביב:
6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38.
לירושלים: 5.35.

סימון דה בובואר נטמנה ליד סארטר

פאריס. — סימון דה בובואר הובאה בשבת לקבורה ליד הפילוסוף ז'אן פול סארטר, שהיתה בת-לווייתו משך יובל השנים. לאחר שמתה ביום שני שעבר והיא בת 78.

היא הוטמנה בקבר סמוך לקברו של סארטר, בעוד מאות נשים שרו את השיר „נשים, שפחות, הזדקפו".

זרי פרחים שנשלחו על-ידי נשים מאוסטרליה, יוון, ארה"ב וצרפת, כיסו את הרכב שהוביל את הארון של הסופרת-הפילוסופית דרך רחובות מונפארנאס, שם חיתה כיובל שנים, עד לבית הקברות בו נקבר סארטר באפריל 1980.

הפמיניסטית האמריקנית קייט מילט, שנמנתה עם כ-5000 איש שצעדו מאחורי הארון משך 90 דקות עד לקבר, תיארה אותה כ„מנהיגה גדולה ואשה דגולה שמילאה תפקיד חשוב מאד למען הפמיניזם".

בין המתאבלים היו איש הקולנוע קלוד לאנצמן, השחקנית דלפין סאייריג, מנהיג המפלגה הקומוניסטית ליונל ז'וספן, וגם ראש הממשלה לשעבר לורן פאביוס. (ער)

שר ההגנה האיטלקי, ידיד ישראל — על הכוונת של הטרור הלובי

מוסר מקור צבאי בנאט"ו ■ שמירה מיוחדת הוצבה במשרד ההגנה האיטלקי ■ „האיטלקים מעמידים פנים ואינם מתכוונים להוציא אנשיהם מלוב כהבטחתם לארה"ב"

מאת אדרון ניר, כתבנו באיטליה

רומא — קומנדו של טרוריסטים לוביים מתכוון לרצוח את שר הביטחון האיטלקי, ג'ובאני ספדוליני — מסר היומון האמריקני „ניו-יורק פוסט".

העיתון האמריקני, המסתמך על „מקור צבאי בנאט"ו בדרג גבוה מאוד", כותב שספדוליני זוהה כמטרה של הטרור הלובי, כיוון שהינו הידיד הנאמן ביותר של ישראל באיטליה וחסיד שיתוף פעולה עם וושינגטון. היומון הניו-יורקי יודע לספר, שברומא הוכרז זה ימים אחדים, על מצב חירום מיוחד לאבטחת הבניין בו שוכן משרד הביטחון האיטלקי והשר המכהן בו.

מעמידים פנים

השלטונות האיטלקיים מעמידים פנים — כדי לצאת ידי חובתם בפני ארה"ב ודעת-הקהל האירופית — שהם מכינים פינוי של קרוב ל-10 אלפים האיטלקים הנמצאים בלוב. בישיבת הממשלה הוטל על שר התחבורה להכין תוכנית של „גשר אווירי" לשם הוצאת האיטלקים מלוב. אולם, האמת היא, שאין המפעלים האיטלקיים הפועלים בלוב מתכוונים כלל להפסיק את עסקיהם בארצו של קדאפי. עובדה היא, שהמטוסים שהגיעו בימים האחרונים מלוב לרומא היו ריקים למחצה.

באיטליה הולך ומתעורר מחדש, כמו בימי „אקילה לאורו" וסיגונלה, גל של אנטי-אמריקניזם ושל יצרים לאומיים איטלקיים. האיטלקים גאים בדרך-כלל על עמדת „אי-הסכמה" של קראקסי עם הפעולה הצבאית האמריקנית בלוב. קראקסי עצמו, במסיבת עיתונאים גדולה, אמר, ש„על החוק להיות גם נכון" תוך רמז לחוסר התבונה במבצע האמריקני.

רפיון-רוח

בחוגים ידועים מבקרים את הממשלה על שהגיבה ברפיון-רוח על הפגזת האי למפדוזה בטילים על-ידי לוב. הממשלה האיטלקית ויתרה חיש מהר על תוכניתה הראשונה להחזיר את שגרירה בטריפולי והסתפקה בהתראה לקדאפי, שאם יעשה זאת שנית, הכוחות המזויינים של איטליה יגיבו וכו'.

באי למפדוזה עצמו היו הפגנות סוערות של האוכלוסיה, שכוונו, לא נגד לוב משגרת הטילים, אלא נגד ארה"ב המקיימת באי מערכת מכ"מ. ה„סינדאקו" הקומוניסטי עומד בראש ההתקפות, הדורשות את פירוז האי ממערכות צבאיות כלשהן. מסיבות בלתי-מוסברות, החיילים האמריקנים שירתו עד כה בעמדת התצפית, אזנו את האי למחרת שיגור הטילים. האי תפוש כעת כולו על-ידי מאות צנחנים איטלקים, מסביבו אוניות מלחמה ומעליו טסים מטוסים צבאיים לעשרות. השלטונות הצבאיים האיטלקיים נבוכים משום שאינם יודעים לתרץ את השאלה המופנית אליהם: איך זה שהטילים הלוביים יכלו להגיע עד חופי האי בלא מפריע מצד אמצעי ההגנה האיטלקיים.

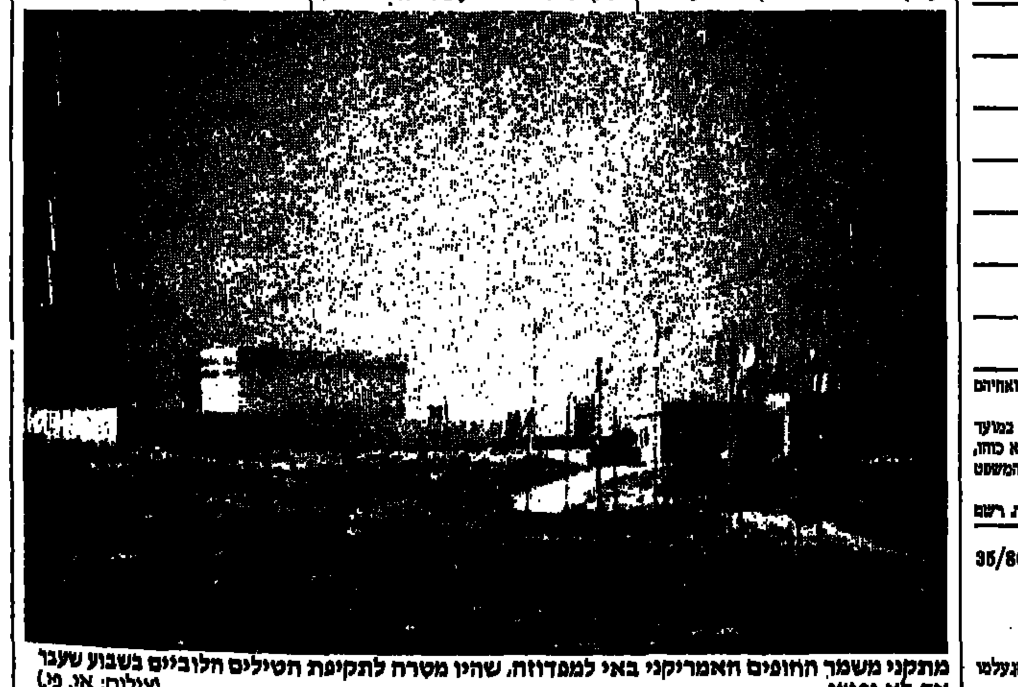

מתקני משמר החופים האמריקני באי למפדוזה, שהיו מטרה לתקיפת הטילים הלוביים בשבוע שעבר אך לא נפגעו. (צילום: אי. פי.)

שרי אופ"ק אינם מסוגלים להחליט אף על הפסקת הדיונים

בתום 9 ימי דיונים לא חלה התקדמות בכוונה לקבוע מכסות

ז'נווה — שרי הנפט של אופ"ק לא היו מסוגלים גם אתמול להגיע להסכם כלשהו, ואחרי 9 ימים של ועידתם בז'נווה, לא רצה אף אחד מהם להיות הראשון שיקרא להפסקת השיחות.

השרים, שהתכנסו לראשונה ל-9 ימי דיונים באמצע מארס לפני שהפסיקו את השיחות, חידשו אותן ביום שלישי שעבר, אך לא קיבלו החלטה כלשהי מאז.

התוצאה היחידה לישיבתם היתה גינוי להפצצה האמריקנית על לוב, ואפילו גינוי זה לא אושר פה אחד.

מחירי הנפט בעולם, שבגלל התמוטטותם כונסה הוועידה, המשיכו לרדת ובסוף השבוע עמדו על 11.50 דולר לחבית — שני דולרים פחות מאשר עם פתיחת הוועידה.

מקורות בוועידה אמרו, כי המתכנסים עדיין רחוקים מקונסנזוס לגבי תקרת התפוקה הכוללת כדי להעלות את מחיר הנפט, והם אפילו לא דנו במיכסות התפוקה של כל מדינה ומדינה. (ער ועצו)

● ניו-דלהי — אדם שהודה כי שדד ורצח 45 נשים, במהלומות סלעים על ראשיהן, לאחר שפיתה אותן לצאת עמו ממקדשים הינדיים — נעצר בעיר באנגלור שבדרום הודו.

האיש, סונקאפה, סיפר כי פיתה את הנשים רובן נזירות ותיות שהקדישו את חייהן לאחת האלות — לצאת מהמקדשים, ואז שדד מהן מזומנים ותכשיטים.

שערי מטבע-חוץ בנק הפועלים — 18.4.86

	היחידה	בנקנוטים קנייה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קנייה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.44	1.51	1.4664	1.4846	1.4758
לירה שטרלינג	1	2.18	2.29	2.2223	2.2500	2.2447
מרק גרמני	1	0.65	0.68	0.6601	0.6684	0.6645
פרנק צרפתי	1	0.20	0.21	0.2075	0.2101	0.2084
גילדן הולנדי	1	0.57	0.60	0.5868	0.5941	0.5891
פרנק שוויצרי	1	0.77	0.81	0.7865	0.7963	0.7920
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2052	0.2077	0.2067
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2080	0.2106	0.2095
כתר דני	1	0.17	0.18	0.1789	0.1812	0.1801
מרק פיני	1	0.28	0.30	0.2915	0.2951	0.2931
דולר קנדי	1	1.04	1.09	1.0574	1.0706	1.0638
דולר אוסטרלי	1	1.01	1.09	1.0509	1.0640	1.0581
ראנד דרום אפריקני	1	0.44	0.74	0.7342	0.7434	0.7386
פרנק בלגי	10	0.31	0.33	0.3233	0.3273	0.3254
שילינג אוסטרי	10	0.92	0.97	0.9398	0.9515	0.9459
לירה איטלקית	1,000	0.94	1.00	0.9621	0.9741	0.9684
ין יפני	100	0.82	0.86	0.8346	0.8450	0.8414

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בניה מגורים לבית על חלקה 208 בגוש 8238 רחוב ניל"י מס' 50 בחריגה מאושרת: 6% בניה, ו-2 יציאות לגג. תוכנית מס' 4/86.

על חלקה 164 בגוש 8232 רחוב זואב בחריגה מאושרת 6% בניה, 30 ס"מ מקווי בנין צדדיים ויציאות לגג. תוכנית מס' 7/86.

את התוכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

בבית המשפט המחוזי בירושלים — תיק הצהרות מוות 35/86

בענין: חוק הצהרות מוות תשי"ב-1952
ובענין: הצהרת מוות של נספי השואה המפורטים להלן
המבקש: מנדל שימל, מרח' ר' עקיבא 126, בני-ברק

הודעה

להוי ידוע כי המבקש פנה אל בית המשפט המחוזי בירושלים בבקשה להצהיר על מותם של הנספים המפורטים להלן וכי בית המשפט ידון בבקשה זו ביום 29.5.86, בשעה 10.00.
וזה תיאור הנספים לפי הצהרת המבקש:

שם הנספה מקום לידתו תאריך לידתו	מקום מגורים רגיל	מקום מגורים אחרון	התעסקות	אזרחות	תאריך ידוע בו נראה הנספה לאחרונה בחיים והמקום בו נמצא אז
1) אליעזר קאלם, קורצ'יד פולין, תאריך לא ידוע	קורצ'ידפולין	קורצ'ידפולין	סוחר ברים	פולנית	1924, קורצ'ין
2) רייזל קאלם קורצ'יד פולין, תאריך לא ידוע	קורצ'ין-פולין	קורצ'ין-פולין	עקרת בית	פולנית	1930, בלאזוב-פולין
3) טויבע שימל, בלאזוב פולין, 1880	קראקוב-פולין	קראקוב-פולין	עקרת בית	פולנית	1940, גטו קראקוב, נלקחה למחנה בעלזעץ
4) חיים שמואל שימל קראקוב, פולין 1872	קראקוב-פולין	קראקוב-פולין	מועל	פולנית	1940 גטו קראקוב נלקח למחנה בעלזעץ
5) שרה שימל קראקוב פולין, 1915	קראקוב-פולין	קראקוב-פולין	עקרת בית	פולנית	1940 גטו קראקוב נלקחה למחנה בעלזעץ
6) משה ישעיהו שימל, קראקוב פולין 1910	קורצ'ין-פולין	קורצ'ין-פולין	סוחר ברים	פולנית	1939, קרוכה
7) הינדה שימל קראקוב תאריך לא ידוע	קורצ'ידפולין	קורצ'ין-פולין	עקרת בית	פולנית	1942, קורצ'ין, למחנה בעלזעץ
8) אליעזר שימל, קראקוב פולין, 1917	קראקוב-פולין	קראקוב-פולין	תלמיד ישיבה	פולנית	1940, גטו קראקוב, נלקח למחנה גוון שבגליציה

שם וכתובת של בן משפחה הקרוב ביותר מנדל שימל מרח' ר' עקיבא 126 בני ברק, נכדם של הנספים 1-2, בנה של הנספית 3 ואחיהם של הנספים 4, 5, 6, 7-8.

כל מי שיש לו ידיעות על הנספים הנ"ל מתבקש בזה להמציאן לבית המשפט, בין בכתב עד יום הדיון ובין בעל פה לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, וכל אדם מעוניין הרוצה להתנגד להצהרת המות יתייצב לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, אם בעצמו ואם על ידי בא כוחו, וימצא את התנגדותו או ימסור לבית המשפט הצהרה בשבועה שניתנה על ידיו שבה פורטו טעמי התנגדות. שאם לא כן יחליט בית המשפט כטוב בעיניו.

תאריך 4.4.86 — ד"ר אליהו צ' בן-זמרה, רשם

בבית המשפט המחוזי בירושלים — תיק הצהרות מוות 36/86

בענין: חוק הצהרות מוות תשי"ב-1952
ובענין: הצהרת מותם של נספי השואה המפורטים להלן
המבקש: יעקב הירש קלגסבלד, מרח' בן זכאי 32, בני-ברק

הודעה

להוי ידוע כי המבקש פנה אל בית המשפט המחוזי בירושלים בבקשה להצהיר על מותם של נספי השואה המפורטים להלן שנעלמו ומשערים שהם מתו וכי בית המשפט ידון בבקשה הנ"ל ביום 29.5.86, בשעה 10.00.
וזה תיאור הנספים לפי הצהרת המבקש:

שם הנספה מקום לידתו תאריך לידתו	מקום מגורים רגיל	מקום מגורים אחרון	התעסקות	אזרחות	תאריך ידוע בו נראה הנספה לאחרונה בחיים והמקום בו נמצא אז
1) שאול פרסר, דוברומיל-פולין, לא ידועה השנה	דוברומיל-פולין	דוברומיל-פולין	סוחר	פולנית	יולי 1943 דוברומיל
2) טויבע פרסר, דוברומיל-פולין, לא ידועה השנה	דוברומיל-פולין	דוברומיל-פולין	עקרת בית	פולנית	יולי 1943, דוברומיל
3) מרדכי פרסר, דוברומיל-פולין, 1910	סנוק-פולין	סנוק-פולין	סוחר	פולנית	1939, סנוק
4) אשתו של מרדכי פרסר ושלושת ילדיהם סנוק-פולין, השנה לא ידועה	סנוק-פולין	סנוק-פולין		פולנית	1939, סנוק
5) אטל גרשון דוברומיל-פולין, 1904	דוברומיל-פולין	דוברומיל-פולין	מסחר	פולנית	יולי 1943, דוברומיל
6) איסר גרשון — דוברומיל-פולין, השנה לא ידועה	דוברומיל-פולין	דוברומיל-פולין	סוחר	פולנית	יולי 1943, דוברומיל
7) שני ילדיהם של אטל ואיסר גרשון, דוברומיל-פולין, השנה לא ידועה	דוברומיל-פולין	דוברומיל		פולנית	יולי 1943, דוברומיל
8) ברגיל גרינהוט דוברומיל-פולין, 1912	קראקוב-פולין	קראקוב-פולין	עקרת בית	פולנית	1943, גטו קראקוב
9) נטע גרינהוט קראקוב-פולין, השנה לא ידועה	קראקוב-פולין	קראקוב-פולין	סוחר	פולנית	1943, גטו קראקוב
10) שני ילדיהם של ברגיל (נטע גרינהוט, קראקוב-פולין, השנה לא ידועה	קראקוב-פולין	קראקוב-פולין		פולנית	1943, גטו קראקוב
11) אסתר קלגסבלד קראקוב פולין, 1929	קראקוב-פולין	קראקוב-פולין		פולנית	כ"א אייר תש"ה 1943 — סלאשוב משם נלקחה לאושוויץ
12) משה אבר קלגסבלד קראקוב-פולין, 1933	קראקוב-פולין	קראקוב-פולין		פולנית	כ"א אייר תש"ה 1943 סלאשוב משם נלקח לאושוויץ
13) שרנא פייגיש קלגסבלד, קראקוב פולין, 1936	קראקוב-פולין	קראקוב-פולין		פולנית	כ"א אייר תש"ה 1945 סלאשוב משם נלקח לאושוויץ
14) משה יעקב פרסר דוברומיל, תאריך לא ידוע	דוברומיל-פולין	דוברומיל-פולין	סוחר	פולנית	1939 דוברומיל
15) חיה פרסר דוברומיל פולין, תאריך לא ידוע	דוברומיל-פולין	דוברומיל-פולין	עקרת בית	פולנית	1935 דוברומיל
16) הודי טויבע פרסר, (גרשון) ליניסק פולין, שנה לא ידועה	ליניסק-פולין	ליניסק-פולין		פולנית	1939 ליניסק

בן משפחתם הקרוב ביותר: יעקב הירש קלגסבלד מרח' בן זכאי 32 בני ברק, היה נשוי לנכדם של הנספים 1-2, גיסם של הנספים 3,4,5,6, אביהם של הנספים 11-13.

כל מי שיש לו ידיעות על הנספים הנ"ל מתבקש בזה להמציאן לבית המשפט, בין בכתב עד ליום הדיון ובין בעל פה לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, וכל אדם מעוניין הרוצה להתנגד להצהרת המות יתייצב לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, אם בעצמו ואם על ידי בא כוחו, וימצא את התנגדותו או ימסור לבית המשפט הצהרה בשבועה שניתנה על ידיו שבה פורטו טעמי התנגדות. שאם לא כן יחליט בית המשפט כטוב בעיניו.

תאריך: 4.4.86 — ד"ר אליהו בן זמרה, רשם

טלקס

● סחבת בעניין חוזי חכירה לקיבוצים

המרכז החקלאי פנה לשר החקלאות, אריה נחמקין, בבקשה לפעול מייד כדי לשים קץ לעיכובים בדיוני מועצת מקרקעי ישראל בנושא חוזי חכירה-לדורות לקיבוצים.

פניית המרכז החקלאי באה בעקבות החלטת ישיבת המזכירות המורחבת של המרכז החקלאי, שדנה בנושא זה בסוף השבוע בהשתתפות נציגי תנועות ההתיישבות. המשתתפים בדיון קבלו על מה שהגדירו כ„סחבת בלתי מוסברת" בדיוני מועצת מקרקעי ישראל בכל הנוגע להחכרת הקרקע לתקופה ארוכה לישובים קיבוציים.

בישיבה הוחלט, שאם הסחבת תימשך ישקול המרכז החקלאי את האמצעים שיש לנקוט כדי להבטיח את זכויות המתיישבים.

יוסף גלילי

● גידול במספר המורים הדרוזים

שיעור המורים הדרוזים המלמדים בבתי-ספר דרוזיים עולה על 70 אחוז — מסר יו"ר המועצה לחינוך ולתרבות לדרוזים, ד"ר סלמן פלאח, בפתיחת שבוע המורשת הדרוזית ביום ו'.

מספר התלמידים הדרוזים הוא 22,891. מאז 1976 חלה ירידה בשיעור המורים הדרוזים הבלתי מוסמכים מ-60% ל-10 אחוזים.

יצחק שור

● מחסור בפנימיות-יום לילדים בעייתיים

משרד-החינוך מקווה כי חרף הקיצוצים בתקציב אפשר יהיה להגדיל את מספר הילדים המשתתפים בפנימיות-יום.

בשנים האחרונות הקים משרד-החינוך מועדוניות משפחתיות, שהן פנימיות-יום שבכל אחת מהן מתחנכים 15 ילדים בגילאי 6-13, בני משפחות רב-בעייתיות. ילדים בגיל מבוגר יותר זקוקים לפנימיות-יום.

בארץ ישנן עתה רק מאה פנימיות-יום ובהן כ-1500 ילדים. בירושלים, למשל, ישנה פנימיות-יום אחת בלבד.

יצחק שור

● „לידה ראשונה"- בחינת בגרות במחול

„לידה ראשונה" זהו שמו של אחד הרסיטלים במחול שהציגה בוגרת י"ב בפני חבר בוחנים של משרד-החינוך במסגרת בחינת בגרות במחול. בה נבחנו 14 בוגרות י"ב מ-11 בתי-ספר על-יסודיים ברחבי הארץ.

נושאי הרסיטלים היו: בת-יפתח, שלום הדמנות, ריקוד הודי, שירי דת ססיים, שירי אהבה יפניים, בלט חטופי ועוד.

המפקח על הוראת המחול, שלום חרמון, אמר, כי רמת התלמידות היתה גבוהה מן הרגיל. נוסף להופעתן הכינו הבוגרות עבודה עיונית בכתב בה הסבירו את המחול שניתחו אותו ועמדו על ביסוסו הפילוסופיים.

יצחק שור

● 500 ישראלים — לתערוכת דפוס בגרמניה

למעלה מ-500 ישראלים נוסעים בסוף אפריל לתערוכה הבינלאומית הגדולה בעולם לדפוס ונייר, „דרופה 86", בדיסלדורף, גרמניה. התערוכה תתקיים בין התאריכים 2-15.5.1986. מרבית הנוסעים הם אנשי מקצוע מן הענף ומיעוטם הם סוחרים ואנשי עסקים המספקים ציוד לענף.

מציג תערוכת „דרופה" בישראל, חב' איטקס, נמסר, כי זהו מספר הנוסעים הגדול ביותר שנרשם עד כה לתערוכה אחת. עוד נמסר, כי יחסית לכלל המבקרים מארצות העולם, תופסת ישראל מקום מרכזי במספר האנשים הנוסעים כקבוצות מאורגנות.

יוסף שמי

„15 שנה נאבקנו ולפתע התגשם החלום — אנחנו כאן"

אמרו האחים הפיסיקאים גריגורי וישי גולדשטיין בהגיעם ביום ו' מבריה"מ

ישי גולדשטיין (מימין) ואחיו גריגורי (משמאל) בקבלת הפנים שנערכה להם בנתב"ג. במרכז: חיים צסלר, מזכ"ל המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ. צילום: מ. דקל

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

אחרי 15 שנה של מאבק עיקש למען העלייה הגיעו ביום ו' מבריה"מ האחים הפיסיקאים גריגורי וישי גולדשטיין ונתקבלו בנמל התעופה בן-גוריון בנשיקות, חיבוקים ופרחים על-ידי ידידיהם, שלא יכלו לעצור בעד דמעותיהם. הם הגיעו יחד עם אמם מניה גולדשטיין בת ה-78, וכן עם אשתו של ישי, אליזבתה, בנו אבי בן ה-5 וחותנתו לובה קופלונוביץ.

במסיבת עתונאים מאולתרת בשדה התעופה אמר ישי גולדשטיין: „אחרי 15 שנות מאבק למען העלייה התגשם חלומנו ואנחנו כאן. אני שמח ועצוב גם יחד. שמח על בואנו לישראל ועצוב על שידידי, אסירי ציון אידה נודל ויוסף ביגון, ועמהם מאות אלפי יהודים המצפים להיתרי יציאה ושערי בריה"מ ננעלו בפניהם".

כאשר הגיש להם נציג המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ, חיים צסלר, תעודת אזרח של מדינת ישראל, העיר ישי בעברית: „אנחנו אזרחים ישראליים כבר 20 שנה".

בהשיבו על שאלות העתונאים אמר ישי גולדשטיין: „אנחנו מאושרים ונרגשים. תנו לנו קצת לנוח. אנו לא זקוקים לפרסום. זה נחוץ כעת לאסירי ציון ולמאות אלפי היהודים המבקשים לצאת מבריה"מ".

בתשובה לשאלה למה נתנו דווקא להם לצאת אמר: „בבריה"מ אף פעם אינך יודע למה, איך ומתי הם נותנים לך לצאת. אולי זו היתה מחווה כלפי הסנטור אדוארד קנדי שהתערב למעננו, ואולי סתם הגיע הזמן לתת לנו לצאת. לפני 15 שנה התבסס סירובם של שלטונות בריה"מ על כך, שעסקנו במחקר מדעי בתחום הפיסיקה. אולם המידע שהיה בידינו התיישן ומאז שנות השמונים לא היתה כל סיבה הגיונית לסרב לעלייתנו".

פגישה עם אידה נודל

האחים גולדשטיין סיפרו לכתבנו על פגישה נרגשת עם אידה נודל, שהגיעה במפתיע לפני עשרה ימים לטיבילסי. במשך 4 ימים, ששהתה שם הם שוחחו על גורלם של אסירי ציון ומסורבי עלייה ועל המשך המאבק למען עלייתם ארצה.

להלן סיפרו כיצד נעצרו לפתע במוסקבה בשבוע שעבר ואמרו שהתערבות המשטרה באה כדי למנוע מיפגש חברתי תמים.

„ניפגש בעין-המפרץ"

פגישה נרגשת נערכה בנמל התעופה בין בני משפחת גולדשטיין לבבה פורטר מקיבוץ עין-המפרץ שאימצה אותם.

„אנו מודים לך על המכתבים והחבילות ששלחת לנו, זה עודד אותנו. ברצוננו לבקר בהקדם בקיבוץ עין המפרץ — אמר ישי גולדשטיין. גם הבן אבי הודה „על הכל" ושמח להזמנה לבקר בקיבוצה. בבה סיפרה על המברקים והמכתבים ששיגרה לרייגן, לסנטורים ולשלטונות בריה"מ.

פגישה מרגשת נוספת היתה בין האחים גולדשטיין ואסיר ציון לזר לוברסקי. עימו לא נתראו מאז משפטו בעיר רוסטוב, בו נידון ל-4 שנות גלות באורל.

הטרדות בלתי פוסקות

גריגורי וישי גולדשטיין הגישו את בקשתם הראשונה לעלות ב-1971 ומאז סבלו הטרדות בלתי פוסקות ובהם מעצר, מאסר והפחדות שונות. לאחר רצח הספורטאים במינכן, באוגוסט 1972, הודיע גריגורי שהוא מוותר על אזרחותו הסובייטית. המדינה שסיפקה את הנשק והתחמושת למחבלים, והוא מחזיק באזרחות ישראלית מאז אוקטובר 1972, אך שלטונות ברית-המועצות לא איפשרו לו לוותר על אזרחותו הרוסית. בקשתו לעלייה נענתה במשך 4 שנים ובספטמבר 1976 הזהירו אותו פקידי משרד הפנים של גרוזיה שהוא צפוי לגירוש מהארץ אם תבוטל אזרחותו הסובייטית.

בפלילים

גופת צעירה שנשרפה למוות נתגלתה ברצועה

גופה חרוכה של אשה נמצאה ביום שישי בבוקר ליד הישוב גני טל ברצועת עזה. זהותה של האשה טרם ידועה, אולם חוקרי המשטרה סבורים שהמדובר בצעירה ערבית, תושבת הרצועה, שנרצחה על רקע של חילול כבוד המשפחה.

נהג, שנסע בכביש הראשי של רצועת עזה, עצר ליד חורשה שמצפון-מערב לישוב גני טל. תוך כדי כך הוא הבחין בגופת אדם, שהייתה מוטלת בקצה החורשה. הנהג ניגש למקום ומשהבחין בגופה החרוכה בפלג גופה העליון הזעיק למקום את שוטרי הרצועה. חוקרי המשטרה, שהגיעו למקום, זיהו גופה של אשה במצב של ריקבון מתקדם כבת 10.

על-פי אופי הרצח ושריפת הגופה מעריכים החוקרים, שהמדובר באשה תושבת הרצועה, שנרצחה על רקע של חילול כבוד המשפחה והרוצחים, שניסו לטשטש את עיקבות הרצח, שרפו את גופת הקורבן. חוקרי משטרת נפת עזה מנסים עתה לגלות את זהותה של הנרצחת. (עתי"ם)

ארלט הילו הגישה ערעור על מעצרה

ארלט הילו (38), המעורבת בהבאת ילדים מברזיל לשם אימוץ בישראל, הגישה ביום ו' ערר לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב על מעצרה ל-13 יום בחשד של מעשי מירמה, כולל הגעתה לארץ בדרכון מזוייף.

בערר שהגיש ביום ו' פרקליטה עו"ד שמואל פאר נאמר, כי ארלט הילו לא עברה עבירות בישראל — להוציא כניסה עם מיסמך לא תקף, ועל כך היא מוכנה להישפט, אם יוחלט בכלל להעמידה לדין, בהתחשב בנסיבות. כן נטען בערר, שהאשה מברזיל הסבה אושר למאות משפחות בישראל שלא יכלו להביא ילד לעולם ופנו לאימוץ לאחר שנים של טיפולים רפואיים.

„לא ייתכן להעדיף תלונה אחת חסרת-בסיס המבוססת על אירוע שהתרחש בברזיל — טוענת העוררת — על עדותם של כל אלו המתארים אותה כמסורה, אנושית והגונה". כן טוען פרקליטה, כי היא הועמדה בעת מעצרה באופן בלתי-חוקי לחקירת נציגי שגרירות ברזיל, וכי „קיים חשש שעומדים להסגירה באורח בלתי-חוקי לברזיל, על-ידי שלילת מיסמכיה החוקיים וציודה בתעודת-מסע ברזילאית, שתחייב אותה לחזור רק לאותה מדינה".

הדיון בערר יתקיים מחר בפני השופט אריה אבן-ארי. (עתי"ם)

הוארך מעצר החשוד בהונאה שהוסגר מבלגיה

מעצרו של דוד קירשנבוים, שהוסגר לארץ מבלגיה כחשוד בקשירת קשר להוציא כספים במירמה באמצעות צ'קים גנובים ומזוייפים מחברת „בוק", הוארך ב-8 ימים בבית משפט השלום בתל-אביב.

השופט יורם גלין קבע, כי תוך תקופה זו יועמד החשוד לדין, אולם המשטרה תוכל לבקש הארכת מעצר נוספת אם זו תחוייב מן החקירה.

באכוות המשטרה, פקד מרדכי אבני ממיפלג חקירות הונאה במשטרת תל-אביב, טען, כי דוד קירשנבוים גייס והפעיל מספר אנשים בארץ ובחו"ל כדי להוציא במירמה 20 מיליון דולר מחברת „בוק", ומשירות התעסוקה של מדינת ישראל. קירשנבוים נעצר בבלגיה לפי בקשת הסגרה למדינת ישראל, ואילו שותפו, אשר ברח לארה"ב, נעצר אף הוא וממתינים כאן להסגרתו.

שלושה משליחיו של דוד קירשנבוים נעצרו בישראל, שניים מהם, פאול קניג ויצחק ינון, נשפטו ואילו שותפו, אשר ברח לארה"ב, עצור, כאמור, בארה"ב וממתין שם להסגרתו. (עתי"ם)

החשודים בהצתת מפעל המצות שוחררו בערבות

שלושת הצעירים שנעצרו על-ידי משטרת פתח-תקווה כחשודים בהצתת מפעל „מצות ישראל" לפני כחודש שוחררו בערבות ביום שישי בבית-משפט השלום בפתח-תקווה.

השופטת שרה פריש קבעה בהחלטתה, כי אין בשלב זה בידי המשטרה ראיות ישירות וממשיות הקושרות את החשודים למעשה, למעט ממצאי בדיקת פוליגרף. השופטת קבעה, כי למרות שיש עניין ציבורי בנושא ההצתה וצורך מיידי בחקירה מעמיקה ומקיפה, דרישת המשטרה למעצרם מוקדמת במקצת.

שלושת הצעירים, נואלתלאבת בן 20, זייד אנא בן 28 וזהג'ג סמיר בן 28, נעצרו ביום רביעי על-ידי משטרת פתח-תקווה כמעורבים בהצתת המחסן, בו נשרפו 250 אלף חבילות מצות.

בבית-המשפט טען נציג המשטרה, כי לאחר השריפה נעשתה בדיקה במכונת אמת של כל המנהלים והעובדים במפעל, החשד לגבי השלושה, ועובד נוסף שטרם נעצר, הועלה, לאחר שבמהלך הבדיקה התגלו תגובות, המעידות על אמירת שקר באותם נושאים הקשורים להצתה. (עתי"ם)

אנו משתתפים בצערו של חברנו
יהודה היוש
במות אמו
איידה
בניבר
קיבוץ ניר-יצחק

על מות
מירה מינצר-יערי ז"ל
אבלה.
אגודת הסופרים העברים

נבדקת מעורבותו של „האנס האתלט" במעשי אונס נוספים

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

מעצרו של „האנס האתלט" החשוד בשורת מעשי אונס ומעשים מגונים בנערות וב-נשים באיזור רמת-אביב, הוארך ביום ו' ב-15 יום בבית-משפט השלום בתל-אביב.

החשוד, כבן 30, הגיע לבית-המשפט מלווה באנשי היחידה המרכזית שלכדו אותו, כשהוא לבוש חולצה פלנל משובצת, מכנסי ג'ינס ונעלי ספורט, ראשו היה חבוש בשתי תחבושות כנראה בעקבות המאבק עם השוטרים שתפסו אותו ביום רביעי בשעת מעשה.

החשוד סרב לענות לשאלות העיתונאים והסתפק רק בהודעה שהמשטרה מתייחסת אליו יפה. מדי פעם שלח מבט חטוף ומבוייש לעבר אשתו ובן משפחה נוסף שישבו באולם בית-המשפט.

באכוות המשטרה, פקד חיים פנחס, ביקש משופט בית-המשפט השלום בת"א, יורם גלין, להאריך את מעצרו ב-15 יום כדי לאפשר את קידום החקירה, המוגדרת כמסובכת ומסועפת.

הסניגורית של החשוד, עו"ד אסנת בר-תור, הסכימה למעצר והשופט אישר אותו.

החשוד היה המום בעת הדיון בעניינו, כבש את ראשו בידיו ומדי פעם הסתודד עם פרקליטתו.

לחשוד מיוחסים מעשי אונס ונסיונות אונס שבוצעו במהלך השנתיים האחרונות ברמת-אביב. אולם המשטרה בודקת אם היה מעורב במקרים נוספים שבוצעו בשנים האחרונות באיזור גוש דן.

צו איסור הפירסום שהוציא ביום ה' השופט חיים אילת עומד עדיין בתוקפו. הצו אוסר לפרסם את שמו ואת תמונתו של החשוד וכל פרט מזהה אחר אודותיו. גם על דרך לכידתו של האנס לא ניתן עדיין להרחיב את הדיבור, אולם אפשר להגדירו כ„סיפור מתח וגבורה".

כתבנו מוסר, שפירסום שמו, כאשר יותר, עלול לעורר סערה בקרב חוגים מסויימים.

נסגר תיק החקירה נגד מפקדים ביו"ש שנחשדו בהתעללות

על רקע הקמת גדר הבטחון בחזית בית הדסה ● הפרקליט הצבאי הראשי: לא נמצאו חריגות בהתנהגותם

הפרקליט הצבאי הראשי הורה לסגור תיק חקירת מצ"ח נגד מפקדים צבאיים ביו"ש ובמרחב חברון בעניין חשדות להתעללות, העבירות, סלילות, לכאורה, של חיילים בתושבים מקומיים, על רקע הקמת גדר הבטחון בחזית בית הדסה.

בחוות דעתו מבהיר הפרקליט הצבאי הראשי, כי בחקירת המצ"ח לא נמצאו כל חריגות בהתנהגות חיילי צה"ל, עוד נקבע בחוות דעתו, כי בטענות העותרים נמצאה שורת סתירות עובדתיות מהותיות, הפוגעות באמינות גרסתם.

תיק החקירה במשטרה צבאית חוקרת נפתח בעקבות עתירה של שלושה בעלי עסקים המצויים בקומה הראשונה בבית הדסה בחברון לבג"ץ. בעתירה שהגישו השלושה הם התלוננו על מעשי השפלה, ביזוי ואלימות מצד חלק מחיילי צה"ל על רקע הקמת הגדר.

לאור החשדות העבירה פרקליטות המדינה את התלונות לידי משטרה צבאית חוקרת ונפתחה חקירה.

כאמור, קובע הפרקליט הצבאי הראשי, כי אין בחומר שנאסף להצביע על עבירה וקובע עוד, כי החיילים שפעלו במקום פעלו על-פי דין ולפי הסמכות. (עתי"ם)